

เอกสารประกอบการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โครงการ "เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม"
ในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ลุ่มน้ำสาละวิน: ลุ่มน้ำสาขา แม่น้ำสาละวินตอนบน
น้ำแม่สะเรียง น้ำแมริด แม่น้ำยวมตอนล่างส่วนที่ 1 และแม่น้ำยวมตอนล่างส่วนที่ 2

วันอังคารที่ 19 สิงหาคม 2568
ณ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดย
ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม
กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กำหนดการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โครงการ "เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม"
ในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
กลุ่มน้ำสาละวิน: กลุ่มน้ำสาขา แม่น้ำสาละวินตอนบน
น้ำแม่สะเรียง น้ำแมริต แม่น้ำยวมตอนล่างส่วนที่๑ และแม่น้ำยวมตอนล่างส่วนที่ ๒

- ๐๘.๐๐-๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน
- ๐๙.๐๐-๐๙.๑๕ น. พิธีเปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ "เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม" ในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ๐๙.๑๕-๑๐.๑๕ น. บรรยาย เรื่อง “องค์ความรู้และการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัย”
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๐.๑๕-๑๐.๓๐ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- ๑๐.๓๐-๑๑.๓๐ น. บรรยาย เรื่อง “อาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยกับการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน”
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๑.๓๐-๑๒.๐๐ น. บรรยาย เรื่อง “พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มของชุมชน และการจัดทำแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มระดับชุมชน”
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. บรรยาย เรื่อง “การจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และแผนผังการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยทั้งระบบกลุ่มน้ำสาขา”
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๔.๐๐-๑๔.๑๕ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- ๑๔.๑๕-๑๕.๔๕ น. แบ่งกลุ่มบูรณาการจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยของชุมชน จำนวน ๒ กลุ่ม วิทยากรประจำกลุ่ม ๆ ละ ๑ คน
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๕.๔๕-๑๖.๓๐ น. นำเสนอกระบวนการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยของชุมชนการประสานงานระหว่างชุมชนและกรมทรัพยากรธรณี แนวทางการเผยแพร่องค์ความรู้สู่ชุมชนข้างเคียง
- ๑๖.๓๐ น. ปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ

บทที่ 1

บทนำ

"การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม"
ในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มน้ำสาละวิน: กลุ่มน้ำสาขา แม่น้ำสาละวินตอนบน
น้ำแม่สะเรียง น้ำแมริต แม่น้ำยมตอนล่างส่วนที่1 และแม่น้ำยมตอนล่างส่วนที่ 2

1. หลักการและเหตุผล

เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยของกรมทรัพยากรธรณี เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก เนื่องจากเป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมให้ตระหนักถึงอันตรายของการตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย ได้เรียนรู้วิถีและกระบวนการเฝ้าระวัง รวมถึงได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือและเผชิญเหตุในระดับชุมชน การจัดทำแผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือนของเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ที่ตั้งในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน ตลอดจนได้รับองค์ความรู้และทำความเข้าใจวิธีการเฝ้าระวังและป้องกันเกี่ยวกับธรณีพิบัติภัยทุกประเภท

จากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยที่ทวีความรุนแรงขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ที่สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างมหาศาล กรมทรัพยากรธรณีตระหนักถึงความสูญเสียที่ส่งผลกระทบต่อสังคม และสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นในการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในพื้นที่ที่จะเข้ามาเป็นตัวแทนและกำลังสำคัญของชุมชนในการเตรียมความพร้อมและรับมือกับสถานการณ์ที่มีอาจคาดเดาได้ล่วงหน้า โดยการเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในกระบวนการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ตลอดจนมีการตระหนักถึงภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สามารถปรับตัว พร้อมรับมือ และเผชิญเหตุแผ่นดินถล่มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมทรัพยากรธรณีจึงได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ “เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม” ในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ร่วมจัดทำแนวทางในการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุระดับชุมชน พร้อมจัดทำเส้นทางหนีภัยในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากของชุมชน รวมทั้งการเสริมสร้างกระบวนการความร่วมมือของชุมชนให้มีความตระหนักรู้ถึงภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้น และสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ให้มีองค์ความรู้ด้านธรณีพิบัติภัยและสามารถจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากของชุมชน

2.2 เพื่อส่งเสริมให้เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย เข้ามาเป็นตัวแทนผู้มีจิตอาสาดำเนินการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ตามแนวทางการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยของชุมชนได้

3. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ในพื้นที่ตำบลป่าแป๋ ตำบลแม่สะเรียง ตำบลแม่ยวม ตำบลแม่คง ตำบลแม่หေး อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 130 คน

4. วิธีการดำเนินงาน

4.1 การบรรยาย ประกอบด้วย องค์ความรู้และการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัย อาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยกับการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ลักษณะพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มของชุมชน และการจัดทำแนวทางการปรับตัวเตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มระดับชุมชน

4.2 แบ่งกลุ่มจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากและพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยของชุมชน

5. สถานที่ดำเนินงาน

พื้นที่ตำบลป่าแป๋ ตำบลแม่สะเรียง ตำบลแม่ยวม ตำบลแม่คง ตำบลแม่หေး อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

6. ระยะเวลาดำเนินงาน

จำนวน 1 วัน

7. การประเมินผล

7.1 ประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องธรณีพิบัติภัย การเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัย และการจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

7.2 ประเมินผลด้านความคิดเห็นความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการต่อโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 มีเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยที่มีศักยภาพ

8.2 มีระบบเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในชุมชนของตนเอง ประกอบด้วย แผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากของชุมชน และแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มในระดับชุมชน

8.3 มีแผนผังการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยทั้งระบบลุ่มน้ำสาขา เพื่อการเตรียมพร้อมปรับตัว และเผชิญเหตุกับธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ของชุมชน

บทที่ 2

ธรณีพิบัติภัย

ธรณีพิบัติภัย (Geohazards) เป็นภัยธรรมชาติที่เกิดจากกระบวนการทางธรณีวิทยา โดยเกิดขึ้นแบบฉับพลันและรุนแรง ทำให้เกิดความเสียหายได้ ได้แก่ แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม หลุมยุบ และสึนามิ เป็นต้น ในหลายเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยเกิดเป็นกระบวนการต่อเนื่องแบบลูกโซ่ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นอันมาก เช่น แผ่นดินไหวใต้ทะเลอาจนำไปสู่การเกิดสึนามิ และเหตุการณ์สึนามิอาจเป็นสาเหตุให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่งตามมาได้ ฉะนั้น หากเข้าใจและตระหนักถึงภัยดังกล่าวแล้วก็จะ เป็นประโยชน์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลดผลกระทบและความรุนแรงจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

1. แผ่นดินถล่ม

แผ่นดินถล่ม (landslide) เกิดจากการเคลื่อนที่ของมวลดิน มวลหินลงมาตามลาดเขาด้วยอิทธิพลของแรงโน้มถ่วงของโลก สามารถเกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ โดยมีปัจจัยภายนอกเป็นตัวกระตุ้นหรือตัวเร่ง เช่น ปริมาณฝนที่ตกหนัก อย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชั้นน้ำใต้ดิน ส่งผลให้ชั้นดินและหินเสียสมดุลจนถึงขาดเสถียรภาพ นอกจากนี้แผ่นดินถล่มสามารถเกิดขึ้นได้สาเหตุจากมนุษย์ ได้แก่ การตัดถนน การตัดดินเขา การตัดไม้ทำลายป่า การขาดพืชพรรณปกคลุมและยึดเกาะหน้าดิน ทำให้เกิดการผุพังทลายและเกิดแผ่นดินถล่มได้ง่าย

การเกิดแผ่นดินถล่ม เกิดจากปัจจัยหลัก 4 ประการ ได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะธรณีวิทยา การใช้ประโยชน์ที่ดิน และปริมาณน้ำฝน

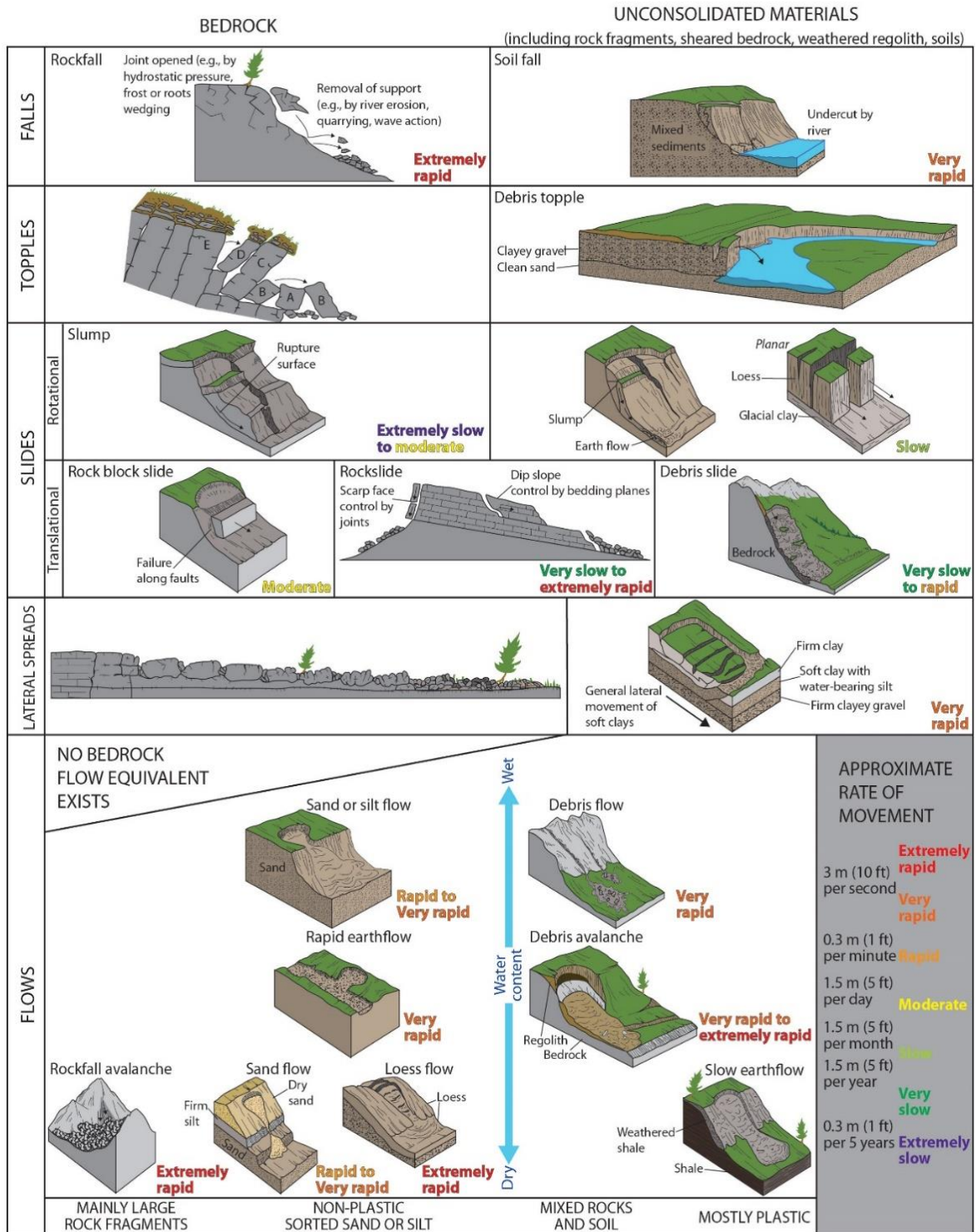
1) ลักษณะภูมิประเทศที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงและโอกาสต่อการเกิดแผ่นดินถล่ม คือ ความลาดชัน ความยาวของความลาดชัน ทิศทางของความลาดชัน ระดับความสูงของพื้นที่ และภูมิสัณฐานลักษณะสันเขา เช่น ยอดเขาแหลม ยอดเขามน หน้าผา เขิงเขา เป็นต้น ลักษณะภูมิประเทศเหล่านี้จะมีบทบาทต่อการเคลื่อนไถลของมวลดินลงมาตามลาดเขา ความลาดชันและความสูงของพื้นที่มีผลต่อระดับความรุนแรงของการเกิดแผ่นดินถล่ม เมื่อพื้นที่ที่มีความลาดชันน้อยกว่า 5 องศา และความสูงน้อยกว่า 100 เมตร จะให้ความรุนแรงต่อการเกิดแผ่นดินถล่มต่ำ และเมื่อพื้นที่ที่มีความลาดชันระหว่าง 21-40 องศา มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มมากที่สุด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความสูงมากย่อมมีอัตราการถูกกัดเซาะพังทลายรุนแรงมากตามไปด้วย ตามหลักการของการปรับตัวของพื้นโลก

2) ลักษณะธรณีวิทยาที่แตกต่างกันให้ชั้นดินต่างชนิดกัน และความหนาของชั้นดินต่างกัน เช่น หินแกรนิต เนื้อหินมีความไม่เป็นเนื้อเดียวกันทำให้มีอัตราการผุพังสูง แร่ที่เป็นองค์ประกอบมีหลายชนิด เมื่อเกิดการผุพังจะให้ชั้นดินเป็นตะกอนทรายหรือตะกอนทรายปนดินเหนียว หินภูเขาไฟมีอัตราการผุพังสูง เมื่อผุพังจะให้ชั้นเป็นดินทรายปนดินเหนียวหรือดินเหนียว หินตะกอน ได้แก่ หินดินดาน หินโคลน เมื่อผุพังจะให้ชั้นดินเหนียวเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ โครงสร้างทางธรณีวิทยาก็มีผลต่ออัตราการผุพังของหิน โดยเฉพาะหินที่อยู่ในเขตรอยเลื่อนทำให้เนื้อหินมีรอยแตกและรอยแยกมากส่งผลให้อัตราการผุพังสูง เนื่องจากเนื้อหินมีช่องว่างให้น้ำและอากาศผ่านเข้าไปทำปฏิกิริยาทางเคมีได้ง่ายขึ้น

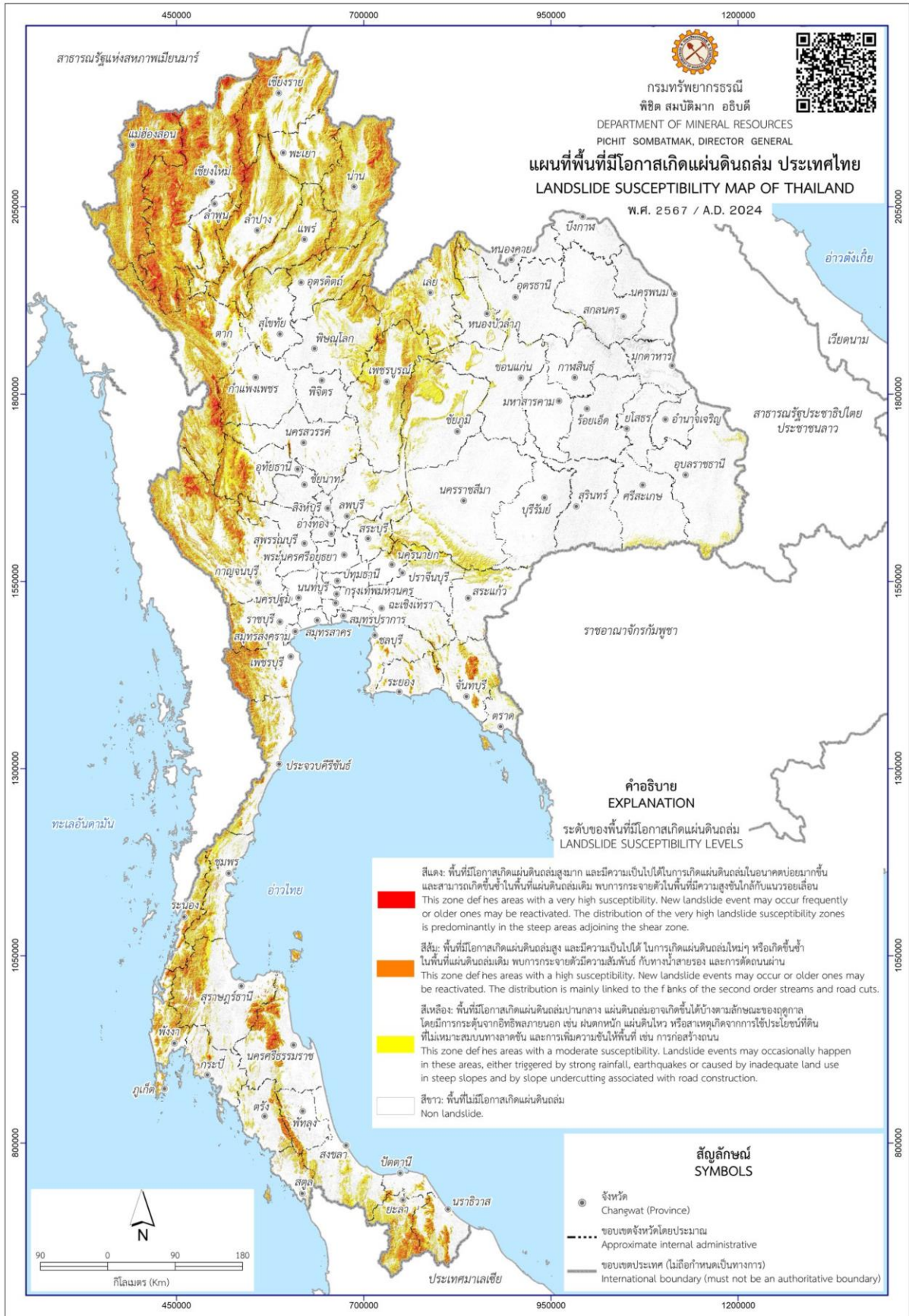
3) การใช้ประโยชน์ที่ดิน พืชพรรณและสิ่งปกคลุมดินมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ เนื่องจากพืชช่วยทำให้ดินร่วนซุย และรากพืชยังช่วยยึดอนุภาคดินไม่ให้แตกหลุด และเคลื่อนไถลได้ง่าย

4) ปริมาณน้ำฝน เป็นปัจจัยภายนอกที่มากกระตุ้นให้ระบบและกลไกการพังทลายของดิน หรือการเคลื่อนที่ของมวลดินเกิดขึ้นเร็วขึ้น กล่าวคือ เมื่อมีฝนตกน้ำฝนจะซึมลงไปดินด้วยอิทธิพลของแรงโน้มถ่วง ระยะแรกการแทรกซึมของน้ำฝนลงไปดินค่อนข้างเร็ว เนื่องจากความชื้นในดินยังมีน้อย

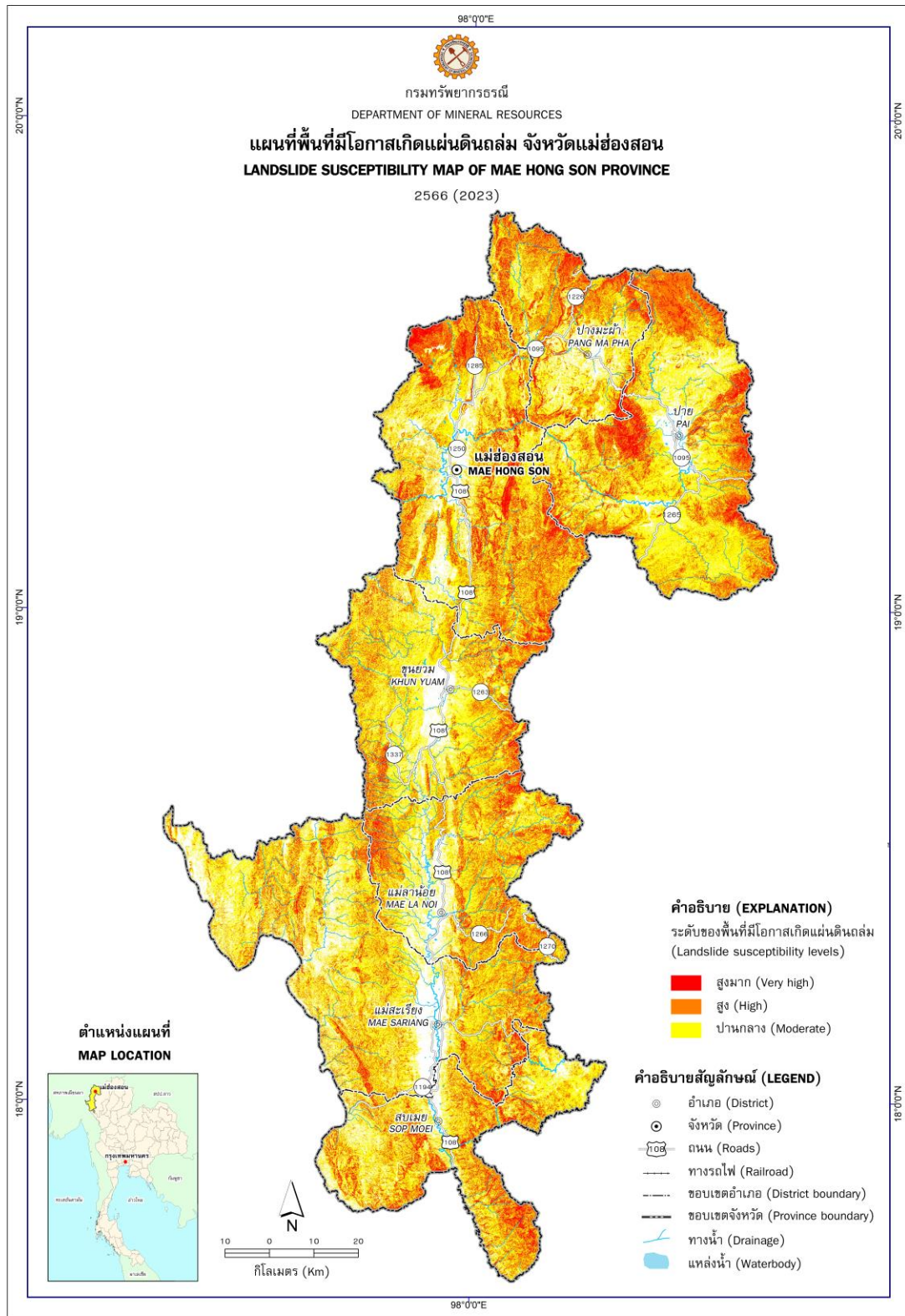
เมื่อมีฝนตกนานขึ้นในดินจะมีความชื้นมากขึ้น อัตราการแทรกซึมจะช้าลง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของเนื้อดิน ถ้าเป็นดินเนื้อหยาบอัตราการแทรกซึมของน้ำลงไปใตดินก็เป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น จำพวกดินทราย แต่ถ้าเป็นดินเนื้อละเอียด จำพวกดินเหนียว การแทรกซึมค่อนข้างช้า ปริมาณน้ำที่แทรกซึมลงไปใตดินจะถูกกักเก็บไว้ในช่องว่างในดิน ถ้าปริมาณน้ำมีมากกว่าที่ดินจะเก็บกักไว้ได้ก็จะไหลผ่านลงสู่ชั้นน้ำใต้ดินหรือชั้นน้ำบาดาล ปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมายังพื้นดินแทรกซึมลงไปใตดินขึ้นอยู่กับอัตราการแทรกซึม ถ้าปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาในอัตราที่น้อยกว่าอัตราการแทรกซึม น้ำฝนจะแทรกซึมลงใตดินทั้งหมด แต่ถ้าปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาในอัตราที่มากกว่าอัตราการแทรกซึม น้ำฝนที่เหลือจากการแทรกซึมลงใตดินก็จะเกิดการไหลบ่าผิวดินลงสู่ที่ต่ำ อย่างไรก็ตาม การศึกษาปริมาณน้ำฝน ที่มีผลต่อการเกิดแผ่นดินถล่มยังต้องพิจารณาร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำใต้ดิน ซึ่งมีวงจรการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันในแต่ละฤดูกาลและเป็นสาเหตุหลักในการเคลื่อนตัวของมวลดิน

ประเภทของแผ่นดินถล่มจำแนกโดยอาศัยชนิดของการเคลื่อนที่ ชนิดของมวลเคลื่อนที่
 ธรรมชาติของการเคลื่อนที่ อัตราการเคลื่อนที่ และความชื้น ดัดแปลงจาก: Varnes, D.J. (1978)

แผนที่พื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มประเทศไทย 54 จังหวัด 463 อำเภอ 1,984 ตำบล 15,559 หมู่บ้าน

แผนที่พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่ม จังหวัดแม่ฮ่องสอน 7 อำเภอ 44 ตำบล 413 หมู่บ้าน

2. แผ่นดินไหว

แผ่นดินไหวเป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของพื้นดิน เนื่องจากการปลดปล่อยพลังงานเพื่อระบายความเครียดที่สะสมไว้ภายในโลกออกอย่างฉับพลัน เพื่อปรับสมดุลของเปลือกโลกให้คงที่

การเกิดแผ่นดินไหว ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นที่ชั้นของเปลือกโลก โดยเปลือกโลกไม่ได้เป็นชั้นเดียวกันทั้งหมดแต่แตกออกเป็นหลายชั้นประกบกันคล้ายแผ่นจิกซอว์ โดยเปลือกโลกแบ่งเป็น 16 แผ่นใหญ่ คือ แผ่นเปลือกโลกยูเรเชีย (ประเทศไทยตั้งอยู่บนเปลือกโลกยูเรเชีย) แผ่นเปลือกโลกแปซิฟิก แผ่นเปลือกโลกอินเดีย แผ่นเปลือกโลกออสเตรเลีย แผ่นเปลือกโลกทะเลฟิลิปปินส์ แผ่นเปลือกโลกอเมริกาเหนือ แผ่นเปลือกโลกอเมริกาใต้ แผ่นเปลือกโลกแอฟริกา แผ่นเปลือกโลกแอนตาร์กติกา แผ่นเปลือกโลกนาซคา แผ่นเปลือกโลกโคโคส แผ่นเปลือกโลกแคริบเบียน แผ่นเปลือกโลกฮวนเตฟูกา แผ่นเปลือกโลกอาหรับ และแผ่นเปลือกโลกสโคโนเซีย โดยการเกิดแผ่นดินไหวจะมีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนเปลือกโลกต่างๆ โดยแบ่งตามลักษณะการเคลื่อนตัวสามารถแบ่งได้ 3 แบบคือ รอยเลื่อนปกติ รอยเลื่อนย้อน และรอยเลื่อนตามแนวระนาบ

ความร้ายแรงอันเนื่องมาจากแผ่นดินไหวสามารถบอกได้ในรูปของความรุนแรง และขนาดเป็นตัวเลขที่ทำให้สามารถเปรียบเทียบขนาดของแผ่นดินไหวต่างๆ กันได้

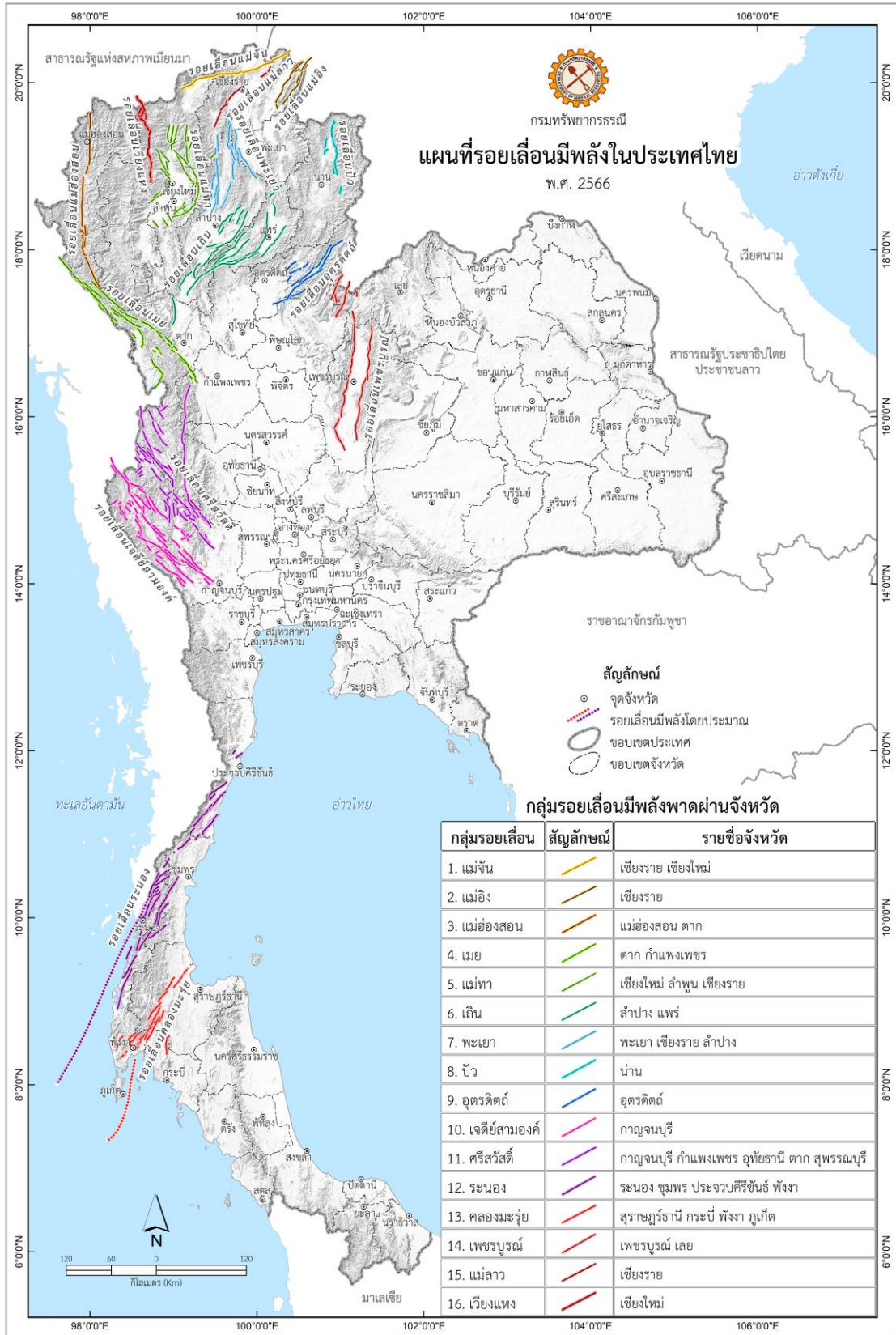
ความรุนแรงของแผ่นดินไหว เป็นผลกระทบของแผ่นดินไหวที่มีต่อความรู้สึกของคนต่อความเสียหายของอาคารและสิ่งก่อสร้าง และต่อสิ่งต่างๆ ของธรรมชาติ ความรุนแรงจะมากขึ้นอยู่กับระยะทางจากตำแหน่งศูนย์กลางแผ่นดินไหว ความรุนแรงของแผ่นดินไหว กำหนดได้จากความรู้สึกของอาการตอบสนองของผู้คน การเคลื่อนที่ของเครื่องเรือน เครื่องใช้ในบ้าน ความเสียหายของปล่องไฟ จนถึงขั้นที่ทุกสิ่งทุกอย่างพังพินาศ มาตราวัดความรุนแรงของแผ่นดินไหวเรียกว่า “มาตราเมอร์คัลลี” มี 12 ระดับ โดยมีหน่วยของระดับความรุนแรงเป็นตัวเลขโรมัน จากระดับความรุนแรงที่น้อยมากจนไม่สามารถรู้สึกได้

ขนาดของแผ่นดินไหว (USGS)	
น้อยกว่า 3.0	แผ่นดินไหวขนาดเล็กมาก (Micro)
3.0 - 3.9	แผ่นดินไหวขนาดเล็ก (Minor)
4.0 - 4.9	แผ่นดินไหวขนาดค่อนข้างเล็ก (Light)
5.0 - 5.9	แผ่นดินไหวขนาดปานกลาง (Moderate)
6.0 - 6.9	แผ่นดินไหวขนาดค่อนข้างใหญ่ (Strong)
7.0 - 7.9	แผ่นดินไหวขนาดใหญ่ (Major)
มากกว่า 8.0	แผ่นดินไหวขนาดใหญ่มาก (Great)

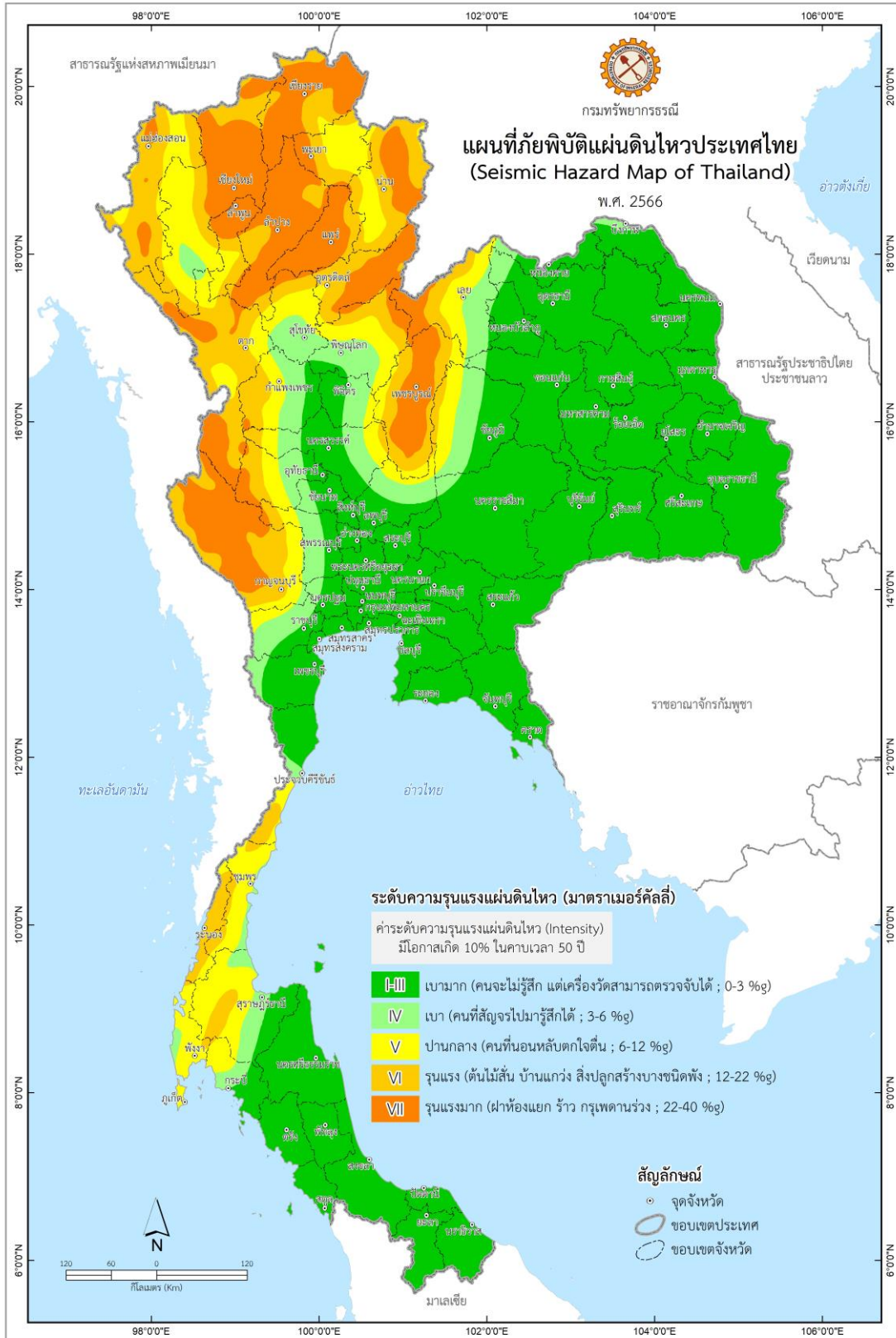
กรมทรัพยากรธรณีได้สำรวจรอยเลื่อนมีพลัง สามารถจัดกลุ่มรอยเลื่อนโดยอาศัยทิศทางการวางตัวและการเคลื่อนที่ได้ 3 แนว คือ กลุ่มรอยเลื่อนที่วางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ กลุ่มรอยเลื่อนที่วางตัวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือถึงตะวันออกเฉียงใต้ และกลุ่มรอยเลื่อนที่วางตัวอยู่ในทิศเหนือ-ใต้ จำนวนทั้งสิ้น 16 กลุ่มรอยเลื่อน ครอบคลุม 23 จังหวัดของประเทศไทย ดังนี้ รอยเลื่อนแม่จัน รอยเลื่อนแม่ฮ่องสอน รอยเลื่อนเชียงใหม่ รอยเลื่อนเมย รอยเลื่อนแม่ทา รอยเลื่อนเถิน รอยเลื่อนพะเยา รอยเลื่อนแม่ลาว รอยเลื่อนปัว รอยเลื่อนอุตรดิตถ์ รอยเลื่อนเพชรบูรณ์ รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ รอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ รอยเลื่อนระนอง และรอยเลื่อนคลองมะรุ่ย นอกจากนี้ กรมทรัพยากรธรณีได้จัดทำแผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหวประเทศไทย ฉบับปี พ.ศ. 2566 แผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหว (Seismic Hazard Map) มีประโยชน์โดยตรงในการกำหนดเกณฑ์ปลอดภัยในการก่อสร้างอาคารและระบบสาธารณูปโภค อันจะช่วยลดการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากภัยแผ่นดินไหวในอนาคต

ระดับ ความรุนแรง	ความรู้สึก/ความเสียหาย	ระดับ ความรุนแรง	ความรู้สึก/ความเสียหาย
I (1) ไม่รู้สึก	คนจะไม่รู้สึก แต่เครื่องวัด สามารถตรวจจับได้ 	VII (7) รุนแรงมาก	ฝ้าห้องแยก ร้าว กรุเพดานร่วน
II (2) เบามาก	คนที่มีความรู้สึกไว จะรู้สึกว่ามี แผ่นดินไหวเล็กน้อย 	VIII (8) ทำลาย	ตึกร้าว ต้องหยุดขับรถยนต์
III (3) เบา	คนที่อยู่กับที่ จะรู้สึกว่ามี พื้นสั่น 	IX (9) ทำลายล้าง	บ้านพังตามแถบ รอยแยกของแผ่นดิน ท่อน้ำขาดเป็นตอน ๆ
IV (4) เบา	คนส่วนใหญ่รู้สึกได้ 	X (10) พินาศ	แผ่นดินถล่ม ตึกแข็งแรงพัง รางรถไฟคดโค้ง ดินลาดเขาเคลื่อนตัว หรือถล่ม
V (5) ปานกลาง	คนที่นอนหลับ ตกใจตื่น 	XI (11) พินาศ	ตึกถล่ม สะพานขาด ทางรถไฟ ท่อน้ำ และสายไฟใต้ดินเสียหาย แผ่นดินถล่ม น้ำท่วม
VI (6) รุนแรง	ต้นไม้ล้ม บ้านแกว่ง สิ่งปลูกสร้าง บางชนิดพัง 	XII (12) พินาศ	ทุกสิ่งทุกอย่าง บนพื้นดินแถบนั้น เสียหายโดยสิ้นเชิง พื้นดินเคลื่อนตัว เป็นลูกคลื่น

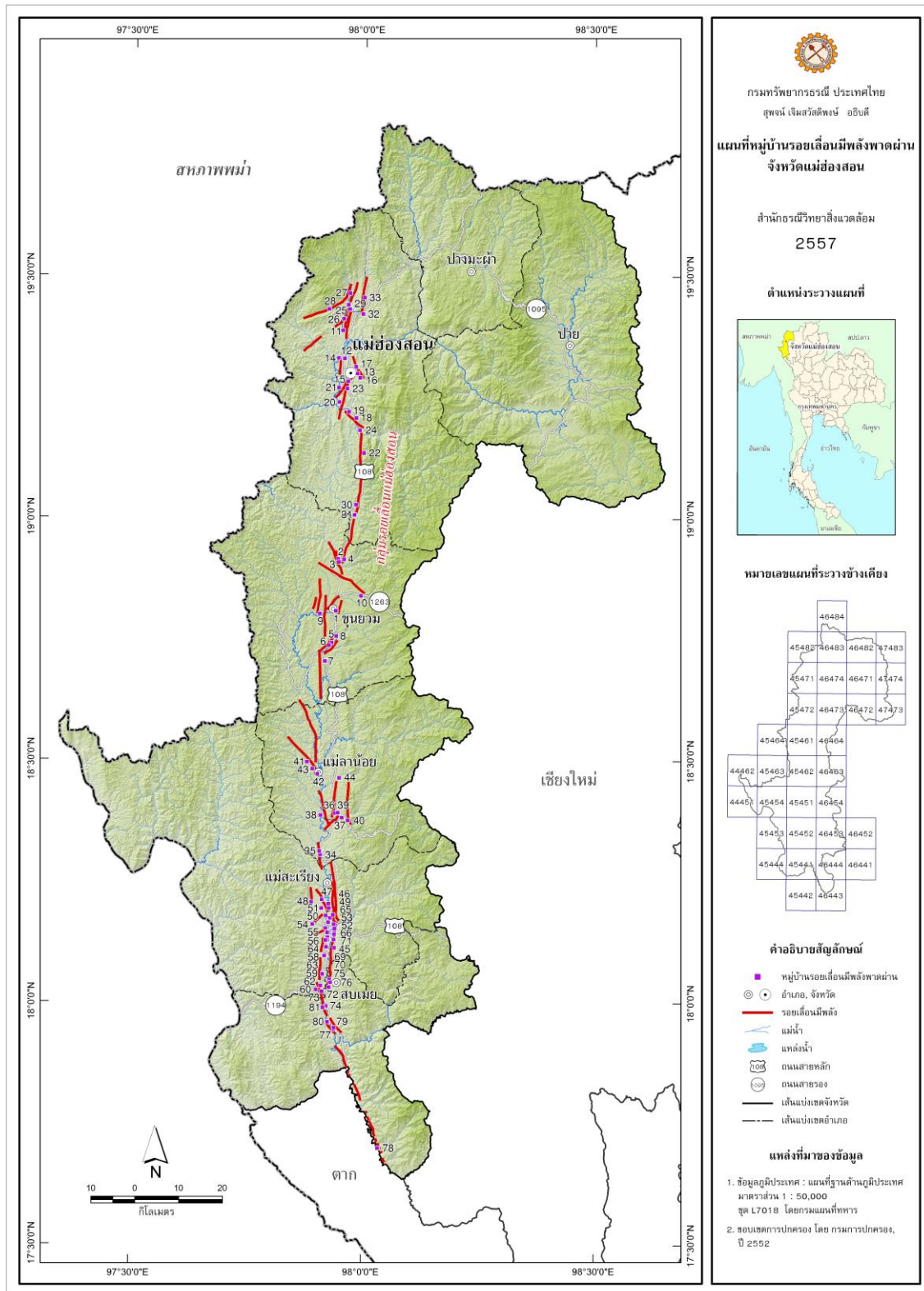
ระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวตามมาตราเมอร์คัลลี

แผนที่รอยเลื่อนมีพลังในประเทศไทย

แผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหวประเทศไทย

แผนที่หมู่บ้านรอยเลื่อนมีพลังพาดผ่าน จังหวัดแม่ฮ่องสอน 5 อำเภอ 18 ตำบล 65 หมู่บ้าน

3. หลุมยุบ

หลุมยุบเป็นธรณีพิบัติภัยที่เกิดขึ้นในภูมิภาคประเทศแบบคาสต์ มีหินรองรับอยู่ใต้ผิวดินเป็นหินจำพวกละลายน้ำ ได้แก่ หินปูน หินโดโลไมต์ เกลือหิน และยิปซัม เมื่อหินเกิดการละลายพร้อมทั้งมีกระบวนการอื่นเกิดร่วมด้วย เช่น การกัดกร่อน การผุพังการชะล้างพังทลายจะเร่งให้ชั้นดินชั้นหินที่เคยมีเคลือบหยาบออกไปจากที่เดิมจนเกิดเป็นโพรงถ้าใต้ดินขึ้นมาแทนที่ เมื่อเพดานโพรงถ้าบางลงจนไม่สามารถแบกรับน้ำหนักพื้นผิวด้านบนได้ จะยุบตัวลงสู่ด้านล่างและปรากฏให้เห็นเป็นหลุมกว้างบนผิวดิน

การจำแนกชนิดของหลุมยุบ

1) หลุมยุบที่เกิดจากกระบวนการละลายของชั้นหินปูน หรือหินที่ละลายน้ำได้จะถูกชะล้างและพังทลายได้มากที่สุดในบริเวณที่น้ำสัมผัสกับพื้นผิวของหิน การละลายอย่างรวดเร็วมักเกิดขึ้นโดยเฉพาะบริเวณที่มีรอยแตก รอยแยก รอยเลื่อน แนวชั้นหิน และในพื้นที่ที่มีความผันผวนของระดับน้ำใต้ดินและน้ำผิวดิน ปริมาณน้ำฝน และน้ำผิวดินไหลซึมผ่านแนวรอยแตกในหินปูนหรือหินคาร์บอเนตที่ละลายน้ำจะถูกพัดพาออกจากพื้นผิวและค่อยๆ ซึมหายไปทีละน้อย

2) หลุมยุบที่เกิดจากการทรุดตัว จะค่อยๆ พัฒนาขึ้นโดยที่ตะกอนปิดทับค่อยๆ ไหลผ่านลงสู่แนวแตกหรือช่องว่างในชั้นหินจนทำให้ผิวดินค่อยๆ มีการยุบตัว และพัฒนาจนกลายเป็นหลุมยุบ หลุมยุบชนิดนี้จะเกิดจากการยุบตัวขนาดเล็กและใช้ระยะเวลาในการขยายเป็นหลุมยุบขนาดใหญ่ ดังนั้นหากขาดการสังเกตจะไม่สามารถรู้ได้ว่าเกิดการยุบตัว

3) หลุมยุบที่เกิดจากการพังทลายของชั้นหินชั้นดิน จะเกิดขึ้นอย่างกะทันหันก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรงมักเกิดขึ้นในพื้นที่มีตะกอนปิดทับจำพวกดินเหนียวปะปนอยู่จำนวนมากหรือชั้นหินปิดทับอยู่บนช่องโพรงถ้าไม่หนา กระบวนการที่เกี่ยวข้อง เช่น การละลาย การระบายน้ำ การกัดเซาะเป็นโพรงและการยุบตัวหรือพังถล่มลงสู่โพรงถ้าใต้พื้นดินก่อให้เกิดหลุมที่มีขอบหลุมลึกและชัน รวมทั้งหลุมยุบที่เกิดจากการไหลของน้ำใต้ดิน เนื่องจากการไหลของน้ำใต้ดินเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของตะกอนที่ยังไม่แข็งตัวและพาตะกอนที่ถูกกร่อนไหลไปพร้อมกับน้ำบาดาล โดยสังเกตได้จากร่องรอยของน้ำไหลที่ปรากฏมักไหลลงสู่ลำห้วยและลักษณะของตะกอนที่ปิดทับอยู่ด้านบนสุดของพื้นจำพวกตะกอนทรายเนื้อหยาบมากที่มีความร่วนและพรุนสูงจึงถูกพัดพาไปพร้อมการไหลของน้ำได้ง่าย เมื่อโดนกระตุ้นด้วยแรงที่มากกว่าปกติหรือน้ำใต้ดินที่มากขึ้นจึงทำให้เกิดการพังทลายได้ ปัจจัยเหล่านี้ยังบ่งชี้โอกาสที่จะเกิดขยายตัวของหลุมยุบและการพังทลายเพิ่มขึ้นได้

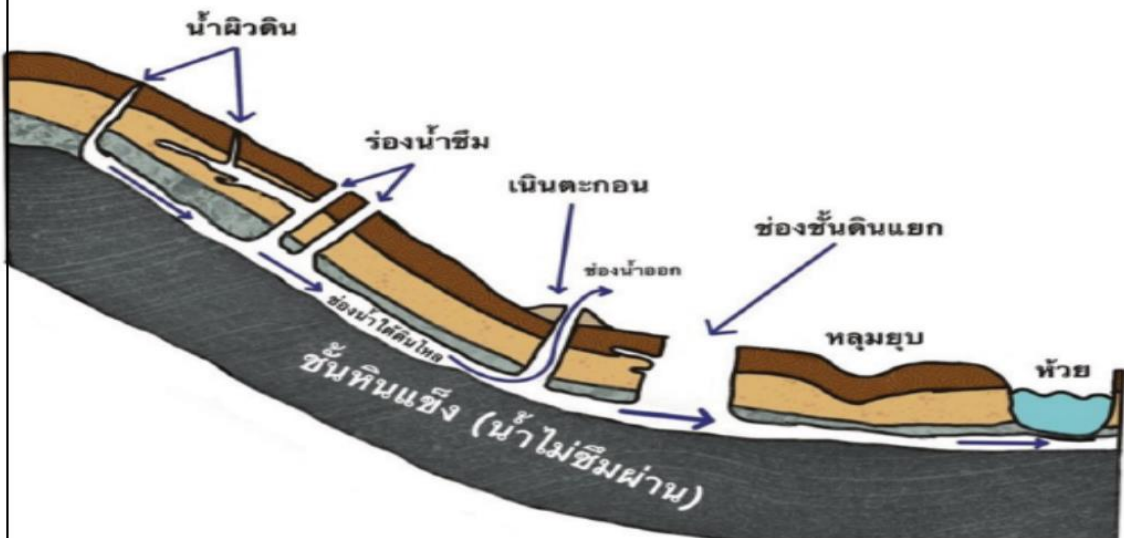
หลุมยุบที่เกิดจากกระบวนการละลาย (Dissolution sinkhole)

หลุมยุบที่เกิดจากการทรุดตัว (Subidence sinkhole)

หลุมยุบที่เกิดจากการพังถล่มหรือพังทลายของชั้นหินชั้นดิน (Collapse sinkhole)

หลุมยุบที่เกิดจากการไหลของน้ำใต้ดิน (Collapse sinkhole from groundwater flow)

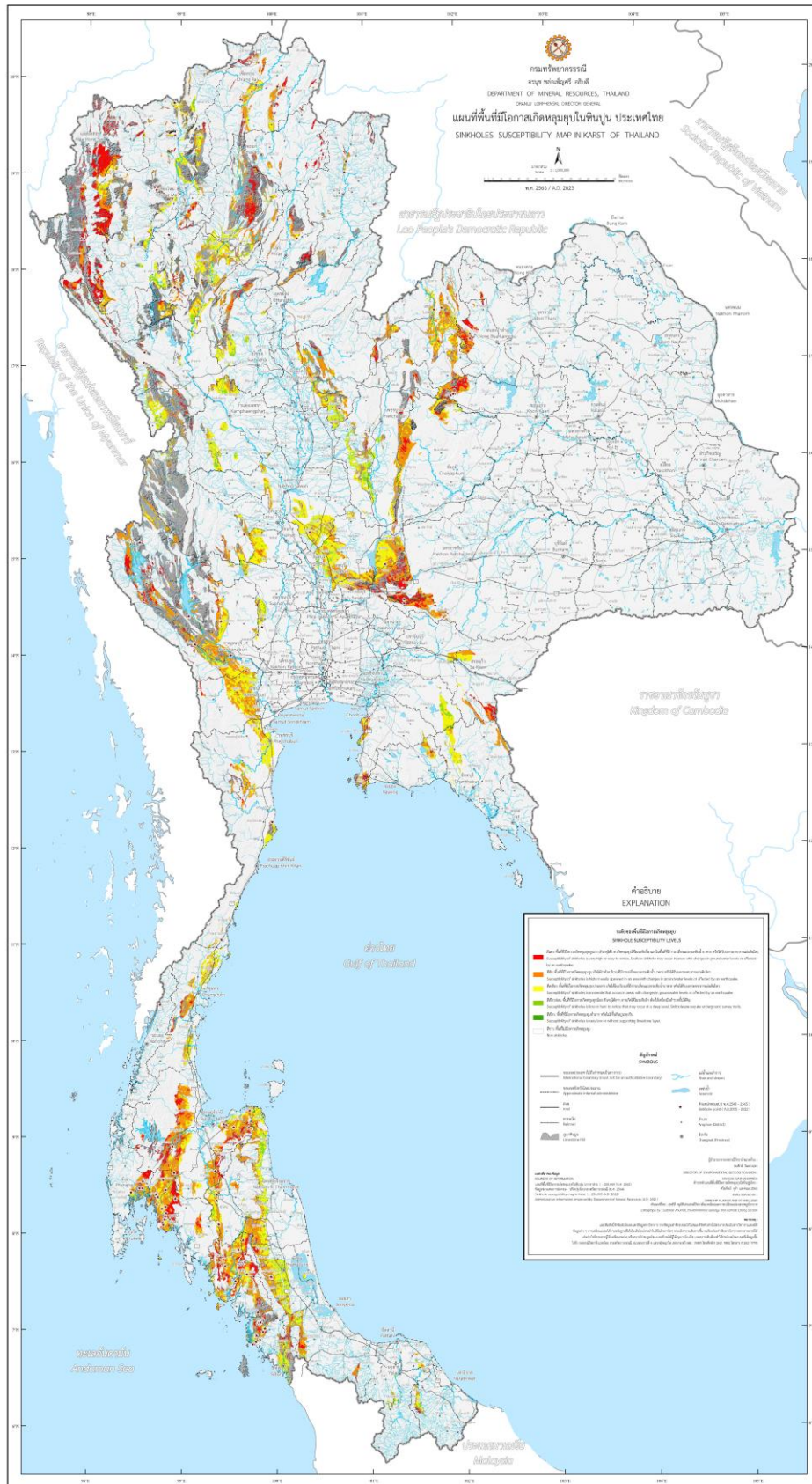
(USGS,1999)

แบบจำลองการเกิดหลุมยุบ

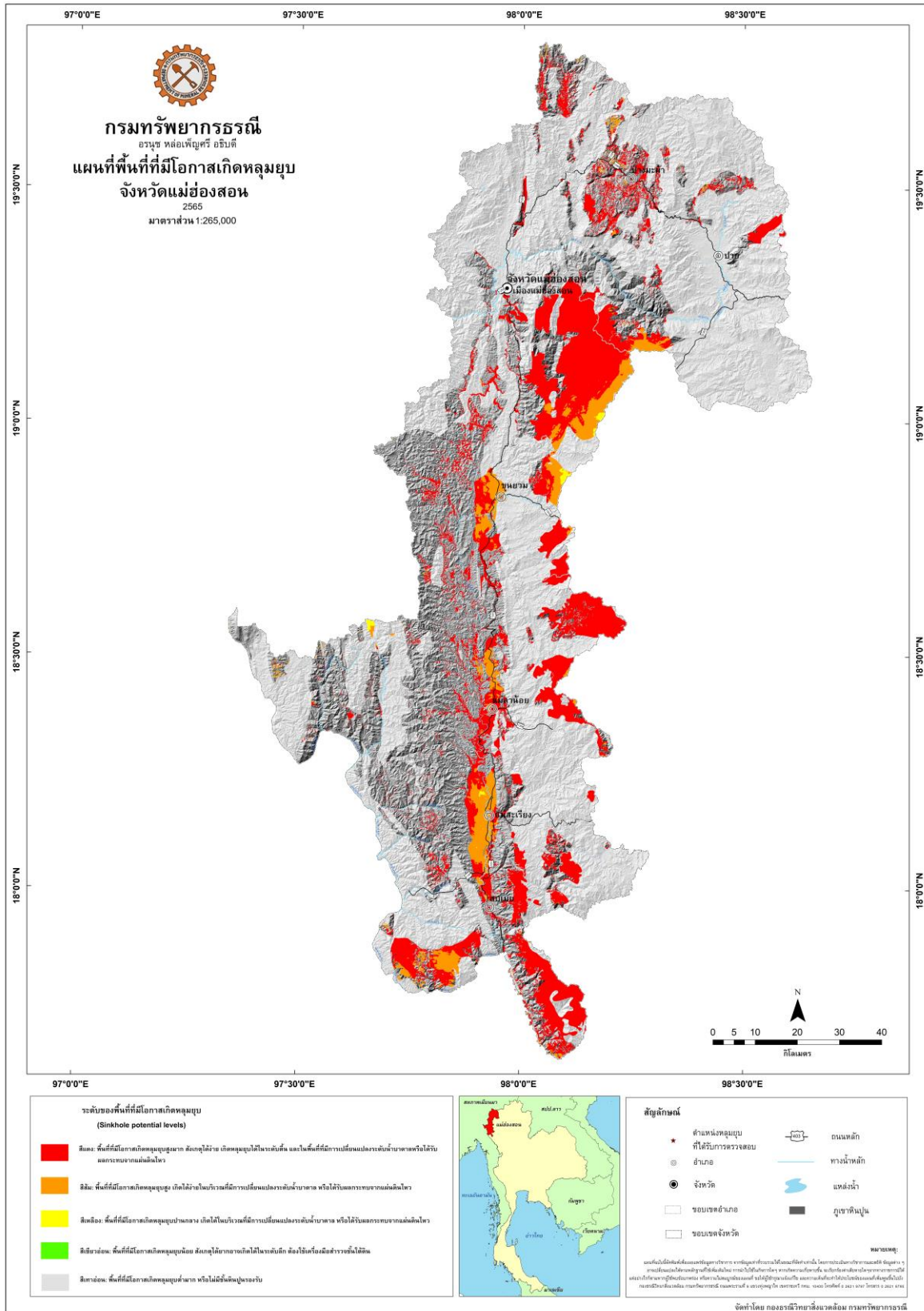
พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบในประเทศไทย ประกอบด้วย 1) พื้นที่ที่ถูกรองรับด้วยชั้นหินปูน จำนวนทั้งสิ้น 49 จังหวัด 339 อำเภอ 1,583 ตำบล ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ในภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันตก 2) พื้นที่ราบที่มีชั้นทรายร่วนและไคล้แม่น้ำลำธาร โดยเป็นพื้นที่ที่มีชั้นทรายรองรับอยู่ ซึ่งเป็นตะกอนร่วนที่จับตัวยังไม่แน่น 3) พื้นที่ที่ถูกรองรับด้วยชั้นเกลือหิน ครอบคลุมพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ เช่น จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ชัยภูมิ ขอนแก่น สกลนคร อุตรธานี หนองคาย และนครพนม เป็นต้น

พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวน 7 อำเภอ 42 ตำบล ดังนี้

ที่	อำเภอ	ตำบล
1.	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	ต.ห้วยบุลึง ต.ห้วยผา ต.ห้วยโป่ง ต.ปางหมู ต.ผาบ่อง ต.หมอกจำแป่
2.	อ.แม่ลาน้อย	ต.แม่โถ ต.ขุนแม่ลาน้อย ต.แม่नाจาง ต.สันติคีรี ต.ห้วยห้อม ต.แม่ลาหลวง ต.ท่าผาป้อม ต.แม่ลาน้อย
3.	อ.แม่สะเรียง	ต.ป่าแป๋ ต.แม่เหาะ ต.แม่สะเรียง ต.แม่ยวม ต.แม่คง ต.เสาหิน ต.บ้านกาศ
4.	อ.ขุนยวม	ต.แม่ฮ่อม ต.แม่ยวมน้อย ต.เมืองปอน ต.ขุนยวม ต.แม่เงา ต.แม่กี้
5.	อ.ปางมะผ้า	ต.สบป่อง ต.ถ้ำลอด ต.นาปู่ป้อม ต.ปางมะผ้า
6.	อ.ปาย	ต.ทุ่งยาว ต.แม่ฮี้ ต.เมืองแปง ต.แม่เงา ต.เวียงเหนือ
7.	อ.สบเมย	ต.กองก่อย ต.ป่าโป่ง ต.แม่สวด ต.แม่สามแลบ ต.แม่สามแลบ ต.แม่คะตวน

แผนที่พื้นที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบในหินปูน ประเทศไทย 49 จังหวัด 339 อำเภอ 1,583 ตำบล

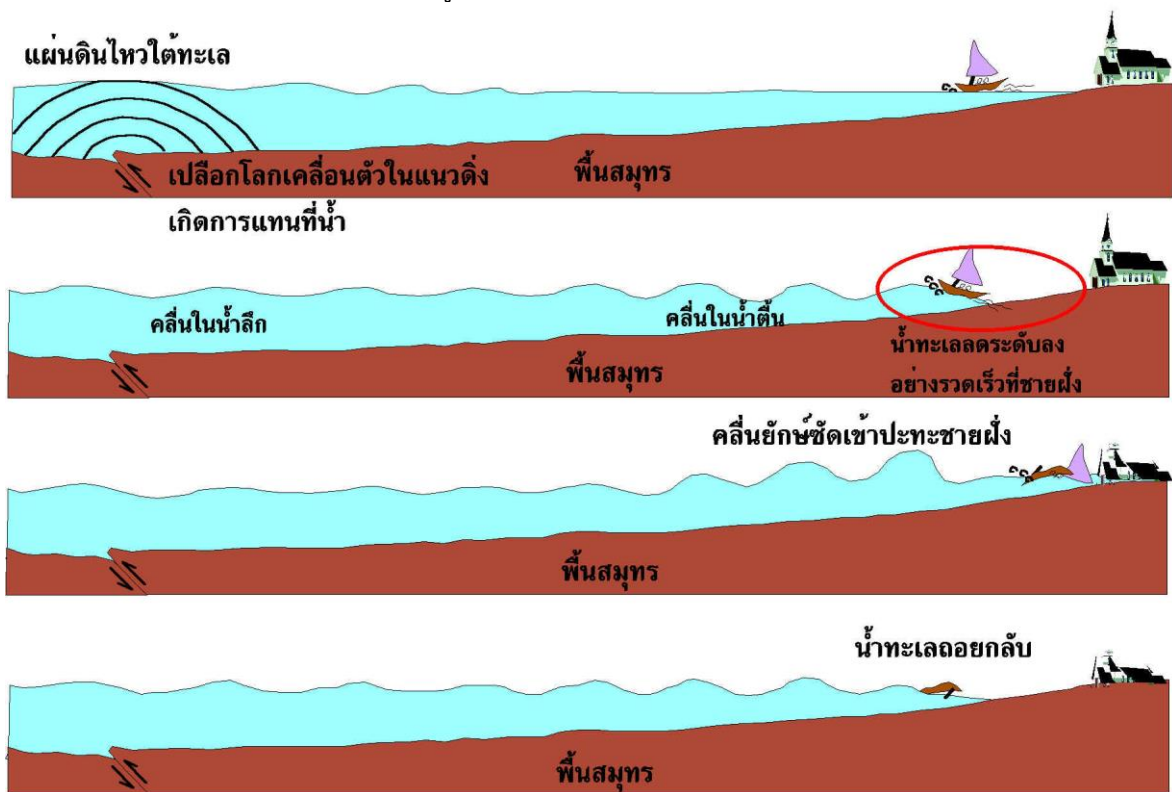

แผนที่พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบ จังหวัดแม่ฮ่องสอน 7 อำเภอ 42 ตำบล

4. สึนามิ

ส่วนใหญ่เกิดจากแผ่นดินไหวใต้มหาสมุทรที่มีระดับความรุนแรงมักเกิดขึ้นบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหว เช่น พื้นที่รอบๆ มหาสมุทรแปซิฟิกที่เรียกกันว่า “วงแหวนไฟ” คลื่นสึนามินั้นมีความยาวคลื่นหรือระยะระหว่างสันคลื่นยาวมาก ในระหว่างที่คลื่นสึนามิเคลื่อนที่อยู่ในมหาสมุทรช่วงที่เป็นทะเลลึก คลื่นจะมีลักษณะเป็นคลื่นใต้น้ำ ที่เห็นเป็นเพียงระลอกคลื่นสูงราว 30 เซนติเมตร ถึง 1 เมตร เท่านั้น บางครั้งผู้ที่อยู่บนเรือเดินสมุทรอาจไม่รู้สึกรู้สียงหรือสังเกตถึงการเคลื่อนตัวของคลื่นได้ แต่เมื่อคลื่นสึนามิเคลื่อนที่เข้าหาฝั่งสู่เขตน้ำตื้น คลื่นจะเคลื่อนที่ช้าลง ในขณะที่ความสูงของยอดคลื่นกลับยิ่งทวีสูงขึ้น และมีพลังทำลายล้างสูง

คลื่นสึนามิมีลักษณะต่างจากคลื่นที่เกิดจากกระแสลมบริเวณชายฝั่งทะเล กล่าวคือ คลื่นที่เกิดจากลมจะมีลักษณะเป็นคลื่นแบบม้วนตัวตามกระแสลม ส่วนคลื่นสึนามิจะเป็นคลื่นแบบแนวตรงยาวและไม่มีความสัมพันธ์กับทิศทางของกระแสลม คลื่นสึนามิที่เกิดจากแผ่นดินไหวในทะเลอาจจะเคลื่อนที่ด้วยความเร็วระหว่าง 500-800 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขึ้นอยู่กับขนาดของแผ่นดินไหว

แบบจำลองการเกิดสึนามิ

บทที่ 3

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ห่างที่ว่าการอำเภอแม่สะเรียงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 39 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประมาณ 209 กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณ 213 ตารางกิโลเมตร หรือ 133,125 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลท่าผาป้อมและตำบลห้วยหอม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลแม่สะเรียงและตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง

ตำบลป่าแป๋ แบ่งการปกครองเป็น 12 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ 1 บ้านแม่อุ้มลองหลวง (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่อุ้มลอง และกลุ่มบ้านแม่อุ้มลอง)

หมู่ 2 บ้านแม่อุ้มลองน้อย (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่อุ้มลองน้อย และกลุ่มบ้านจอบ่อ)

หมู่ 3 บ้านป่าแป๋

หมู่ 4 บ้านช่างหม้อ (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านช่างหม้อ กลุ่มบ้านสันติสุข และกลุ่มบ้านสันติธรรม)

หมู่ 5 บ้านห้วยเตือเหนือ (มี 6 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยเตือเหนือ กลุ่มบ้านห้วยเตือกลาง กลุ่มบ้านห้วยเตือใต้ กลุ่มบ้านห้วยยาว กลุ่มบ้านห้วยหก และกลุ่มบ้านห้วยหกใหม่)

หมู่ 6 บ้านแม่ละ

หมู่ 7 บ้านห้วยฮากไม้ใต้ (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยฮากไม้ใต้ กลุ่มบ้านโก๊ะไม้หลู และกลุ่มบ้านไก่อตา)

หมู่ 8 บ้านห้วยฮากไม้เหนือ (มี 2 กลุ่มบ้าน คือกลุ่มบ้านห้วยฮากไม้เหนือ และกลุ่มบ้านน้อย)

หมู่ 9 บ้านแม่ปุ่นใต้ (มี 5 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่ปุ่นเหนือ กลุ่มบ้านแม่ปุ่นกลาง กลุ่มบ้านแม่ปุ่นใต้ กลุ่มบ้านแม่สะเรียงน้อย และกลุ่มบ้านแม่สะเรียงน้อยใหม่)

หมู่ 10 บ้านห้วยงู (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยงู กลุ่มบ้านตันจิว และกลุ่มบ้านหนองหวาย)

หมู่ 11 บ้านอมพายใต้ (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านอมพายใต้ กลุ่มบ้านอมพายเหนือ และกลุ่มบ้านธรรมชัย)

หมู่ 12 บ้านแม่อุ้มปือกใต้ (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่อุ้มปือกใต้ และกลุ่มบ้านแม่อุ้มปือกเหนือ)

ตำบลป่าแป๋ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,885 คน เป็นชาย 2,987 คน หญิง 2,898 มีจำนวนครัวเรือน 1,917 ครัวเรือน (ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋ พ.ศ. 2568)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลเป็นป่าไม้และที่ราบระหว่างหุบเขา พื้นที่ป่ายังค่อนข้างสมบูรณ์มีเขตป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ใช้สำหรับปลูกข้าวไร่หมุนเวียน กะหล่ำปลี เห็ดหอม และเสาวรส

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลป่าแป๋ โดยทั่วไปเป็นเทือกเขาและภูเขาสูงสลับซับซ้อน โดยแนวเทือกเขาสูงวางตัวในแนวประมาณเหนือ-ใต้ มีระดับความสูงประมาณ 800-1,200 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล

ปานกลาง มียอดดอยที่สำคัญคือ ดอยช้าง และดอยแม่โง๊ะ และลักษณะเป็นที่ราบแคบๆ ระหว่างภูเขาและริมแม่น้ำ มีความสูงเฉลี่ย 200 – 400 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำของตำบลป่าแป๋ มีทางน้ำสายสำคัญ 2 สาย คือ ลำน้ำแม่สะเรียง และห้วยแม่แอบ โดยลำน้ำแม่สะเรียงทางน้ำไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยมทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านจอบ่อ ในเขตพื้นที่ตำบลแม่สะเรียง ส่วนห้วยแม่แอบ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไหลไปบรรจบกับ ลำน้ำแม่ต๋อมด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 4 บ้านช่างหม้อ ในเขตพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

น้ำแม่สะเรียง มีต้นกำเนิดจากห้วยแม่ละแพรกขวาและห้วยแม่ปุ่นแพรกซ้ายไหลมาบรรจบกัน ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยยาว หมู่ 2 กลุ่มบ้านจอบ่อ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยมทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านจอบ่อ ในเขตพื้นที่ตำบลแม่สะเรียง มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยยาว ห้วยแม่อุ้มปือก ลำน้ำแม่อมลอง

ห้วยแม่ละ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 6 บ้านแม่ละ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 6 บ้านแม่ละ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่ปุ่น ด้านทิศตะวันตกของหมู่ 6 บ้านแม่ละ

ห้วยแม่ปุ่น มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่ปุ่นเหนือ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่ปุ่นเหนือ หมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่ปุ่นกลาง หมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่ปุ่นใต้ หมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่สะเรียงน้อย ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่สะเรียงน้อยใหม่ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่ละ ด้านทิศตะวันตกของหมู่ 6 บ้านแม่ละ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยแม่สะเรียงน้อย ห้วยเตื่อ

ห้วยแม่สะเรียงน้อย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่สะเรียงน้อยใหม่ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่สะเรียงน้อยใหม่ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่ปุ่น ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่สะเรียงน้อยใหม่

ห้วยเตื่อ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 5 บ้านห้วยเตื่อ ไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยเตื่อเหนือ หมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยเตื่อกลาง หมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยเตื่อใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่ปุ่น ด้านทิศใต้ของหมู่ 5 บ้านห้วยเตื่อใต้

ห้วยยาว มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยยาว ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยยาว ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่สะเรียงด้านทิศใต้ของหมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยยาว

ห้วยแม่อุ้มปือก มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 12 กลุ่มบ้านแม่อุ้มปือกเหนือ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 12 กลุ่มบ้านแม่อุ้มปือกเหนือ หมู่ 12 กลุ่มบ้านแม่อุ้มปือกใต้ ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่สะเรียงด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านจอบ่อ

น้ำแม่อมลอง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านน้อย ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 1 กลุ่มบ้านแม่อมลองกลุ่ม ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 10 กลุ่มบ้านห้วยงู ไปไปบรรจบกับลำน้ำแม่สะเรียงด้านทิศใต้ของหมู่ 10 กลุ่มบ้านห้วยงู มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยกุงจ้อ ห้วยแม่อมลาน ห้วยต้นจิว ห้วยงู ห้วยแม่อมลองน้อย

ห้วยกุดจอก มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 3 บ้านป่าแป๋ ในเขตพื้นที่ตำบลห้วยห้อม ไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่อมุลานด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 3 บ้านป่าแป๋ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยบ้าน

ห้วยบ้าน มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 3 บ้านป่าแป๋ ในพื้นที่บ้านดงตำบลห้วยห้อม อำเภอมะละงัว ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยกุดจอกด้านทิศเหนือของหมู่ 3 บ้านป่าแป๋ ทั้งนี้ใช้ห้วยบ้านแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลห้วยห้อมกับตำบลป่าแป๋

ห้วยแม่อมุลาน มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 7 กลุ่มบ้านไก่อตา ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตก ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 7 กลุ่มบ้านไก่อตา ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 7 กลุ่มบ้านฮากไม้ใต้ ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 7 กลุ่มบ้านโก๊ะไม้หลู่ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 บ้านป่าแป๋ ไหลไปบรรจบกับห้วยกุดจอกด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 บ้านป่าแป๋ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยฮากไม้ใต้ ห้วยไก่อตา ห้วยฮากไม้เหนือ

ห้วยฮากไม้ใต้ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 7 กลุ่มบ้านห้วยฮากไม้ใต้ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 7 กลุ่มบ้านห้วยฮากไม้ใต้ ไหลบรรจบกับห้วยแม่อมุลาน บริเวณด้านทิศใต้ของหมู่ 7 กลุ่มบ้านห้วยฮากไม้ใต้

ห้วยไก่อตา มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของหมู่ 7 กลุ่มบ้านไก่อตา ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศเหนือ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 7 กลุ่มบ้านไก่อตา ไหลบรรจบกับห้วยแม่อมุลานด้านทิศเหนือของหมู่ 7 กลุ่มบ้านไก่อตา

ห้วยฮากไม้เหนือ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยฮากไม้เหนือ ไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 8 บ้านห้วยฮากไม้เหนือไหลไปบรรจบกับห้วยแม่อมุลานด้านทิศใต้ของ หมู่ 8 บ้านห้วยฮากไม้เหนือ

ห้วยต้นจิว มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของหมู่ 10 กลุ่มบ้านต้นจิว ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศเหนือ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 10 กลุ่มบ้านต้นจิว ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่อมุลองด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 1 กลุ่มบ้านแม่อมุลอง

ห้วยงู มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 10 กลุ่มบ้านห้วยงู ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 10 กลุ่มบ้านห้วยงู ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่อมุลองด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 10 กลุ่มบ้านห้วยงู

ห้วยแม่อมุลองน้อย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่อมุลองน้อย ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 2 บ้านแม่อมุลองน้อย ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่อมุลองด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่อมุลองน้อย

ห้วยแม่แอบ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 6 บ้านแม่ละ ในเขตพื้นที่อำเภอมะละงัว จังหวัดเชียงใหม่ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่ต๋อมด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 4 บ้านช่างหม้อ ในเขตพื้นที่อำเภอมะละงัว จังหวัดเชียงใหม่ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยอมพาย ห้วยแม่ปิงน้อย

ห้วยอมพาย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 11 บ้านธรรมชัย ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 11 กลุ่มบ้านธรรมชัย หมู่ 11 กลุ่มบ้านอมพายเหนือ หมู่ 11 กลุ่มบ้านอมพายใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่แอบ ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 11 กลุ่มบ้านอมพายใต้ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยเขียด

ห้วยเขียด มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 11 กลุ่มบ้านอมพายใต้ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 11 กลุ่มบ้านอมพายใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยอมพาย ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 11 กลุ่มบ้านอมพายใต้

ห้วยแม่ปิงน้อย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 4 กลุ่มบ้านสันติสุข ในเขตตำบลห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่แอบด้านทิศตะวันออกของหมู่ 4 บ้านช่างหม้อ ทั้งนี้ใช้ห้วยแม่ปิงน้อยในการแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลป่าแป๋กับอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยแม่เฮาะ

ห้วยแม่เฮาะ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 4 กลุ่มบ้านสันติสุข ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 4 กลุ่มบ้านสันติธรรม หมู่ 4 กลุ่มบ้านสันติสุข หมู่ 4 กลุ่มบ้านช่างหม้อ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่ปิงน้อยด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 4 กลุ่มบ้านช่างหม้อ

ห้วยหนองหวาย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 10 กลุ่มบ้านหนองหวาย ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 10 กลุ่มบ้านหนองหวาย ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำววมด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 10 กลุ่มบ้านหนองหวาย ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง

5. ลักษณะธรณีวิทยา

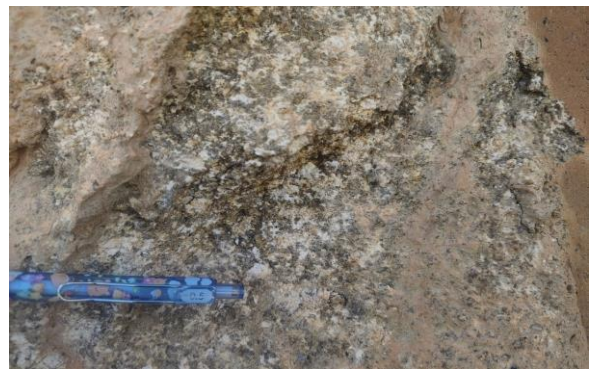
ลักษณะทางธรณีวิทยาตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง ประกอบด้วย หินอัคนีแทรกซอนจำพวก หินแกรนิต หินตะกอน จำพวกหินดินดาน และหินทราย หินแปร จำพวกหินควอตไซต์ หินชีสต์ หินฮอร์นเฟลด์ รายละเอียดดังนี้

พบหินแกรนิต ในพื้นที่หมู่ 1 บ้านแม่อุ้มลองหลวง หมู่ 2 บ้านแม่อุ้มลองน้อย หมู่ 3 บ้านป่าแป๋ หมู่ 4 บ้านช่างหม้อ หมู่ 5 บ้านห้วยเตื่อเหนือ หมู่ 6 บ้านแม่ละ หมู่ 7 บ้านห้วยฮากไม้ใต้ หมู่ 8 บ้านห้วยฮากไม้เหนือ หมู่ 9 บ้านแม่ปุ่นใต้ หมู่ 10 บ้านห้วยงู (กลุ่มบ้านต้นจั่ว) หมู่ 11 บ้านอมพายใต้ และหมู่ 12 บ้านแม่อุ้มปอกใต้

พบหินดินดาน หินทราย ในพื้นที่หมู่ 10 บ้านห้วยงู ระหว่างทางจากกลุ่มบ้านหนองหวายไปยังกลุ่มบ้านห้วยงู

พบหินควอร์ตไซต์ ในพื้นที่หมู่ 11 บ้านอมพายใต้ กลุ่มบ้านเลาแคะ พบหินชีสต์ ในพื้นที่หมู่ 5 บ้านห้วยเตื่อเหนือ (กลุ่มบ้านห้วยไม้หก)

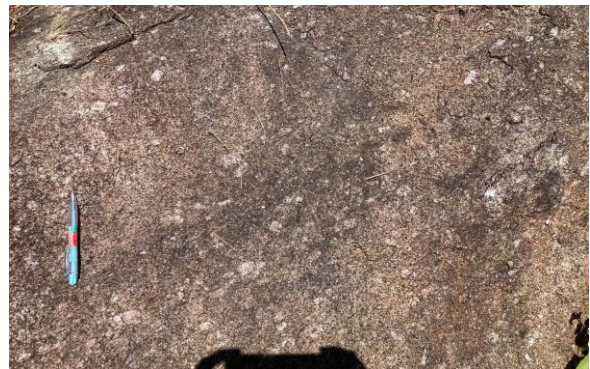
พบหินฮอร์นเฟลด์ ในพื้นที่หมู่ 10 บ้านห้วยงู

ลักษณะของหินแกรนิต ในพื้นที่หมู่ 4 บ้านช่างหม้อ

ลักษณะของหินแกรนิต ในพื้นที่หมู่ 6 บ้านแม่ละ

ลักษณะของหินแกรนิต ในพื้นที่หมู่ 8 บ้านห้วยฮากไม้เหนือ

ลักษณะของหินทราย ในพื้นที่หมู่ 10 บ้านห้วยงู

ลักษณะของหินควอร์ตไซต์ ในพื้นที่หมู่ 11 บ้านอมพายใต้

7. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน ในพื้นที่ตำบลป่าแป๋ จำนวน 12 หมู่บ้าน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านแม่อุ้มลองหลวง แบ่งเป็น 2 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านอุ้มลองหลวง กลุ่มบ้านอุ้มลองลุ่ม มีการสร้างบ้านเรือนอยู่บนสันเขาและที่ลาดเชิงเขา ที่ราบระหว่างหุบเขา และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 2 บ้านแม่อุ้มลองน้อย แบ่งเป็น 2 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านแม่อุ้มลองน้อย และกลุ่มบ้านจอบ่อ มีการสร้างบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา สร้างบ้านติดลำน้ำ มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย สร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา ที่ราบระหว่างหุบเขา และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 3 บ้านป่าแป๋ มีการสร้างบ้านเรือนอยู่บนที่ลาดเชิงเขาและที่ราบระหว่างหุบเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วยแม่อุ้มลาน บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านช่างหม้อ แบ่งเป็น 2 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านช่างหม้อ กลุ่มบ้านสันติสุขและกลุ่มบ้านสันติธรรม มีการสร้างบ้านเรือนสร้างอยู่บนสันเขา ที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องเขา และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 5 บ้านห้วยเตือเหนือ แบ่งเป็น 6 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านห้วยเตือเหนือ กลุ่มบ้านห้วยเตือกลาง กลุ่มบ้านห้วยเตือใต้ กลุ่มบ้านห้วยยาว กลุ่มบ้านห้วยหก และกลุ่มบ้านห้วยหกใหม่ มีการสร้างบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา ที่ราบระหว่างหุบเขา บางส่วนสร้างบ้านติดร่องห้วย มีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านแม่ละ มีการบ้านเรือนอยู่บริเวณที่ลาดเชิงเขา มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และมีบ้านเรือนบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านฮากไม้ใต้ แบ่งเป็น 3 กลุ่มบ้าน กลุ่มบ้านห้วยฮากไม้ใต้ กลุ่มบ้านโก๊ะไม้หลู่ และกลุ่มบ้านไก่อดา มีการสร้างบ้านเรือนอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และที่ราบระหว่างหุบเขา มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย บางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านห้วยฮากไม้เหนือ แบ่งเป็น 2 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านห้วยฮากไม้เหนือ และกลุ่มบ้านน้อย มีการสร้างบ้านเรือนอยู่บนสันเขาและที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านติดร่องห้วย บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 9 บ้านแม่ปุ่น แบ่งเป็น 5 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านแม่ปุ่นเหนือ กลุ่มบ้านแม่ปุ่นกลาง กลุ่มบ้านแม่ปุ่นใต้ กลุ่มบ้านแม่สะเรียงน้อย และกลุ่มบ้านแม่สะเรียงน้อยใหม่ มีการสร้างบ้านเรือนอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 10 บ้านห้วยงู แบ่งเป็น 3 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านห้วยงู กลุ่มบ้านต้นจิว และกลุ่มบ้านหนองหวาย มีการสร้างบ้านเรือนอยู่บนที่ลาดเชิงเขา ที่ราบระหว่างหุบเขา และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 11 บ้านอมพาย แบ่งเป็น 3 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านอมพายใต้ กลุ่มบ้านอมพายเหนือ และกลุ่มบ้านธรรมชัย มีการสร้างบ้านเรือนอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนที่สร้างบ้านขวางร่องห้วย และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 12 บ้านแม่อุ้มป๊อก แบ่งเป็น 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่อุ้มป๊อกใต้ และกลุ่มบ้านแม่อุ้มป๊อกเหนือ มีการสร้างบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วยแม่อุ้มป๊อก และมีบ้านเรือนบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านแม่อุ้มลองหลวง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านแม่อุ้มลองน้อย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านป่าแป๋	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านช่างหม้อ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านห้วยเตี๋ยเหนือ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านแม่ละ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านฮากไม้ใต้	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านห้วยฮากไม้เหนือ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านแม่ปุ่น	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
10	บ้านห้วยงู	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
11	บ้านอมพาย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
12	บ้านแม่อุ้มป๊อก	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

การสร้างบ้านเรือนตามที่ลาดไหล่เขา บริเวณหมู่ 2 บ้านแม่อุ้มลองน้อย

การสร้างบ้านเรือนตามตลาดไหล่เขา และติดลำห้วย บริเวณหมู่ 3 บ้านป่าแป๋

การสร้างที่อยู่อาศัยใกล้ทางน้ำไหลผ่าน และติดลำห้วย บริเวณหมู่ 6 บ้านแม่ละ

การสร้างบ้านเรือนตามตลาดไหล่เขา บริเวณหมู่ 7 บ้านฮากไม้ใต้

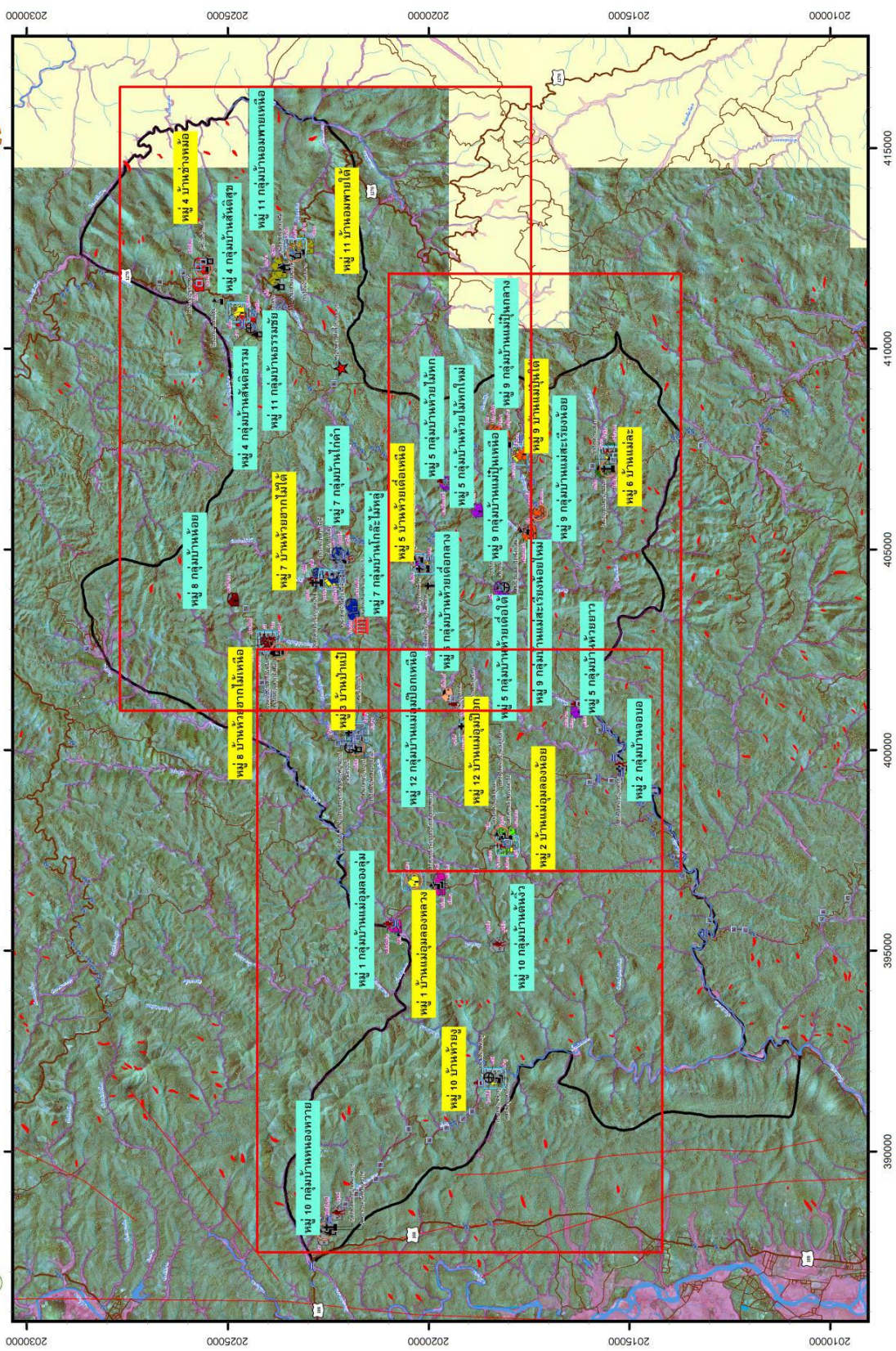
การสร้างบ้านเรือนตามตลาดไหล่เขา และใกล้ทางน้ำไหลผ่าน บริเวณหมู่ 12 บ้านแม่ฮ่อมปือก

สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ พื้นที่ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
1	บ้านแม่อุ้มลองหลวง	บริเวณที่ทำการกำนัน
2	บ้านแม่อุ้มลองน้อย	โรงเรียนบ้านแม่อุ้มลอง บริเวณอาคารชั้น 2
3	บ้านป่าแป๋	สำนักสงฆ์บ้านป่าแป๋
4	บ้านช่างหม้อ	โรงเรียนบ้านช่างหม้อ
5	บ้านห้วยเตือเหนือ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยเตือเหนือ
6	บ้านแม่ละ	วัดนักบุญเปโตรบ้านแม่ละ
7	บ้านฮากไม้ใต้	องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋
8	บ้านห้วยฮากไม้เหนือ	โรงเรียนบ้านห้วยฮากไม้เหนือ
9	บ้านแม่ปูน	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
10	บ้านห้วยงู	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
11	บ้านอมพาย	ที่สำนักสงฆ์บ้านอมพายใต้
12	บ้านแม่อุ้มปোক	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

แผนที่แสดงตำแหน่งบ้านเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยระดับชุมชน ตำบลป่าแม่ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บทที่ 4

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ห่างที่ว่าการอำเภอแม่สะเรียง ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ 2 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประมาณ 163 กิโลเมตร 63.8 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 38,975 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านกาต อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแม่คะตวน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลแม่หะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลแม่มวยม และตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลแม่สะเรียง มีสถานะการบริหารเป็นเทศบาลตำบลแม่สะเรียง และเทศบาลตำบลเมืองยมใต้ แบ่งการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน อยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่สะเรียง 1 หมู่บ้าน คือ หมู่ 2 บ้านแม่สะเรียง และ อยู่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองยมใต้ 8 หมู่บ้านคือ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ 1 บ้านจอมแจ้ง

หมู่ 3 บ้านแพะ

หมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว

หมู่ 5 บ้านไร่ (มี 2 กลุ่มบ้าน คือกลุ่มบ้านไร่ และกลุ่มบ้านห้วยปู้)

หมู่ 6 บ้านดงสังัด

หมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม (มี 2 กลุ่มบ้าน คือกลุ่มบ้านหนองผักหนาม และกลุ่มบ้านหนองแม่ละ)

หมู่ 8 บ้านปากกล้วย (มี 9 กลุ่มบ้าน คือกลุ่มบ้านปากกล้วย กลุ่มบ้านหน้าถ้ำ กลุ่มบ้านใหม่วังยาว กลุ่มบ้านแม่อุ้มลอง กลุ่มบ้านเหมืองแร่ กลุ่มบ้านห้วยทรายขาว กลุ่มบ้านห้วยข้าวหลาม กลุ่มบ้านสามหลัง และกลุ่มบ้านห้วยตีนตก)

หมู่ 9 บ้านนาคาว

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 11,643 คน เป็นชาย 5,722 คนหญิง 5,921 คน มีจำนวนครัวเรือน 6,217 ครัวเรือน (ที่มา: เทศบาลตำบลแม่สะเรียง และเทศบาลตำบลเมืองยมใต้ พ.ศ. 2568)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน แบ่งเป็นพื้นที่ประเภทต่างๆ ดังนี้ พื้นที่ชุมชนในหมู่บ้านต่างๆ เช่น ที่ตั้งบ้านเรือน สถานที่ราชการ ศาสนสถาน และสถานศึกษา ซึ่งตั้งกระจุกกระจายในพื้นที่ของตำบล พื้นที่เกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกข้าวโพด กระเทียม ถั่วเหลือง ทำนา และเลี้ยงไก่ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ เป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ และพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนน แหล่งน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยปู้ อ่างเก็บน้ำห้วยกองเฮ้าะ ฯลฯ

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลแม่สะเรียง ทิศตะวันตกเป็นพื้นที่ราบริมแม่น้ำยวมตอนกลางและทิศตะวันออกเป็นเทือกเขาและภูเขาสูง ทางด้านทิศตะวันตกเป็นพื้นที่ราบริมแม่น้ำยวม มีระดับความสูงประมาณ 180-220 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ตอนกลางและด้านทิศตะวันออกของพื้นที่เป็นเทือกเขาและภูเขา

สูงวางตัวในแนวประมาณเหนือ-ใต้ เอียงลาดไปทางทิศตะวันตกของพื้นที่ มีระดับความสูงประมาณ 300-1,200 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง มียอดดอยที่สำคัญ ได้แก่ ดอยผาแดง ดอยละเปาะ ดอยเก็ง และดอยหลักแสน

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำของตำบลแม่สะเรียง มีทางน้ำสายสำคัญคือ แม่น้ำยวม ลำน้ำแม่สะเรียง โดยแม่น้ำยวมไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลมาบรรจบกับลำน้ำแม่ริดด้านทิศใต้ในเขตตำบลแม่สวด ส่วนลำน้ำแม่สะเรียงไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันตกของหมู่ 2 บ้านแม่สะเรียง

แม่น้ำยวม มีต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตพื้นที่ตำบลท่าผาป้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไหลจากทางทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 2 บ้านแม่สะเรียง หมู่ 9 บ้านปากกล้วย หมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว หมู่ 6 บ้านดงสังัด หมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยปู้ หมู่ 5 กลุ่มบ้านไร่ หมู่ 7 กลุ่มบ้านหนองผักหนาม หมู่ 7 กลุ่มบ้านหนองแม่ละ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยไม้ซาง ลำน้ำแม่สะเรียง ห้วยแม่กองเอื้อะ ห้วยหินเหล็กไฟ ห้วยโป่ง ห้วยปู้ ห้วยไร่ ห้วยตอง ห้วยหินมอด ห้วยแม่ละ

ห้วยไม้ซาง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 3 บ้านแพะ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 3 บ้านแพะ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 3 บ้านแพะ

ลำน้ำแม่สะเรียง มีต้นกำเนิดจากห้วยเดียวกับห้วยแม่ละในเขตตำบลป่าแป๋ ไหลมารวมกันเรียกว่า ลำน้ำแม่สะเรียง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยตีนตก หมู่ 8 กลุ่มบ้านเหมืองแร่ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านแม่อมลอง ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยทรายขาว ไหลวกผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 8 กลุ่มบ้านใหม่วังยาว ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านหน้าถ้ำ ไหลวกผ่านด้านทิศเหนือและด้านทิศตะวันตกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านปากกล้วย ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 1 บ้านจอมแจ้ง หมู่ 2 บ้านแม่สะเรียง ไหลวกผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 9 บ้านนาควา ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันตกของหมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ลำน้ำแม่อมลอง และลำน้ำแม่กะโน

ลำน้ำแม่อมลอง มีต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตตำบลป่าแป๋ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ และเปลี่ยนทิศทางการไหลเป็นไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยข้าวหลาม หมู่ 8 กลุ่มบ้านสามหลัง ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่สะเรียงด้านทิศเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านแม่อมลอง

ลำน้ำแม่กะโน มีต้นกำเนิดจากดอยขุนแม่กะโน ในเขตตำบลแม่เหาะ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่สะเรียงด้านทิศใต้ของหมู่ 8 กลุ่มบ้านใหม่วังยาว

ห้วยแม่กองเอื้อะ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว (ดอยเก็ง) ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยแม่กองเอื้อะ ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 6 บ้านดงสังัด ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว

ห้วยหินเหล็กไฟ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 6 บ้านดงสังัด ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 6 บ้านดงสังัด ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่หมู่ 6 บ้านดงสังัด

ห้วยโป่ง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 5 บ้านไร่ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยปู้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยมด้านทิศตะวันตกของหมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยปู้

ห้วยปู้ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 5 บ้านไร่ (ดอยหลักแสน) ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยปู้ และเปลี่ยนทิศทางการไหลเป็นไหลจากทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 5 บ้านไร่ ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 5 กลุ่มบ้านห้วยปู้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยมด้านทิศตะวันตกของหมู่ 5 บ้านไร่

ห้วยไร่ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 5 บ้านไร่ (ดอยหลักแสน) ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 5 บ้านไร่ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยมด้านทิศตะวันตกของหมู่ 5 บ้านไร่

ห้วยตอง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยมด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม

ห้วยหินมอด มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยมด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม

ห้วยแม่ละ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 7 กลุ่มบ้านหนองแม่ละ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 7 กลุ่มบ้านหนองแม่ละ ซึ่งใช้แบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่สะเรียงกับตำบลแม่คะตวน ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยมด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 7 กลุ่มบ้านหนองแม่ละ

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย หินอัคนีจำพวกหินแกรนิต หินตะกอนจำพวกหินเชิร์ต หินปูน หินทรายสลับกับหินโคลน หินทราย หินแปร จำพวกหินควอร์ตไซต์ หินอ่อน และตะกอนทางน้ำ กรวด ทราย ทรายแป้ง และดินเหนียว หินแกรนิตแทรกดัน หินตะกอน พวกหินเชิร์ต หินปูน หินทรายสลับกับหินโคลน หินทราย ทางด้านทิศตะวันออกของตำบลแม่สะเรียง ทำให้หินเชิร์ต หินปูน หินทรายสลับกับหินโคลน แปรสภาพเป็นหินควอร์ตไซต์ หินอ่อน

พบหินเชิร์ต ในพื้นที่หมู่ 1 บ้านจอมแจ้ง หมู่ 9 บ้านนาคาว

พบหินปูน ในพื้นที่หมู่ 1 บ้านจอมแจ้ง หมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว หมู่ 5 บ้านไร่ หมู่ 6 บ้านดงสังัด หมู่ 8 กลุ่มบ้านปากกล้วย

พบหินทรายสลับกับหินโคลน ในพื้นที่หมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว หมู่ 5 บ้านไร่

พบหินทราย ในพื้นที่หมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม

พบหินควอร์ตไซต์ ในพื้นที่หมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยทรายขาว

พบหินอ่อน ในพื้นที่หมู่ 6 บ้านดงสังัด

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว

ลักษณะของหินดินดานสลับหินทราย บริเวณหมู่ 5 บ้านไร่

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านจอมแจ้ง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขาและที่ราบริมน้ำ มีลำน้ำแม่สะเรียง ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่บ้านจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำน้ำแม่สะเรียง เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 2 บ้านแม่สะเรียง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบริมน้ำ มีแม่น้ำยวมและลำน้ำแม่สะเรียงไหลผ่านหมู่บ้าน โดยแม่น้ำยวม ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่บ้าน จากทิศเหนือไปทางทิศใต้ มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดคอกสะพานแม่น้ำยวม เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากน้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 3 บ้านแพะ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขาและที่ราบริมน้ำ มีแม่น้ำยวมและห้วยไม้ซาง ไหลผ่านหมู่บ้าน มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดร่องห้วย และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบริมน้ำ มีแม่น้ำยวมและลำน้ำแม่สะเรียง ไหลผ่าน มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านติดแม่น้ำยวม เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากน้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 5 บ้านไร่ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนพื้นที่ลาดเชิงเขาและที่ราบริมน้ำ บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขา เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านดงสังัด มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และที่ราบริมน้ำ มีแม่น้ำยม ห้วยกองแฮะ และห้วยหินเหล็กไฟไหลผ่านหมู่บ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนพื้นที่ลาดเชิงเขา และที่ราบริมน้ำ มีแม่น้ำยม ไหลผ่านหมู่บ้าน มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดแม่น้ำยม และมีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านขวางร่องเขา เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านปากกล้วย มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และพื้นที่ราบระหว่างหุบเขา มีลำน้ำแม่สะเรียงไหลผ่านหมู่บ้าน บางส่วนที่สร้างบ้านติดลำน้ำแม่สะเรียง มีบ้านเรือนบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 9 บ้านนาคว มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขาและที่ราบริมน้ำ มีลำน้ำแม่สะเรียงไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่บ้าน มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านติดลำน้ำแม่สะเรียง และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านจอมแจ้ง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านแม่สะเรียง	น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
3	บ้านแพะ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านทุ่งพร้าว	น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
5	บ้านไร่	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านดงสังัด	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านหนองผักหนาม	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านปากกล้วย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านนาคว	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

การสร้างบ้านเรือนใกล้ทางน้ำไหลผ่าน บริเวณหมู่ 1 บ้านจอมแจ้ง

การสร้างบ้านเรือนใกล้ทางน้ำไหลผ่าน และตัดไหล่สร้างบ้าน บริเวณหมู่ 3 บ้านแพะ

การสร้างบ้านเรือนใกล้ทางน้ำไหลผ่าน และตัดไหล่สร้างบ้าน บริเวณหมู่ 6 บ้านดงสังัด

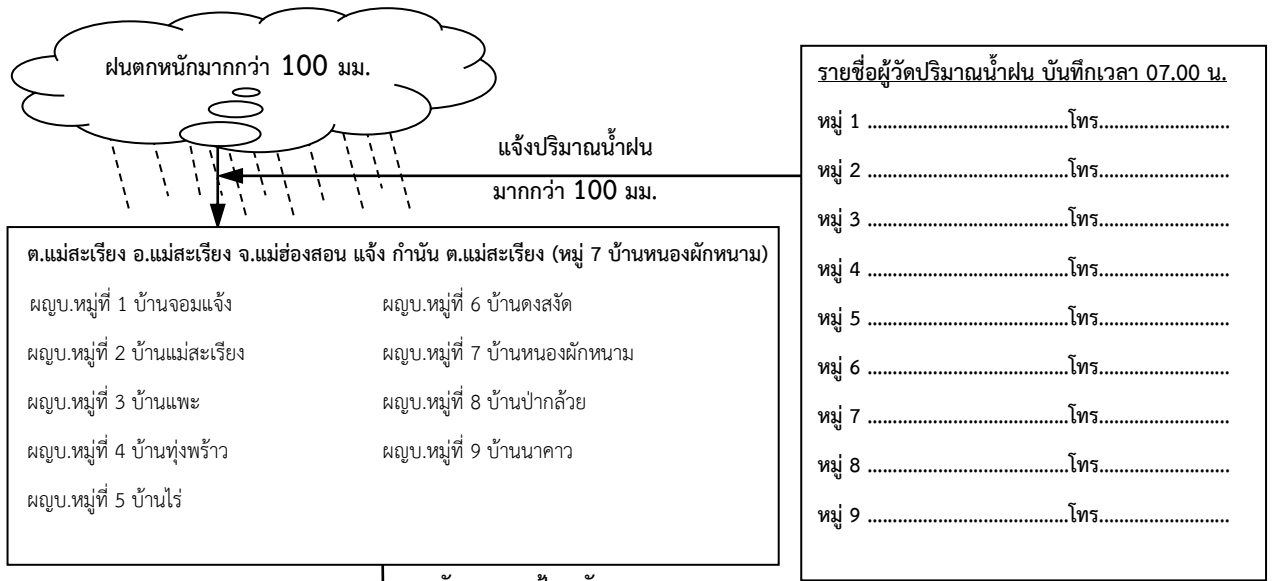

การสร้างบ้านเรือนใกล้ทางน้ำไหลผ่าน และอยู่ในแนวร่องเขา บริเวณหมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม

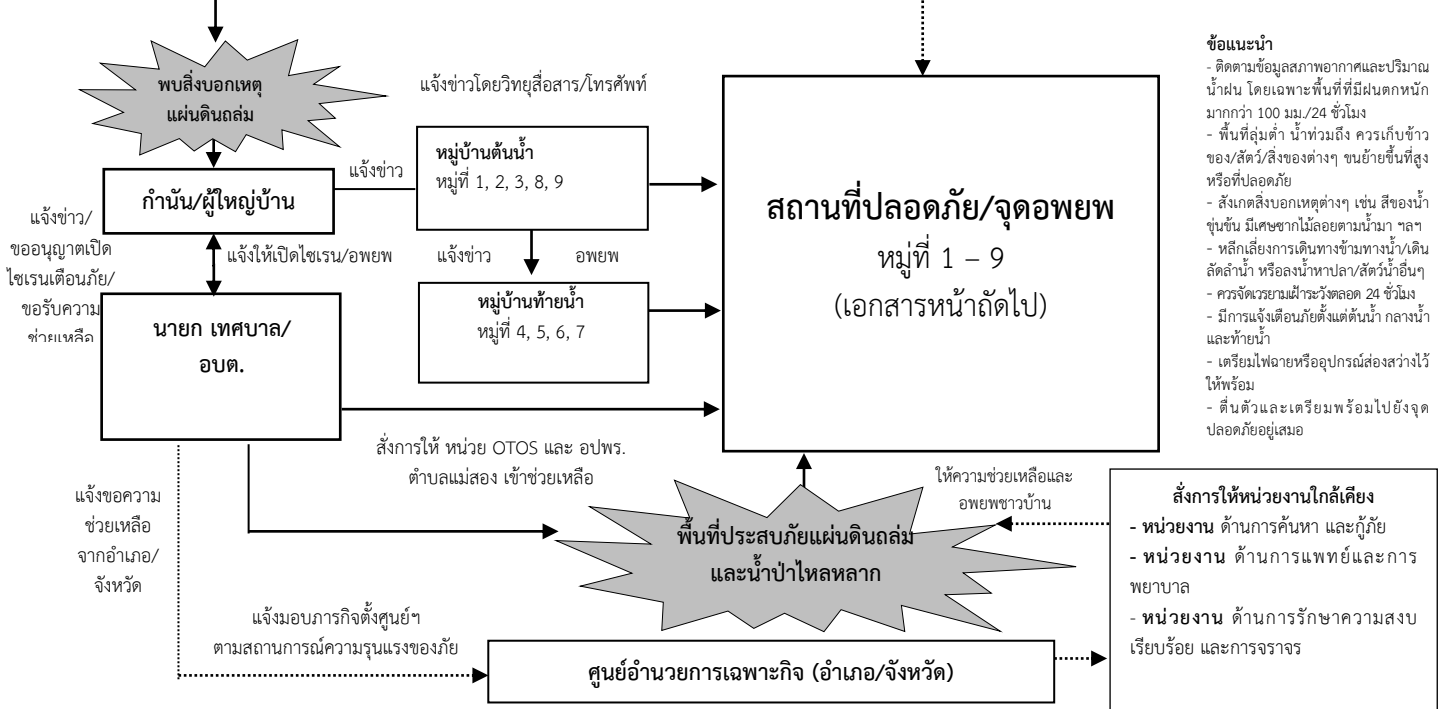
การตัดไหล่เขาสร้างบ้าน บริเวณหมู่ 8 บ้านปากกล้วย และหมู่ 9 บ้านนาควา

แผนผังระวางแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม พื้นที่ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
(ลุ่มน้ำสาละวิน: ลุ่มน้ำสาขา น้ำแม่สะเรียง และแม่น้ำยวมตอนล่างส่วนที่2)

จุดเฝ้าระวัง ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

ลำน้ำแม่ยวม ไหลผ่านหมู่ 2 บ้านแม่สะเรียง หมู่ 8 บ้านปากกล้วย หมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว หมู่ 6 บ้านดงสังัด หมู่ 5 บ้านไร่ กลุ่มบ้านห้วยปู้ หมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม กลุ่มบ้านหนองแม่ละ **ลำน้ำแม่สะเรียง** ไหลผ่านหมู่ 8 บ้านปากกล้วย กลุ่มบ้านห้วยตีนตอก กลุ่มบ้านเหมืองแร่ กลุ่มบ้านแม่อมลอง กลุ่มบ้านห้วยทรายขาว กลุ่มบ้านใหม่วังยาว กลุ่มบ้านหน้าถ้ำ ไหลผ่านหมู่ 1 บ้านจอมแจ้ง หมู่ 2 บ้านแม่สะเรียง หมู่ 9 บ้านนาควา ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว **ห้วยไม้ขาว** ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 3 บ้านแพะ **ลำน้ำแม่อมลอง** ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 8 บ้านปากกล้วย กลุ่มบ้านห้วยข้าวหลาม กลุ่มบ้านสามหลัง ก่อนไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่สะเรียงที่หมู่ 8 กลุ่มบ้านแม่อมลอง **ห้วยแมกกองเอ้าะ** ไหลผ่านหมู่ 4 บ้านทุ่งพร้าว หมู่ 6 บ้านดงสังัด **ห้วยหินเหล็กไฟ** ไหลผ่านหมู่ 6 บ้านดงสังัด **ห้วยโป่ง/ห้วยปู้/ห้วยไร่** ไหลผ่านหมู่ 5 บ้านไร่ **ห้วยตอง/ห้วยหินมอด/ห้วยแม่ละ** ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 7 บ้านหนองผักหนาม ก่อนไหลไปรวมกับน้ำแม่ยวม

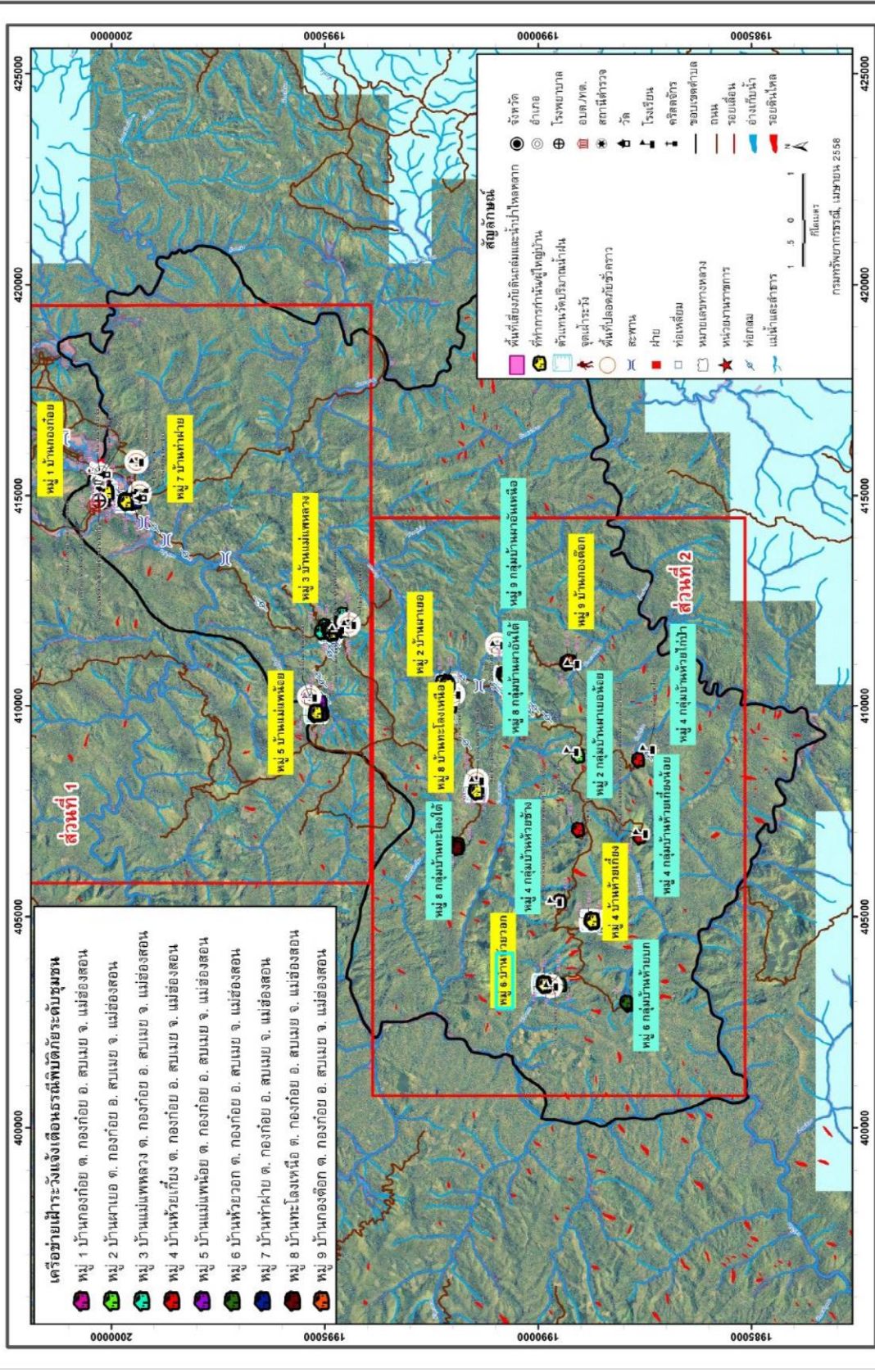
หมายเหตุ : หากสถานการณ์ของภัยพิบัติรุนแรงขึ้นให้รายงานและขอความช่วยเหลือจากผู้ราชการจังหวัด สั่งการให้ ปก. เข้าช่วยเหลือ /ประสานหน่วยงาน ทส. เข้าช่วยเหลือ

สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
1	บ้านจอมแจ้ง	วัดจอมแจ้งมิตรภาพที่ 193
2	บ้านแม่สะเรียง	โรงเรียนทองสวัสดิ์วิทยาคาร
3	บ้านแพะ	อาคารอเนกประสงค์บ้านแพะเด่นมะห้า
4	บ้านทุ่งพร้าว	วัดจอมทอง
5	บ้านไร่	วัดบ้านไร่
6	บ้านดงส้งัด	โบสถ์เบธานีดงส้งัด
7	บ้านหนองผักหนาม	วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง
8	บ้านปากกล้วย	วัดดอยเก็ง / โรงเรียนแม่สะเรียง สพป.มส.เขต2
9	บ้านนาคว	วัดจอมทอง

แผนที่แสดงตำแหน่งบ้านเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยพิบัติภัยระดับชุมชน ตำบลกองก้อย อำเภอสมเด็จ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บทที่ 5

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ห่างที่ว่าการอำเภอแม่สะเรียงไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 2.5 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประมาณ 164 กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณ 910.40 ตารางกิโลเมตร หรือ 509,000 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ประเทศพม่า

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเสาหิน ตำบลบ้านกาศ และตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ แม่น้ำสาละวิน ประเทศพม่า

ตำบลแม่คง มีสถานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแม่คง แบ่งเป็น 11 หมู่บ้าน คือ

หมู่ 1 บ้านทุ่งแล้ง

หมู่ 2 บ้านห้วยหอม (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยหอม และกลุ่มบ้านป่าเหว)

หมู่ 3 บ้านห้วยกองแป (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยกองแป และกลุ่มบ้านแม่ชบา)

หมู่ 4 บ้านจอบีเดอเหนือ (มี 8 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านจอบีเดอเหนือ กลุ่มบ้านจอบีเดอใต้ กลุ่มบ้านชินอโยไล้ะ กลุ่มบ้านอนุเหนือ กลุ่มบ้านอนุใต้ กลุ่มบ้านห้วยเหี้ยะเหนือ กลุ่มบ้านห้วยเหี้ยะกลาง และกลุ่มบ้านห้วยเหี้ยะใต้)

หมู่ 5 บ้านแม่ก่อนใต้ (มี 4 กลุ่มบ้าน คือกลุ่มบ้านแม่ก่อนใต้ กลุ่มบ้านแม่ก่อนเหนือ กลุ่มบ้านแม่ละมอ และกลุ่มบ้านห้วยยาก)

หมู่ 6 บ้านกองสุขเหนือ (มี 3 กลุ่มบ้าน คือกลุ่มบ้านกองสุขเหนือ กลุ่มบ้านกองสุขกลาง และกลุ่มบ้านกองสุขใต้)

หมู่ 7 บ้านอุหลูใต้ (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านอุหลูใต้ และกลุ่มบ้านอุหลูเหนือ)

หมู่ 8 บ้านแม่สะลาบ

หมู่ 9 บ้านปอหม้อ (มี 7 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านปอหม้อ กลุ่มบ้านจอบีเดอใต้ กลุ่มบ้านจอบีเดอเหนือ กลุ่มบ้านห้วยปากขอ กลุ่มบ้านโกแประ กลุ่มบ้านหน่อโปิยะ และกลุ่มบ้านหน่อโซเก)

หมู่ 10 บ้านหนองป่าแขม

หมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,372 คน เป็นชาย 2,195 คน หญิง 2,177 มีจำนวนครัวเรือน 1,463 ครัวเรือน (ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลแม่คง พ.ศ. 2568)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน แบ่งเป็นพื้นที่ประเภทต่างๆ ดังนี้ พื้นที่ชุมชนในหมู่บ้านต่างๆ เช่น ที่ตั้งบ้านเรือน สถานที่ราชการ ศาสนสถาน และสถานศึกษา ซึ่งตั้งกระจัดกระจายในพื้นที่ของตำบล พื้นที่เกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกพริก ทำนา เลี้ยงแพะ และหมู พื้นที่สาธารณะประโยชน์ เป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ และพื้นที่อื่นๆ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ ถนน แหล่งน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สะลาบ ฯลฯ

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลแม่คง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน มีพื้นที่ราบระหว่างหุบเขา เทือกเขาสูงวางตัวในแนวประมาณเหนือ-ใต้ เอียงเทไปทางทิศตะวันตกของพื้นที่ มีระดับความสูงประมาณ 500-1,200 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง มียอดดอยที่สำคัญคือ ดอยแม่หลู่ ดอยขุนกองใหม่ ดอยแพสะ คอหลู่ ดอยตะโฮ้วาคู ดอยผาแดง ดอยคอคี้ ดอยขุนแม่ก้อน ดอยห่อทีหลู่ ดอยแม่สะเก็บ ดอยห้วยห้อม มีระดับความสูงเฉลี่ยประมาณ 900-1,100 เมตร

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำของตำบลแม่คง มีทางน้ำสายสำคัญ 2 สาย ประกอบด้วย แม่น้ำยวม แม่น้ำสาละวิน โดยทางน้ำทั้งสองสายไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ โดยแม่น้ำสาละวินไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของตำบลแม่คง ไหลลงมหาสมุทรอินเดีย ที่อ่าวเกาะตะมะ ประเทศพม่า และแม่น้ำยวมไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเมยด้านทิศใต้ในเขตตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

แม่น้ำสาละวิน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาหิมาลัย ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 9 กลุ่มบ้านจกรรคิ หมู่ 9 กลุ่มบ้านหน่อโซเก หมู่ 9 กลุ่มบ้านหน่อโ๊ะะ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านโกแประ หมู่ 9 กลุ่มบ้านห้วยปากขอ ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 7 กลุ่มบ้านอุหลู่ใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 กลุ่มบ้านแม่ชบา หมู่ 3 กลุ่มบ้านห้วยกองแป ไหลลงมหาสมุทรอินเดีย ที่อ่าวเกาะตะมะ ประเทศพม่า ทั้งนี้ใช้แม่น้ำสาละวินในการแบ่งขอบเขตระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ลำน้ำแม่แต๊ะหลวง ห้วยอุหลู่ ห้วยแม่ก้อน ห้วยแม่สะเก็บ ลำน้ำแม่กองช่า

ห้วยแม่แต๊ะหลวง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 4 กลุ่มบ้านห้วยเฮี้ยะใต้ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 4 กลุ่มบ้านห้วยเฮี้ยะใต้ จากนั้นไหลวกผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 4 กลุ่มบ้านจوشيเดอเหนือ หมู่ 4 กลุ่มบ้านจوشيเดอใต้ และหมู่ 9 กลุ่มบ้านปากขอ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านห้วยปากขอ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยเหี้ยะ ห้วยอุนู ห้วยกองสุ่ม ห้วยอุมปี่ ห้วยปากขอ

ห้วยเหี้ยะ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 4 กลุ่มบ้านห้วยเหี้ยะเหนือ (ดอยเกาะแม่หลู่) ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 4 กลุ่มบ้านห้วยเหี้ยะเหนือ หมู่ 4 กลุ่มบ้านห้วยเหี้ยะกลาง ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่แต๊ะหลวงด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 4 กลุ่มบ้านห้วยเหี้ยะกลาง

ห้วยอุนู มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 4 กลุ่มบ้านอุนูเหนือ ไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 4 กลุ่มบ้านอุนูเหนือ และหมู่ 4 กลุ่มบ้านอุนูใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่แต๊ะหลวงด้านทิศใต้ของหมู่ 4 กลุ่มบ้านอุนูใต้

ห้วยกองสุ่ม มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของหมู่ 6 กลุ่มบ้านกองสุ่มใต้ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 6 กลุ่มบ้านกองสุ่มใต้ ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่แต๊ะหลวงด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 4 กลุ่มบ้านชินอยไล่ะ

ห้วยอุมปี่ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านจกรรคิ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 9 กลุ่มบ้านจกรรคิ และหมู่ 9 กลุ่มบ้านปอหม้อ ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 4 กลุ่มบ้านจوشيเดอเหนือ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่แต๊ะหลวงด้านทิศเหนือของหมู่ 4 กลุ่มบ้านจوشيเดอเหนือ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยจอปรา ห้วยปอหม้อ

ห้วยจอบปรา มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านจอบกรอคือ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านจอบกรอคือ และหมู่ 9 กลุ่มบ้านจอบปราคือ ไหลไปบรรจบกับห้วยอุ่มปู้ ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านจอบปราคือ

ห้วยปอหม้อ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านปอหม้อ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 9 กลุ่มบ้านปอหม้อ ไหลไปบรรจบกับห้วยอุ่มปู้ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านปอหม้อ

ห้วยปากขอ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านปากขอ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านปากขอ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่แต๊ะหลวงด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านปากขอ

ห้วยอุหลู มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 7 กลุ่มบ้านอุหลูได้ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 7 กลุ่มบ้านอุหลูได้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินด้านทิศใต้ของหมู่ 7 กลุ่มบ้านอุหลูได้

ห้วยโกแประ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านโกแประ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศเหนือของกลุ่มบ้านโกแประ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านโกแประ

ห้วยแม่ก้อน มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 5 กลุ่มบ้านแม่ก้อนเหนือ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 5 กลุ่มบ้านแม่ก้อนเหนือ หมู่ 5 กลุ่มบ้านแม่ก้อนใต้ ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 3 กลุ่มบ้านแม่ชบา ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 3 กลุ่มบ้านแม่ชบา ทั้งนี้ใช้ห้วยแม่ก้อนแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่คงกับตำบลเสาหิน มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยแม่ละมอ

ห้วยแม่ละมอ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 5 กลุ่มบ้านแม่ละมอ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 5 กลุ่มบ้านแม่ละมอ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่ก้อนด้านทิศตะวันออกของหมู่ 3 กลุ่มบ้านแม่ชบา ทั้งนี้ใช้ห้วยแม่ละมอในการแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่คงกับตำบลเสาหิน

ห้วยแม่สะเกิบ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง (ดอยแม่สะเกิบ) ไหลจากทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 3 บ้านห้วยกองแป ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 3 บ้านห้วยกองแป มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยห้อม ห้วยแห้ง ห้วยแม่อมลอง ห้วยหมู ห้วยกองแป

ห้วยห้อม มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านห้วยห้อม (ดอยห้วยห้อม) ไหลจากทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 2 บ้านห้วยห้อม จากนั้นเปลี่ยนทิศทางการไหลเป็นไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สะเกิบด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง

ห้วยแห้ง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง ไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลผ่านตอนกลางของหมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สะเกิบด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของโรงเรียนบ้านห้วยแห้ง

ห้วยแม่อมลอง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 2 บ้านห้วยห้อม ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สะเกิบด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 3 บ้านห้วยกองแป

ห้วยหมู มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 3 บ้านห้วยกองแป ไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สะเกิบด้านทิศเหนือของหมู่ 3 บ้านแม่กองแป

ห้วยกองแป มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 3 บ้านห้วยกองแป ไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สะเกิบด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 บ้านแม่กองแป

ลำน้ำแม่กองข่า มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตำบลแม่คงในเขตพื้นที่ตำบลแม่ยวม ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านป่าหวุ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านป่าหวุ ในเขตพื้นที่ตำบลแม่ยวม ทั้งนี้ใช้ลำน้ำแม่กองข่าแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่คงกับตำบลแม่ยวม มีแพรงสาขาที่สำคัญคือ ห้วยทางหลวง

ห้วยทางหลวง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านห้วยห้อม ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่กองข่าด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านป่าหวุ ทั้งนี้ใช้ห้วยทางหลวงแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่คงกับตำบลแม่ยวม

แม่น้ำยวม มีต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตพื้นที่ตำบลท่าผาปุ้ม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไหลจากทางทิศเหนือไปทางทิศใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 1 บ้านทุ่งแล้ง หมู่ 10 บ้านหนองป่าแขม ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเมยด้านทิศใต้ในเขตตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้งนี้ใช้แม่น้ำยวมแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่คงกับตำบลแม่สะเรียง มีแพรงสาขาที่สำคัญคือ ห้วยแม่สะลาบ ห้วยคา ห้วยทรายน้อย

ห้วยแม่สะลาบ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 8 บ้านแม่สะลาบ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สะลาบ ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 8 บ้านแม่สะลาบ ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 1 บ้านทุ่งแห้ง ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 1 บ้านทุ่งแล้ง ทั้งนี้ใช้ห้วยแม่สะลาบแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่คงกับตำบลบ้านกาศ มีแพรงสาขาที่สำคัญคือ ห้วยแม่สะลาบน้อย

ห้วยแม่สะลาบน้อย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 8 บ้านแม่สะลาบ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สะลาบด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 8 บ้านแม่สะลาบ

ห้วยคา มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 3 บ้านแม่สะลาบ (ดอยแม่สะเกิบ) ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 10 บ้านหนองป่าแขม ในเขตพื้นที่ตำบลแม่ยวม ทั้งนี้ใช้ห้วยคาแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่คงกับตำบลแม่ยวม มีแพรงสาขาที่สำคัญคือ ห้วยวอก

ห้วยวอก มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 2 กลุ่มบ้านป่าหวุ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยคา ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 10 บ้านหนองป่าแขม ทั้งนี้ใช้ห้วยวอกแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่คงกับตำบลแม่ยวม

ห้วยทรายน้อย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกของหมู่ 10 บ้านหนองป่าแขม ไหลจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 1 บ้านทุ่งแล้ง ไหลผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 10 บ้านหนองป่าแขม ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 10 บ้านหนองป่าแขม

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง ประกอบด้วยหินตะกอน จำพวกหินทราย หินดินดาน หินเชิร์ต เชิร์ตในหินปูน ตะกอนทางน้ำ ประกอบด้วย กรวด ทราย ทรายแป้งและปนดินเหนียว

พบหินดินดานสีดำ ในพื้นที่หมู่ 6 บ้านกองสุขเหนือ หมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง

พบหินทราย สีเทา ในพื้นที่หมู่ 3 บ้านห้วยกองแป

พบหินดินดาน สีเทา สีเทาเขียว ในพื้นที่หมู่ 4 บ้านบ้านจอยชิดอเหนือ หมู่ 5 บ้านแม่ก่อนไต้ หมู่ 9 บ้านปอหม้อ

พบหินเชิร์ต สีเทา ในพื้นที่หมู่ 2 บ้านห้วยห้อม

พบเชิร์ตในหินปูน ในพื้นที่หมู่ 9 บ้านปอหม้อ

พบหินดินดาน สีน้ำตาล ในพื้นที่หมู่ 7 บ้านอุหลูใต้

พบตะกอนตะกัปลำน้ำ กรวด ทราย ทรายแป้ง ปนดินเหนียว ในพื้นที่หมู่ 1 บ้านทุ่งแล้ง

พบตะกอนเชิงเขา ในพื้นที่หมู่ 8 บ้านแม่สะลาบ พบตะกอนธารน้ำพา กรวด ทราย ทรายแป้ง ปนดินเหนียว หมู่ 10 บ้านหนองป่าแขม

ลักษณะของหินเชิร์ต บริเวณหมู่ 2 บ้านห้วยห้อม

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 5 บ้านแม่ก่อนไต้

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 6 บ้านไร่

ลักษณะของหินดินดานสลับหินทราย บริเวณหมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านทุ่งแล้ง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ยอดเนินและที่ราบริมแม่น้ำยม บางส่วนที่สร้างบ้านติดแม่น้ำยม เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากน้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 2 บ้านห้วยห้อม มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขาและที่ราบระหว่างหุบเขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วยห้อม บ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 3 บ้านห้วยกองแป มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ยอดเนิน และที่ราบระหว่างหุบเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องเขา บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านจอยชิตอ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และที่ราบระหว่างหุบเขา มีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 5 บ้านแม่ก้อนใต้ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และที่ราบระหว่างหุบเขา บางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านกองสุขเหนือ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนไหล่เขา และที่ราบระหว่างหุบเขา บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านอุหลูใต้ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนพื้นที่ลาดเชิงเขา และที่ราบระหว่างหุบเขา มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วยอุหลู บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านแม่สะลาบ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ยอดเนิน และที่ราบริมน้ำ เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากน้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 9 บ้านปอหม้อ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บ้านที่ลาดเชิงเขา และที่ราบระหว่างหุบเขา มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 10 บ้านหนองป่าแขม มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบริมแม่น้ำยม บางส่วนที่สร้างบ้านติดแม่น้ำยม เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากน้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบระหว่างหุบเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วยแม่สะเกิบ และมีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านทุ่งแล้ง	น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
2	บ้านห้วยห้อม	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านห้วยกองแป	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านจอชเดอ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านแม่กอนใต้	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านกองสุขเหนือ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านอุหลูใต้	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านแม่สะลาบ	น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
9	บ้านปอหม้อ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
10	บ้านหนองป่าแขม	น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
11	บ้านห้วยแห้ง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

การตัดไหล่เขาเพื่อสร้างบ้านเรือน บริเวณหมู่ 2 บ้านห้วยห้อม

การสร้างบ้านเรือนใกล้ทางน้ำไหลผ่าน และตัดไหล่สร้างบ้าน บริเวณหมู่ 7 บ้านอุหลูใต้

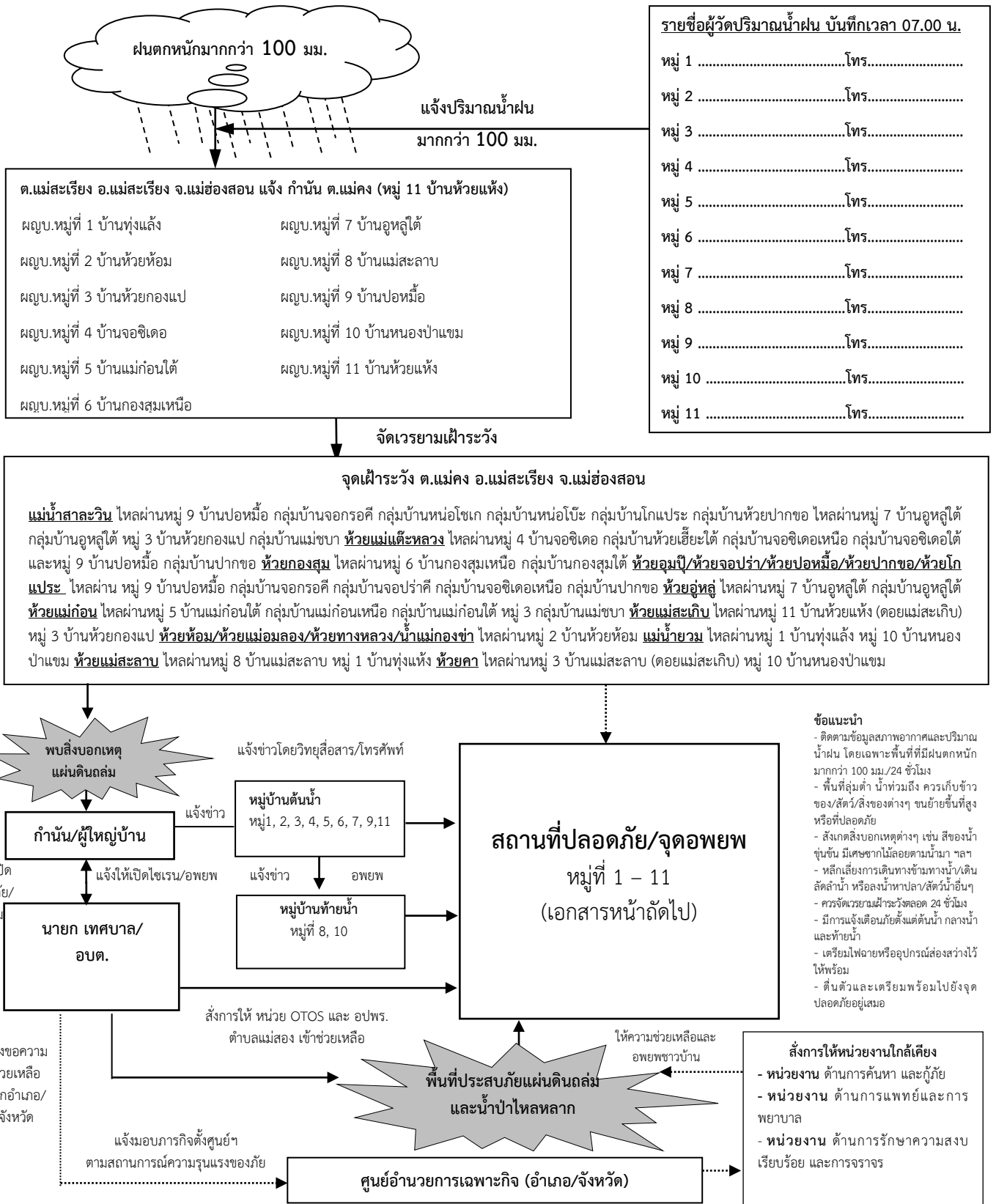

การสร้างบ้านเรือนใกล้ทางน้ำไหลผ่าน บริเวณหมู่ 9 บ้านปอหม้อ

การสร้างบ้านเรือนใกล้ทางน้ำไหลผ่าน และอยู่ในแนวร่องเขา บริเวณหมู่ 11 บ้านห้วยแห้ง

**แผนเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม พื้นที่ตำบลแม่งคอง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
(ลุ่มน้ำสาละวิน: ลุ่มน้ำสาขา แม่น้ำสาละวินตอนบน น้ำแม่แจ่ม และแม่น้ำยวมตอนล่างส่วนที่1)**

หมายเหตุ : หากสถานการณ์ของภัยพิบัติรุนแรงขึ้นให้รายงานและขอความช่วยเหลือจากผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งการให้ ปก. เข้าช่วยเหลือ /ประสานหน่วยงาน ทส. เข้าช่วยเหลือ

สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

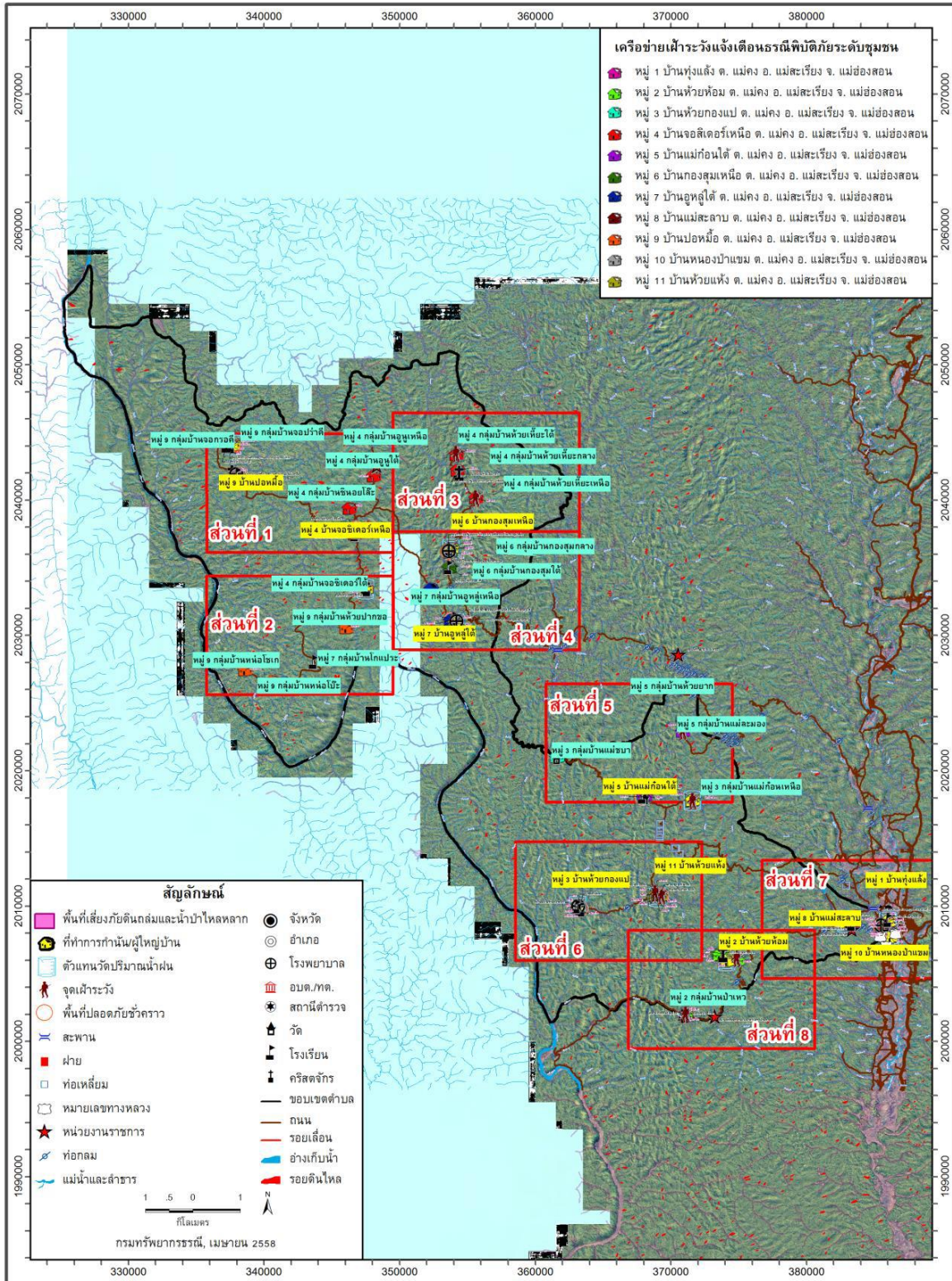
หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
หมู่ที่ 1	บ้านทุ่งแล้ง	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่งแล้ง
หมู่ที่ 2	บ้านห้วยหอม	คริสตจักรกระเหรี่ยงแบ็นตีสท์ ภาค 19
หมู่ที่ 3	บ้านห้วยกองแป	คริสตจักรบ้านห้วยกองแป
หมู่ที่ 4	บ้านจ่อชิตอ	สำนักสงฆ์บ้านจ่อชิตอเหนือ
หมู่ที่ 5	บ้านแม่ก่อนใต้	โรงเรียนบ้านแม่ก่อน
หมู่ที่ 6	บ้านกองสุขเหนือ	สถานบริการสาธารณสุขชุมชนบ้านกองสุข
หมู่ที่ 7	บ้านอุหลูใต้	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 8	บ้านแม่สะลาบ	วัดแม่สะลาบ
หมู่ที่ 9	บ้านปอหม้อ	ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปอหม้อ
หมู่ที่ 10	บ้านหนองป่าแขม	วัดทุ่งแล้ง
หมู่ที่ 11	บ้านห้วยแห้ง	พระธาตุบ้านห้วยแห้ง

แผนที่แสดงตำแหน่งบ้านเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยระดับชุมชน

ตำบลแม่คง อำเภอมะเริ่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บทที่ 6

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ห่างที่ว่าการอำเภอแม่สะเรียงไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ 5 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประมาณ 168 กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณ 284.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 177,813 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลสบเมย – ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ แม่น้ำสาละวิน เขตแดน ไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ตำบลแม่ยวม มีสถานะเป็นเทศบาลตำบลแม่ยวม แบ่งเป็น 13 หมู่บ้าน คือ

หมู่ 1 บ้านน้ำดิบ

หมู่ 2 บ้านห้วยวอก

หมู่ 3 บ้านทุ่งแพม

หมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์

หมู่ 5 บ้านห้วยทราย

หมู่ 6 บ้านห้วยโผ (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยโผ และกลุ่มบ้านห้วยเคี้ยว)

หมู่ 7 บ้านท่าต่าฝั่ง (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านท่าต่าฝั่ง และกลุ่มบ้านแม่ป้อ)

หมู่ 8 บ้านกะปวง หมู่ 9 บ้านแม่กองแป (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านแม่กองแป และกลุ่มบ้านหนองกระต่าย)

หมู่ 10 บ้านแม่กองคา (มี 3 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านแม่กองแป กลุ่มบ้านหม้อเหล้า และกลุ่มบ้านกลาง)

หมู่ 11 บ้านห้วยบง

หมู่ 12 บ้านแพะกะปวง

หมู่ 13 บ้านจอมกิตติ

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 10,073 คน เป็นชาย 5,029 คน หญิง 5,044 มีจำนวนครัวเรือน 4,294 ครัวเรือน (ที่มา: เทศบาลตำบลแม่ยวม พ.ศ. 2568)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่ตำบลแม่ยวมเป็นป่าไม้และที่ราบเชิงเขา พื้นที่ป่ายังคงค่อนข้างสมบูรณ์ มีเขตป่าสงวนแห่งชาติ และรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน พื้นที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่สร้างตามที่ราบริมแม่น้ำยวม พื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ใช้สำหรับทำนา ข้าวโพด ถั่ว พักทอง และพืชผักอื่นๆ และเลี้ยงสัตว์

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลแม่ยวม โดยทั่วไปทางด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ตรงกลางเป็นที่ลาดเชิงเขา และภูเขา เป็นแหล่งต้นน้ำ ทางทิศตะวันออกของตำบลแม่ยวม เป็นพื้นที่ลอนลาดและราบลุ่มแม่น้ำยวม แม่น้ำยวมไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ทางด้านทิศตะวันตกเป็นแนวเทือกเขา มีแม่น้ำสาละวินไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เป็นแนวแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเมียนมา ตรงกลางของพื้นที่เป็นที่ลาดเชิงเขา และพื้นที่ภูเขา เป็นแหล่งต้นน้ำของห้วยสาขาของแม่น้ำยวมและแม่น้ำสาละวิน

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำของตำบลแม่ยวม มีทางน้ำสายสำคัญ 2 สาย ประกอบด้วย แม่น้ำยวม และแม่น้ำสาละวิน โดยแม่น้ำยวมเป็นทางน้ำสายหลัก มีแพรงสาขาคือ คลองชลประทานแม่ยวม ห้วยวอก ห้วยจ้อม ห้วยไม้ไค้น ห้วยปูน ห้วยบง ห้วยทรายเหนือ ห้วยใจ ห้วยสิงห์หลวง ห้วยน้ำดิบ ห้วยกองแปร ห้วยพะกาน และห้วยไผ่ แม่น้ำสาละวิน มีแพรงสาขาคือ ห้วยแม่กองคา และห้วยแม่ป่อ

แม่น้ำยวม มีต้นกำเนิดจากภูเขาบริเวณอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ผ่านอำเภอแม่ลาน้อย เข้าเขตท้องที่ตำบลแม่ยวมบริเวณทิศเหนือของ หมู่ 1 บ้านน้ำดิบ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 2 บ้านห้วยวอก หมู่ 8 บ้านคะปวง หมู่ 3 บ้านทุ่งแพม หมู่ 11 บ้านห้วยบง หมู่ 5 บ้านห้วยทราย หมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ หมู่ 9 บ้านแม่กองแป และหมู่ 6 บ้านห้วยไผ่ แล้วไหลออกนอกท้องที่ทางด้านทิศใต้ของหมู่ 6 บ้านห้วยไผ่ ไหลเข้าอำเภอแม่ระมาดจังหวัดตาก

แม่น้ำสาละวิน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาหิมาลัย ประเทศอินเดีย เป็นแม่น้ำขนาดใหญ่ไหลผ่านตำบลแม่ยวมทางด้านทิศตะวันตกของตำบลเป็นแนวเขตแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเมียนมา ด้านทิศตะวันตกของหมู่ 7 บ้านท่าต่าฝั่ง ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ขอบฝั่งของแม่น้ำสาละวินเป็นไหลเขามีความลาดชันสูง แพรงสาขา คือ ห้วยแม่กองคา และห้วยแม่ป่อ

คลองชลประทานแม่ยวม มีต้นกำเนิดจากแม่น้ำยวมไหลจากทิศเหนือไปทิศใต้ไหลคู่ขนานกับแม่น้ำยวม โดยไหลผ่านหมู่ 13 บ้านจอมกิตติ หมู่ 1 บ้านน้ำดิบ หมู่ 2 บ้านห้วยวอก หมู่ 12 บ้านแพะคะปวง หมู่ 3 บ้านทุ่งแพม หมู่ 11 บ้านห้วยบง หมู่ 5 บ้านห้วยทราย หมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ และหมู่ 9 บ้านแม่กองแป

ห้วยวอก มีต้นกำเนิดจากภูเขาทางด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 13 บ้านจอมกิตติ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านหมู่ 2 บ้านห้วยวอก ไปบรรจบกับแม่น้ำยวม ทางทิศตะวันออกของ หมู่ 2 บ้านห้วยวอก

ห้วยจ้อม มีต้นกำเนิดจากดอยห้วยวอกด้านทิศตะวันตกของหมู่ 12 บ้านแพะคะปวง ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านหมู่ 12 บ้านแพะคะปวง ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันออกของหมู่ 3 บ้านทุ่งแพม

ห้วยไม้ไค้น มีต้นกำเนิดมาจากดอยห้วยวอกด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 บ้านทุ่งแพม ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับคลองชลประทานแม่ยวมด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 บ้านทุ่งแพม

ห้วยปูน มีต้นกำเนิดมาจากดอยห้วยวอกด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของ หมู่ 11 บ้านห้วยบง ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันออกของหมู่ 11 บ้านห้วยบง

ห้วยบง มีต้นกำเนิดมาจากดอยห้วยวอกด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของ หมู่ 11 บ้านห้วยบง ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันออกของหมู่ 11 บ้านห้วยบง

ห้วยทรายเหนือ มีต้นกำเนิดมาจากดอยห้วยวอกด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของ หมู่ 11 บ้านห้วยบง ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไปบรรจบกับแม่น้ำยวมด้านทิศตะวันออกของหมู่ 5 บ้านห้วย

ห้วยใจ มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาทางด้านทิศตะวันตกของหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยวม ด้านทิศตะวันออกของหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์

ห้วยสิงห์หลวง มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาด้านทิศตะวันตกของหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำยมทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์

ห้วยน้ำดิบ มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาด้านทิศตะวันตกของหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับห้วยสิงห์หลวงบริเวณสะพานด้านทิศใต้ของหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์

ห้วยแม่กองแป มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 9 บ้านแม่กองแป ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไปบรรจบกับแม่น้ำยมทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของ หมู่ 9 บ้านแม่กองแป

ห้วยพากาน มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 9 บ้านแม่กองแป ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไปบรรจบกับแม่น้ำยมทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของ หมู่ 9 บ้านแม่กองแป

ห้วยโผ มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของ หมู่ 9 บ้านแม่กองแป ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไปบรรจบกับแม่น้ำยมทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของ หมู่ 6 บ้านห้วยโผ

ห้วยแม่กองคา มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาทางด้านทิศใต้ของหมู่ 10 บ้านแม่กองคา ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศเหนือ แล้วเปลี่ยนทิศทางการไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ แล้วเปลี่ยนทิศทางการไหลอีกครั้งไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านหมู่ 7 บ้านท่าตาฝั่ง ไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินทางด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 7 บ้านท่าตาฝั่ง

ห้วยแม่ป่อ มีต้นกำเนิดมาจากแนวเทือกเขาทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านท่าตาฝั่ง (กลุ่มบ้านแม่ป่อ) ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่าน หมู่ 7 บ้านท่าตาฝั่ง (กลุ่มบ้านแม่ป่อ) ไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินเช่นเดียวกัน

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาดำบลแม่ยม อำเภอมะเริ่ง ประกอบด้วยหินตะกอน จำพวก หินดินดาน และตะกอนทางน้ำ ประกอบด้วย กรวด ทราย ทรายแป้งและปนดินเหนียว

พบหินดินดาน ในพื้นที่ หมู่ 1 บ้านน้ำดิบ หมู่ 7 บ้านท่าตาฝั่ง และหมู่ 10 บ้านแม่กองคา

พบตะกอนตะกั่ว ประกอบด้วยตะกอนกรวดเล็กกรวดเล็ก ทราย ทรายแป้ง ปนดินเหนียว ในพื้นที่หมู่ 2 บ้านห้วยวอก หมู่ 3 บ้านทุ่งแพม หมู่ 6 บ้านห้วยโผ หมู่ 9 บ้านแม่กองแป หมู่ 11 บ้านห้วยบง หมู่ 12 บ้านพะคะปวง และหมู่ 13 บ้านจอมกิตติ

พบตะกอนน้ำพา ประกอบด้วยตะกอนกรวดเล็ก ทราย ทรายแป้ง ปนดินเหนียว พบตะกอนน้ำท่วมถึง ทรายแป้ง ปนดินเหนียว ในพื้นที่หมู่ หมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ หมู่ 5 บ้านห้วยทราย และ หมู่ 8 บ้านคะปวง

ลักษณะของตะกอนกรวดเล็ก ทราย ทรายแป้ง บริเวณหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 7 บ้านท่าตาฝั่ง

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านน้ำดิบ มีบ้านเรือนสร้างอยู่ที่ราบริมแม่น้ำยม มีเทือกเขาล้อมรอบ แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 2 บ้านห้วยวอก มีบ้านเรือนสร้างอยู่ที่ราบริมแม่น้ำยม มีเทือกเขาล้อมรอบ แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน ห้วยวอกไหลผ่านบ้านทางทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 3 บ้านทุ่งแพม มีบ้านเรือนสร้างอยู่ที่ราบริมแม่น้ำยม มีเทือกเขาล้อมรอบ แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน ห้วยไม้ไค้นไหลผ่านบ้านทางทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ มีบ้านเรือนสร้างอยู่ที่ราบริมแม่น้ำยม มีเทือกเขาล้อมรอบ แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน ห้วยสิงห์หลวงไหลผ่านบ้านทางทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 5 บ้านห้วยทราย มีบ้านเรือนสร้างอยู่ที่ราบริมแม่น้ำยม มีเทือกเขาล้อมรอบ แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน ห้วยทรายไหลผ่านบ้านทางทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 6 บ้านห้วยไผ่ บ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บริเวณเนินเขา และบริเวณที่ราบลุ่มระหว่างภูเขา ติดห้วยไผ่ไหลผ่าน ห้วยไผ่ไหลผ่านบ้านจากทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 7 บ้านท่าตาง บ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บริเวณที่ลาดเชิงเขา และที่ราบระหว่างหุบเขา มีแม่น้ำสาละวิน และห้วยแม่กองคาไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านคะปวง มีบ้านเรือนสร้างอยู่ที่ราบริมแม่น้ำยม มีเทือกเขาล้อมรอบ แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 9 บ้านแม่กองแป บ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บริเวณที่ลาดเชิงเขา และบริเวณที่ลุ่มหุบเขา ติดห้วยแม่กองแป ห้วยแม่กองแปไหลผ่านบ้านจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 10 บ้านแม่กองคา มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา ติดห้วยแม่กองคา ห้วยแม่กองคาไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และตัดไหลเขาส่งบ้านเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 11 บ้านห้วยบง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บริเวณที่ลาดเชิงเขา และที่ราบริมแม่น้ำยม มีห้วยบงไหลผ่านบ้านจากทางทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 12 บ้านแพะคะปวง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บริเวณที่ลาดเชิงเขา และบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขา ติดห้วยจ้อม ห้วยจ้อมไหลผ่านบ้านทางทิศตะวันตก แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ 13 บ้านจอมกิตติ มีบ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บริเวณที่ลาดเชิงเขา และที่ราบริมแม่น้ำยม แม่น้ำยมไหลผ่านทางทิศตะวันออกของบ้าน และมีคลองชลประทานแม่ยมไหลผ่าน เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลแม่ยม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านน้ำดิบ	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
2	บ้านห้วยวอก	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
3	บ้านทุ่งแพม	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
4	บ้านห้วยสิงห์	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
5	บ้านห้วยทราย	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
6	บ้านห้วยไผ่	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
7	บ้านท่าตาฝั่ง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
8	บ้านกะปวง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
9	บ้านแม่กองแป	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
10	บ้านแม่กองคา	แผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก
11	บ้านห้วยบง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
12	บ้านแพะกะปวง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน
13	บ้านจอมกิตติ	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน

การสร้างบ้านเรือนบริเวณที่ราบเชิงเขา บริเวณหมู่ 6 บ้านห้วยไผ่

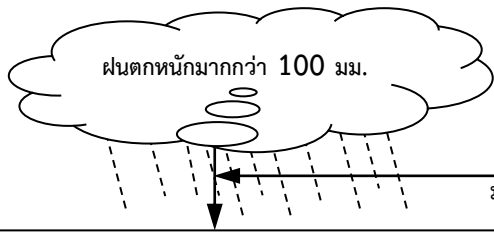

การสร้างบ้านเรือนใกล้ทางน้ำไหลผ่าน และติดสะพาน บริเวณหมู่ 6 บ้านห้วยไผ่

การสร้างบ้านเรือนตามที่ลาดเชิงเขา ใกล้ทางน้ำไหลผ่านและติดสะพาน บริเวณหมู่ 10 บ้านแม่กองคา

แผนเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม พื้นที่ตำบลแม่ยม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
(ลุ่มน้ำสาละวิน: ลุ่มน้ำสาขา แม่น้ำสาละวินตอนบน และแม่น้ำยมตอนล่างส่วนที่2)

รายชื่อผู้วัดปริมาณน้ำฝน บันทึกเวลา 07.00 น.

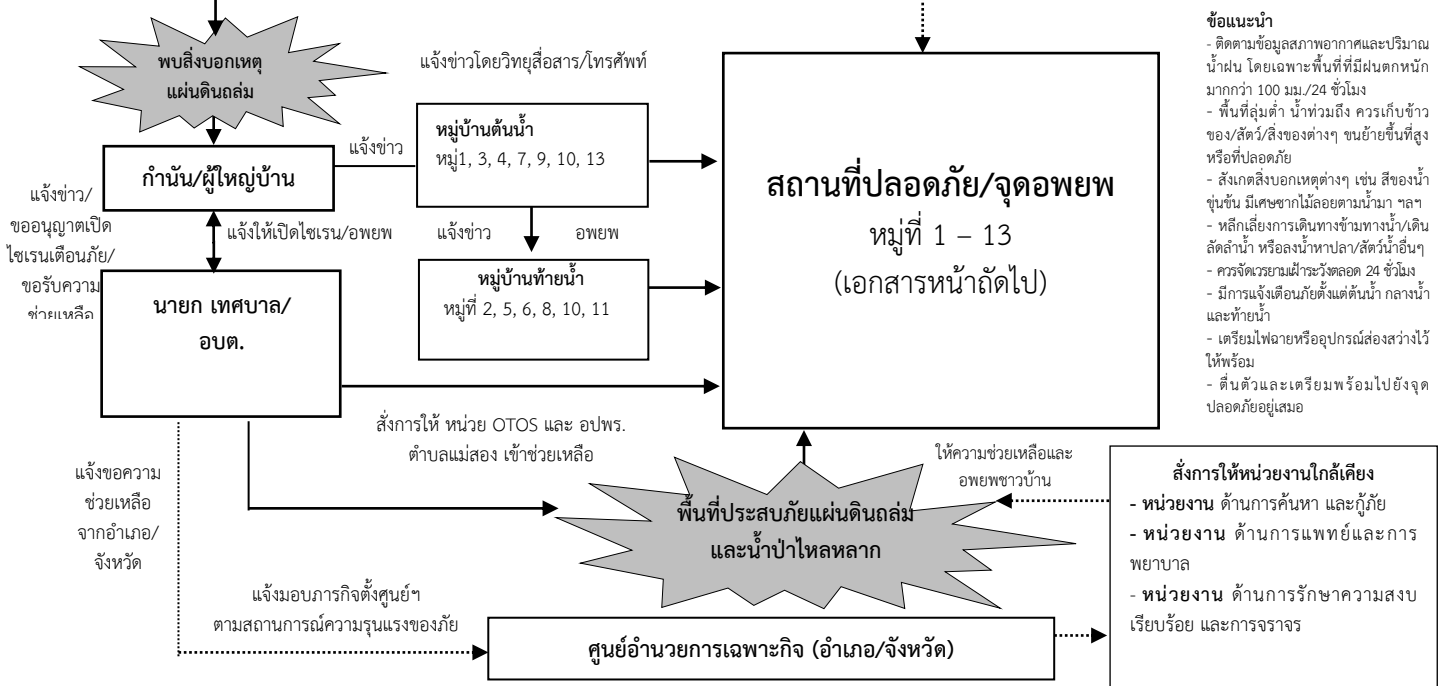
หมู่ 1	โทร.....
หมู่ 2	โทร.....
หมู่ 3	โทร.....
หมู่ 4	โทร.....
หมู่ 5	โทร.....
หมู่ 6	โทร.....
หมู่ 7	โทร.....
หมู่ 8	โทร.....
หมู่ 9	โทร.....
หมู่ 10	โทร.....
หมู่ 11	โทร.....
หมู่ 12	โทร.....
หมู่ 13	โทร.....

จุดเฝ้าระวัง ต.แม่ยม อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

ต.แม่ยม อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	แจ้ง กำนัน ต.แม่ยม (หมู่ 3 บ้านทุ่งแพม)
ผลุบ.หมู่ที่ 1 บ้านน้ำดิบ	ผลุบ.หมู่ที่ 8 บ้านคะปวง
ผลุบ.หมู่ที่ 2 บ้านห้วยวอก	ผลุบ.หมู่ที่ 9 บ้านคะปวง
ผลุบ.หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งแพม	ผลุบ.หมู่ที่ 10 บ้านห้วยบง
ผลุบ.หมู่ที่ 4 บ้านห้วยสิงห์	ผลุบ.หมู่ที่ 11 บ้านห้วยบง
ผลุบ.หมู่ที่ 5 บ้านห้วยทราย	ผลุบ.หมู่ที่ 12 บ้านแพะคะปวง
ผลุบ.หมู่ที่ 6 บ้านห้วยไผ่	ผลุบ.หมู่ที่ 13 บ้านจอมกิตติ
ผลุบ.หมู่ที่ 7 บ้านท่าต่าฝั่ง	

จุดเฝ้าระวัง ต.แม่ยม อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

แม่น้ำสาละวิน ไหลผ่านหมู่ 1 บ้านน้ำดิบ หมู่ 2 บ้านห้วยวอก หมู่ 8 บ้านคะปวง หมู่ 3 บ้านทุ่งแพม หมู่ 11 บ้านห้วยบง หมู่ 5 บ้านห้วยทราย หมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ หมู่ 9 บ้านแม่กองแป และหมู่ 6 บ้านห้วยไผ่ **แม่น้ำสาละวิน/ห้วยแม่กองคา/ห้วยแม่เปอ** ไหลผ่านหมู่ 7 บ้านท่าต่าฝั่ง **ห้วยจ้อม** ไหลผ่านหมู่ 12 บ้านแพะคะปวง หมู่ 3 บ้านทุ่งแพม **ห้วยไม้โค่น** ไหลผ่านหมู่ 3 บ้านทุ่งแพม **ห้วยปูน/ห้วยบง/ห้วยทรายเหนือ** ไหลผ่านหมู่ 11 บ้านห้วยบง **ห้วยสิงห์หลวง/ห้วยโจ้/ห้วยน้ำดิบ** ไหลผ่านหมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ **ห้วยแม่กองแป/ห้วยพากาน/ห้วยไผ่** ไหลผ่านหมู่ 9 บ้านแม่กองแป **ห้วยแม่กองคา** ไหลผ่านหมู่ 10 บ้านแม่กองคา **ห้วยวอก** ไหลผ่านหมู่ 13 บ้านจอมกิตติ หมู่ 2 บ้านห้วยวอก **คลองชลประทานแม่ยม** มีต้นกำเนิดจากแม่น้ำยมไหลจากทิศเหนือไปทิศใต้ไหลคู่ขนานกับแม่น้ำยม โดยไหลผ่านหมู่ 13 บ้านจอมกิตติ หมู่ 1 บ้านน้ำดิบ หมู่ 2 บ้านห้วยวอก หมู่ 12 บ้านแพะคะปวง หมู่ 3 บ้านทุ่งแพม หมู่ 11 บ้านห้วยบง หมู่ 5 บ้านห้วยทราย หมู่ 4 บ้านห้วยสิงห์ และหมู่ 9 บ้านแม่กองแป

ข้อแนะนำ

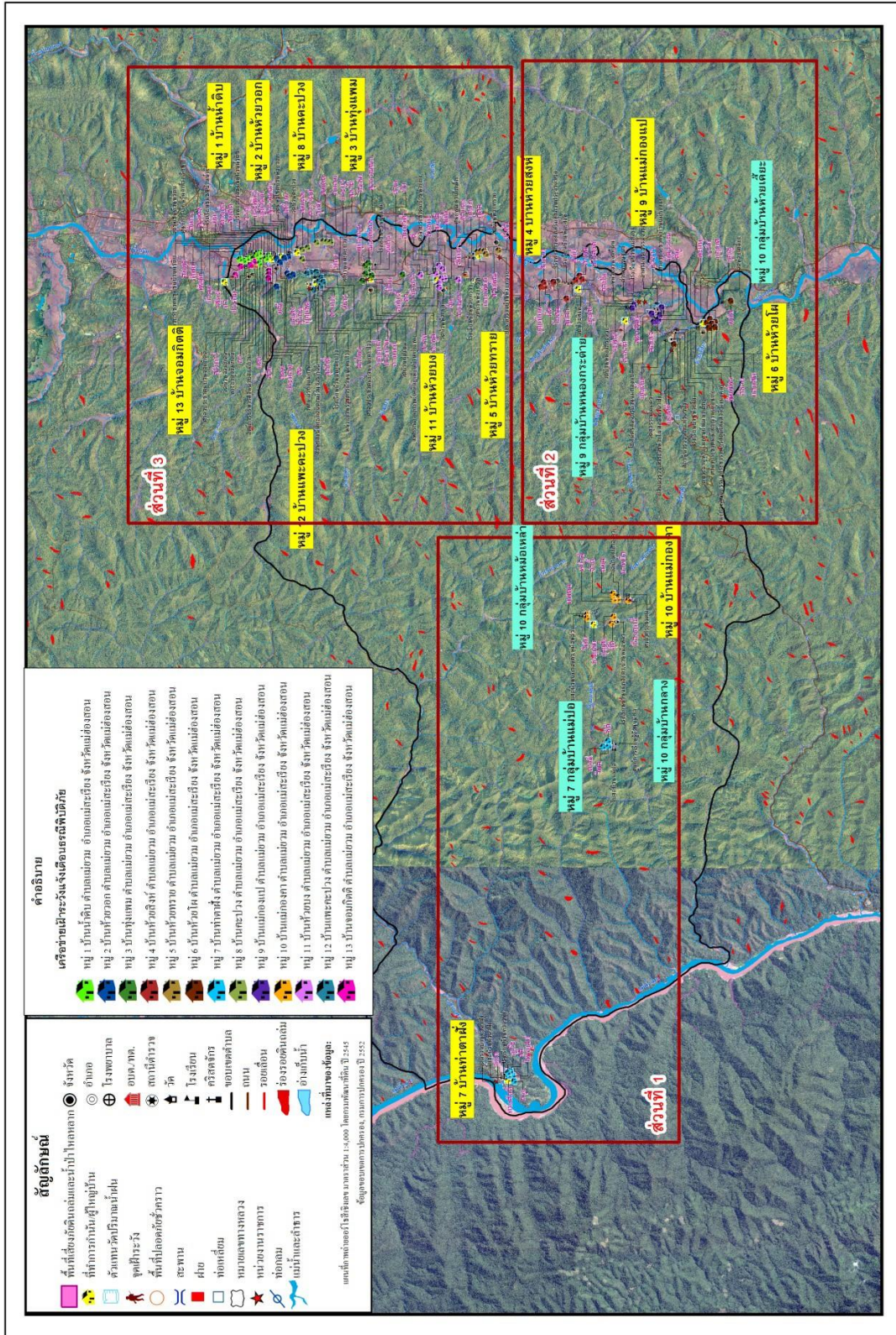
- ติดตามข้อมูลสภาพอากาศและปริมาณน้ำฝน โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีฝนตกหนักมากกว่า 100 มม./24 ชั่วโมง
- พื้นที่ลุ่มต่ำ น้ำท่วมถึง ควรเก็บข้าวของ/สัตว์/สิ่งของต่างๆ ขึ้นย้ายขึ้นที่สูงหรือที่ปลอดภัย
- สังเกตสิ่งบอเหตุต่างๆ เช่น สีของน้ำขุ่นขึ้น มีเศษซากไม้ลอยตามน้ำมา ฯลฯ
- หลีกเลี่ยงการเดินทางข้ามทางน้ำ/เดินลัดลำน้ำ หรือลงน้ำหาปลา/สัตว์น้ำอื่นๆ
- ควรจัดเตรียมถังสำรองน้ำดื่ม 24 ชั่วโมง
- มีการแจ้งเตือนภัยตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ
- เตรียมไฟฉายหรืออุปกรณ์ส่องสว่างไว้ให้พร้อม
- ดินตัวและเตรียมพร้อมไปยังจุดปลอดภัยอยู่เสมอ

หมายเหตุ : หากสถานการณ์ของภัยพิบัติรุนแรงขึ้นให้รายงานและขอความช่วยเหลือจากผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งการให้ ปก. เข้าช่วยเหลือ /ประสานหน่วยงาน ทส. เข้าช่วยเหลือ

สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพตำบลแม่ยม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
1	บ้านน้ำดิบ	สำนักงานเทศบาลตำบลแม่ยวม
2	บ้านห้วยวอก	สำนักงานเทศบาลตำบลแม่ยวม
3	บ้านทุ่งแพม	วัดทุ่งแพม
4	บ้านห้วยสิงห์	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านห้วยสิงห์
5	บ้านห้วยทราย	วัดบ้านห้วยทราย
6	บ้านห้วยโผ	ศูนย์ปฏิบัติธรรม(พระราชราษฎร์สุดดีโสมสวัสดิ์ มิ่งมงคล)
7	บ้านท่าตาฝั่ง	โบสถ์บ้านท่าตาฝั่ง
8	บ้านกะปวง	โรงเรียนบ้านแพะกะปวง
9	บ้านแม่กองแป	คริสตจักรบ้านแม่กองแป
10	บ้านแม่กองคา	โรงเรียนบ้านแม่กองคา
11	บ้านห้วยบง	วัดบ้านห้วยบง
12	บ้านแพะกะปวง	โรงเรียนบ้านแพะกะปวง
13	บ้านจอมกิตติ	วัดจอมกิตติ

แผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บทที่ 7

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ อยู่ทางทิศทางตะวันออกของอำเภอแม่สะเรียง ห่างจากอำเภอแม่สะเรียงประมาณ 18 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 284.8 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 178,049 ไร่ โดยมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลป่าโป่ง ตำบลกองก่อย และตำบลแม่คะตวน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลบ่อสลี อำเภอฮอด จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลแม่เหาะ มีสถานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เหาะ แบ่งเป็น 13 หมู่บ้าน คือ

หมู่ 1 บ้านแม่ริตป่าแก่ (มี 5 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านแม่ริตป่าแก่, กลุ่มบ้านแม่ริตน้อย, กลุ่มบ้านแม่สลี, กลุ่มบ้านปางช้าง และกลุ่มบ้านขุน)

หมู่ 2 บ้านแม่ริตหลวง (มี 4 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านแม่ริตหลวง, กลุ่มบ้านสุดห้วยนา, กลุ่มบ้านห้วยนา และบ้านป่าเหว)

หมู่ 3 บ้านแม่สวรรค์หลวง (มี 6 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านแม่สวรรค์หลวง, กลุ่มบ้านผาแดง, กลุ่มบ้านขุน, กลุ่มบ้านห้วยเสือ, กลุ่มบ้านป่ากล้วย และกลุ่มบ้านห้วยม่วง)

หมู่ 4 บ้านแม่เหาะ (มี 8 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านแม่เหาะ, กลุ่มบ้านกิวลม, กลุ่มบ้านกิวทก, กลุ่มบ้านป่าจ๊อบน, กลุ่มบ้านป่าจ๊อล่าง, กลุ่มบ้านป่าจ๊อบัวตอง, กลุ่มบ้านป่าหมาก และกลุ่มบ้านไร่ล่อ)

หมู่ 5 บ้านแม่จ้าง (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านแม่จ้าง และกลุ่มบ้านแม่จ้างล่าง)

หมู่ 6 บ้านดงกู่

หมู่ 7 บ้านดงหลวง (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านดงน้อย)

หมู่ 8 บ้านห้วยปลากั้ง (มี 6 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านห้วยปลากั้ง, กลุ่มบ้านห้วยหมากหนั่ง, กลุ่มบ้านผาแดงเหนือ, กลุ่มบ้านผาแดงกลาง, กลุ่มบ้านผาแดงใต้ และกลุ่มบ้านห้วยอีฮวก)

หมู่ 9 บ้านห้วยปางผาง (มี 4 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านห้วยปางผาง, กลุ่มบ้านห้วยปู่, กลุ่มบ้านทุ่งแดง และกลุ่มบ้านห้วยปางยาว)

หมู่ 10 บ้านดอยเหลี่ยม (มี 5 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านดอยเหลี่ยม, กลุ่มบ้านเด่น, กลุ่มบ้านบวก, กลุ่มบ้านแม่เหาะกลาง และกลุ่มบ้านสามหลัง)

หมู่ 11 บ้านขุนงเหนือ (มี 3 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านขุนงเหนือ, กลุ่มบ้านขุนงใต้ และกลุ่มบ้านศาลาไทย)

หมู่ 12 บ้านแม่สวรรค์น้อย

หมู่ 13 บ้านแม่กะโน

มีจำนวนประชากรทั้งหมด 8,077 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 4,110 คน และหญิง จำนวน 3,967 คน มีจำนวนหลังคาเรือน 3,061 หลังคาเรือน (ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เหาะ พ.ศ.2568)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน แบ่งเป็นพื้นที่ประเภทต่างๆ ดังนี้ พื้นที่ชุมชนในหมู่บ้านต่างๆ เช่น ที่ตั้งบ้านเรือน สถานที่ราชการ ศาสนสถาน และสถานศึกษา ซึ่งตั้งกระจุกกระจายในพื้นที่ของตำบล พื้นที่เกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกข้าว พริก พักทอง เผือก แตงกวา ผักกาด และข้าวโพด ปศุสัตว์ ได้แก่ หมูพันธุ์

พื้นเมือง วัว ไก่ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ เป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ และพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนน แหล่งน้ำ ฯลฯ

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลแม่เหาะ โดยทั่วไปร้อยละ 95 เป็นพื้นที่ภูเขาสูง มีทิศทางการวางตัวในแนวเกือบเหนือ-ใต้ ยอดดอยที่สำคัญ คือ ดอยแม่อมลอง ดอยป่าช้าง ดอยขุนแม่กะโนดอยแม่เหาะ ดอยละมูแต ดอยทุ่งลาภ และดอยดงหลวง มีพื้นที่ราบระหว่างภูเขา ประมาณร้อยละ 5 ของสภาพพื้นที่

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำของตำบลแม่เหาะมีทางน้ำสายหลัก คือ น้ำแม่สะเรียง น้ำแม่ริด น้ำแม่สวรรค์ น้ำแม่กะโน และทางน้ำแพรกสาขาที่สำคัญ คือ ห้วยแม่สวรรค์น้อย ห้วยป่าจี้ ห้วยปางยาก ห้วยปางผาง ห้วยแม่เหาะ ห้วยแม่เหาะกลาง ห้วยบวก ห้วยแม่แปะ ห้วยฮือวก ห้วยปลากั้ง ห้วยหมากหนั่ง ห้วยแม่ลิด ห้วยแม่ลิดน้อย ห้วยแม่ลิดหลวง ห้วยป่าแก้ว ห้วยปางช้าง ห้วยกองนา ห้วยแม่ปาน รายละเอียดมีดังนี้

น้ำแม่สะเรียง มีต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตตำบลป่าแป๋ทางด้านทิศเหนือของหมู่ 1 กลุ่มบ้านแม่ลิดน้อย ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านหมู่ 3 กลุ่มบ้านห้วยเสือ กลุ่มบ้านปากกล้วย หมู่ 4 กลุ่มบ้านไร่ล่อ และหมู่ 3 กลุ่มบ้านห้วยม่วง ตามลาดับ และไหลไปบรรจบแม่น้ำยม ในเขตพื้นที่ตำบลแม่สะเรียง น้ำแม่สะเรียงมีแพรกสาขาที่สำคัญ คือ น้ำแม่สวรรค์

น้ำแม่สวรรค์ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านแม่สลี ไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ผ่านหมู่ 3 กลุ่มบ้านผาแดง ไหลไปบรรจบกับน้ำแม่สะเรียงด้านทิศตะวันตกของหมู่ 4 กลุ่มบ้านไร่ล่อ น้ำแม่สวรรค์มีแพรกสาขาสำคัญที่ไหลได้แก่ ห้วยแม่สวรรค์หลวง และห้วยป่าจี้ ดังนี้

ห้วยแม่สวรรค์หลวง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของหมู่ 3 บ้านแม่สวรรค์หลวง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลไปบรรจบน้ำแม่สวรรค์บริเวณด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 กลุ่มบ้านขุน ห้วยแม่สวรรค์หลวงมีแพรกสาขาชื่อ ห้วยแม่สวรรค์น้อย มีต้นกำเนิดจากภูเขาบริเวณหมู่ 12 บ้านแม่สวรรค์น้อย ไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่บ้านแม่สวรรค์น้อย และไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สวรรค์หลวงบริเวณด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 กลุ่มบ้านผาแดง

ห้วยป่าจี้ มีต้นกำเนิดจากแพรกสาขาขนาดเล็กหลายสายบริเวณหมู่ 4 กลุ่มบ้านบ้านป่าจี้ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านหมู่ 4 กลุ่มบ้านป่าจี้บัวตอง กลุ่มบ้านป่าจี้บน และกลุ่มบ้านป่าจี้ล่าง และไหลไปบรรจบน้ำแม่สวรรค์บริเวณด้านทิศใต้ของหมู่ 4 กลุ่มบ้านไร่ล่อน้ำแม่กะโน มีต้นกำเนิดจากดอยขุนแม่กะโน ไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก แล้วไหลไปบรรจบน้ำแม่สะเรียงในเขตพื้นที่ตำบลแม่สะเรียง มีแพรกสาขาสำคัญที่ไหลมาบรรจบกับน้ำแม่กะโน ได้แก่ ห้วยปางยาก ห้วยปางผาง ดังนี้

ห้วยปางยาก มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านห้วยปางยาก ไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันตกของกลุ่มบ้านห้วยปางยาก และไหลไปบรรจบกับน้ำแม่กะโนด้านทิศใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านแม่กะโน

ห้วยปางผาง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านห้วยปางผาง ไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ ผ่านหมู่ 9 กลุ่มบ้านห้วยปางผาง ไหลไปบรรจบกับน้ำแม่กะโนด้านทิศใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านห้วยปางผาง

น้ำแม่ริด มีต้นกำเนิดจากห้วยแม่ริดเย็น จากดอยยองภูในเขตตำบลลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ไหลผ่านเขตพื้นที่ตำบลลอมก๋อย ตำบลบ่อหลวง ตำบลบ่อสลี ตำบลกองก๋อย ตำบลป่าโป่ง ตามลำดับ และไหลผ่านตำบลแม่เหาะทางด้านทิศตะวันออก ซึ่งเป็นใช้ทาง

น้ำเป็นเส้นแบ่งเขตพื้นที่ตำบลแม่เหาะกับตำบลป่าโป่ง, ตำบลแม่เหาะกับตำบลกองก่อย และไหลไปบรรจบแม่น้ำยม ในเขตพื้นที่ตำบลแม่สอด อำเภอสะเมิง น้ำแมรีตมีแพรกสาขาที่สำคัญในตำบลแม่เหาะ คือห้วยแม่เหาะ

ห้วยแม่เหาะ มีต้นกำเนิดจากภูเขาบริเวณบ้านหมู่ 4 กลุ่มบ้านกิวหก ไหลจากทิศเหนือไปทิศใต้ผ่านหมู่ 4 กลุ่มบ้านกิวหก และกลุ่มบ้านแม่เหาะ ไหลไปบรรจบน้ำแมรีตด้านทิศใต้ของหมู่ 10 กลุ่มบ้านบวกรมีแพรกสาขาที่สำคัญได้แก่ ห้วยแม่เหาะกลาง และห้วยบวกร ดังนี้

ห้วยแม่เหาะกลาง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 10 กลุ่มบ้านแม่เหาะกลาง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 10 กลุ่มบ้านแม่เหาะกลาง และไหลบรรจบกับห้วยแม่เหาะบริเวณด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 10 กลุ่มบ้านแม่เหาะกลางห้วยบวกรเป็นลำห้วยขนาดเล็กมีต้นกำเนิดจากภูเขาบริเวณหมู่บ้านหมู่ 10 กลุ่มบ้านบวกรไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ผ่านด้านทิศเหนือของกลุ่มบ้านบวกร และไหลไปบรรจบกับห้วยแม่เหาะด้านทิศตะวันตกของหมู่ 10 กลุ่มบ้านบวกร

ห้วยอีฮวก มีต้นกำเนิดจากภูเขาบริเวณหมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยอีฮวก ไหลจากทิศเหนือไปทิศใต้ผ่านด้านทิศตะวันออกของกลุ่มบ้านห้วยอีฮวก และไหลไปรวมกับห้วยปลากั้ง ห้วยบอนบริเวณด้านทิศตะวันตกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยปลากั้ง เรียกห้วยที่เกิดจากการรวมกันว่า ห้วยแม่แปะ จากนั้นไหลไปบรรจบน้ำแมรีตบริเวณด้านทิศตะวันตกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านผาแดงใต้

ห้วยปลากั้ง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยปลากั้ง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทิศตะวันตก ผ่านด้านทิศใต้ของกลุ่มบ้านห้วยปลากั้ง และไหลไปรวมกับห้วยปลากั้ง ห้วยบอนบริเวณด้านทิศตะวันตกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยปลากั้ง

ห้วยหมากหนั่ง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยหมากหนั่งไหลจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก ผ่านด้านทิศเหนือของกลุ่มบ้านหมากหนั่ง แล้วไหลไปบรรจบกับห้วยแม่แปะบริเวณด้านทิศตะวันออกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านหมากหนั่ง

ห้วยแม่ลิต มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 1 กลุ่มบ้านแม่ลิตป่าแก่ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 1 กลุ่มบ้านแม่ลิตหลวงด้านทิศตะวันออกของกลุ่มบ้านขุน และด้านทิศเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านสุดห้วยนา จากนั้นไหลต่อไปยังตำบลป่าโป่งตำบลกองก่อย อำเภอสะเมิง แล้วไหลไปบรรจบน้ำแมรีตบริเวณบ้านกองก่อย ในเขตพื้นที่ตำบลกองก่อย ห้วยแม่ลิตมีแพรกสาขาที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยแม่ลิตน้อย ห้วยแม่ลิตหลวง ห้วยป่าเหว ห้วยปางช้าง และห้วยกองนา ดังนี้

ห้วยแม่ลิตน้อย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 1 กลุ่มบ้านแม่ลิตน้อย ไหลจากทิศเหนือไปทิศใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกของกลุ่มบ้านแม่ลิตน้อย และไหลไปบรรจบห้วยแม่ลิตด้านทิศเหนือของหมู่ 1 กลุ่มบ้านแม่ลิตป่าแก่

ห้วยแม่ลิตหลวง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่ลิตหลวง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกของกลุ่มบ้านแม่ลิตหลวง และไหลไปบรรจบห้วยแม่ลิตบริเวณด้านทิศใต้ของหมู่บ้าน

ห้วยป่าเหว มีต้นกำเนิดจากดอยอมลองภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านป่าเหว ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกของกลุ่มบ้านป่าเหว และไหลไปบรรจบห้วยแม่ลิตด้านทิศเหนือของหมู่ 1 กลุ่มบ้านขุน

ห้วยปางช้าง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านปางช้าง ไหลจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก ผ่านด้านทิศเหนือของกลุ่มบ้านปางช้าง และไหลไปบรรจบกับห้วยแม่ลิตด้านทิศตะวันออกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านปางช้าง

ห้วยกองนา มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 2 กลุ่มบ้านป่าหั่ว ไหลจากทิศเหนือไปใต้ ผ่านพื้นที่ด้านทิศตะวันออกของหมู่ 2 กลุ่มบ้านห้วยนา และไหลไปบรรจบกับห้วยแม่ลิตด้านทิศตะวันออกของหมู่ 2 กลุ่มบ้านสุดห้วยนา

ห้วยแม่ปาน มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 9 กลุ่มบ้านทุ่งแดง ไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ผ่านด้านทิศใต้ของกลุ่มบ้านทุ่งแดง จากนั้นห้วยแม่ปานเปลี่ยนทิศทางการไหลไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลไปบรรจบแม่น้ำยมในเขตพื้นที่ตำบลแม่สะเรียง

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาดำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย หินอัคนีจำพวก หินแกรนิตยุคโทรแอสซิก เนื่อดอก เกิดแทรกดันหินตะกอน หินตะกอนที่พบ ได้แก่ หินทราย และหินแปรจำพวก หินควอตไซต์

พบหินแกรนิต ในพื้นที่หมู่ 1 กลุ่มบ้านปางช้าง หมู่ 2 กลุ่มบ้านป่าหั่ว หมู่ 3 กลุ่มบ้านห้วยเสือ หมู่ 4 บ้านแม่เหาะ หมู่ 5 บ้านแม่จ้าง หมู่ 7 กลุ่มบ้านดง หมู่ 8 บ้านห้วยปลากั้ง หมู่ 9 บ้านห้วยปางผาง หมู่ 11 บ้านขุนวงเหนือ และหมู่ 13 บ้านแม่กะโน

พบหินทราย ในพื้นที่หมู่ 4 บ้านแม่เหาะ หมู่ 6 บ้านดงกู่ หมู่ 8 บ้านห้วยปลากั้ง หมู่ 13 บ้านแม่กะโน

พบหินควอตไซต์ ในพื้นที่หมู่ 1กลุ่มบ้านแม่สลี หมู่ 2 บ้านแม่ลิตหลวง กลุ่มบ้านผาแดง หมู่ 5 กลุ่มบ้านแม่จ้างบน หมู่ 7 บ้านดงหลวง และหมู่ 10 บ้านดอยเหลี่ยม

ลักษณะของหินแกรนิต บริเวณหมู่ 5 บ้านแม่จ้าง

ลักษณะของหินแกรนิต บริเวณหมู่ 7 บ้านดงหลวง

ลักษณะของหินแกรนิต บริเวณหมู่ 7 บ้านห้วยปางผาง

ลักษณะของหินควอตไซต์ที่มีลักษณะแตกผุพังมาก บริเวณหมู่ 13 บ้านแม่กะโน

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านแม่ริดป่าแก มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนยอดเนิน บริเวณไหล่เขา และบริเวณร่องเขา บางส่วนสร้างบ้านเรือนที่ลาดตึกห้วย บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 2 บ้านแม่ลิดหลวง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บริเวณที่ลาดเชิงเขา และไหล่เขา มีบ้านเรือน บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องเขา และตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 3 บ้านแม่สวรรค์หลวง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนไหล่เขาและที่ราบระหว่างภูเขา มีบ้านเรือน หลายหลังสร้างบ้านขวางร่องเขา มีบ้านเรือนหลายหลังตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านแม่หะ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนยอดเนิน และบริเวณไหล่เขา บ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางเขา เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 5 บ้านแม่จ้าง มีบ้านสร้างบนยอดเนิน และบริเวณไหล่เขา บ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านดงกู่ มีบ้านเรือนสร้างบนไหล่เขา บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านดงหลวง บ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บนยอดเนิน และไหล่เขา มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางเขา บ้านเรือนหลายหลังตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านห้วยปลากั้ง มีบ้านเรือนสร้างบ้านอยู่บนไหล่เขา และที่ลาดเชิงเขา มีบ้านเรือนบางส่วนตัดไหล่เขาสร้าง บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วยมากหน้ และบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องเขา เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 9 บ้านห้วยปางผาง บ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บนไหล่เขา และที่ราบระหว่างภูเขา มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องเขา บ้านเรือนหลายหลังตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 10 บ้านดอยเหลี่ยม บ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บนไหล่เขา และที่ลาดเชิงเขา มีบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องเขา บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 11 บ้านขุนวงเหนื่อ บ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บนยอดเนิน และบริเวณไหล่เขา มีบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องเขา บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 12 บ้านแม่สวรรค์น้อย มีบ้านเรือนสร้างอยู่บริเวณไหล่เขา ที่ลาดเชิงเขา และที่ราบระหว่างภูเขา มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างติดลำห้วย บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 13 บ้านแม่กะโน มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนสันเขา และไหล่เขา เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านแม่ริตป่าแก่	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านแม่ลิดหลวง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านแม่สวรรค์หลวง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านแม่เหาะ	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านแม่จ้าง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านดงกู่	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านดงหลวง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านห้วยปลากั้ง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านห้วยปางผาง	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
10	บ้านดอยเหลี่ยม	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
11	บ้านขุนวงเหนื่อ	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
12	บ้านแม่สวรรค์น้อย	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
13	บ้านแม่กะโน	แผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก

การสร้างบ้านเรือนบริเวณที่ลาดไหล่เขา บริเวณหมู่ 3 บ้านแม่สวรรค์หลวง

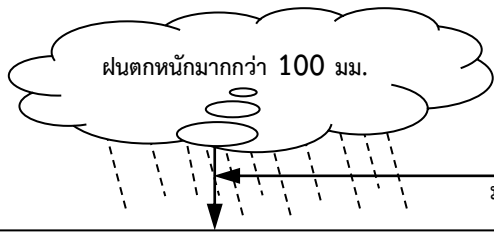

การสร้างบ้านเรือนบริเวณที่ลาดไหล่เขา บริเวณหมู่ 3 บ้านดงหลวง

การสร้างบ้านเรือนบริเวณที่ลาดไหล่เขา บริเวณหมู่ 3 บ้านห้วยปางผาง

แผนเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม พื้นที่ตำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
(ลุ่มน้ำสาละวิน: ลุ่มน้ำสาขา น้ำแมริต น้ำแม่สะเรียง และแม่น้ำยวมตอนล่างส่วนที่2)

รายชื่อผู้วัดปริมาณน้ำฝน บันทึกเวลา 07.00 น.

หมู่ 1	โทร.....
หมู่ 2	โทร.....
หมู่ 3	โทร.....
หมู่ 4	โทร.....
หมู่ 5	โทร.....
หมู่ 6	โทร.....
หมู่ 7	โทร.....
หมู่ 8	โทร.....
หมู่ 9	โทร.....
หมู่ 10	โทร.....
หมู่ 11	โทร.....
หมู่ 12	โทร.....
หมู่ 13	โทร.....

ต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน แจ้ง กำนัน ต.แม่เหาะ (หมู่ 3 บ้านแม่สวรรค์หลวง)

ผญบ.หมู่ที่ 1 บ้านแมริตป่าแก่	ผญบ.หมู่ที่ 8 บ้านห้วยปลาเก๋
ผญบ.หมู่ที่ 2 บ้านแมลิดหลวง	ผญบ.หมู่ที่ 9 บ้านห้วยปางผาง
ผญบ.หมู่ที่ 3 บ้านแม่สวรรค์หลวง	ผญบ.หมู่ที่ 10 บ้านดอยเหลี่ยม
ผญบ.หมู่ที่ 4 บ้านแม่เหาะ	ผญบ.หมู่ที่ 11 บ้านขุนวงเหนื่อ
ผญบ.หมู่ที่ 5 บ้านแม่จ้าง	ผญบ.หมู่ที่ 12 บ้านแม่สวรรค์น้อย
ผญบ.หมู่ที่ 6 บ้านดง	ผญบ.หมู่ที่ 13 บ้านแม่กะโน
ผญบ.หมู่ที่ 7 บ้านดงหลวง	

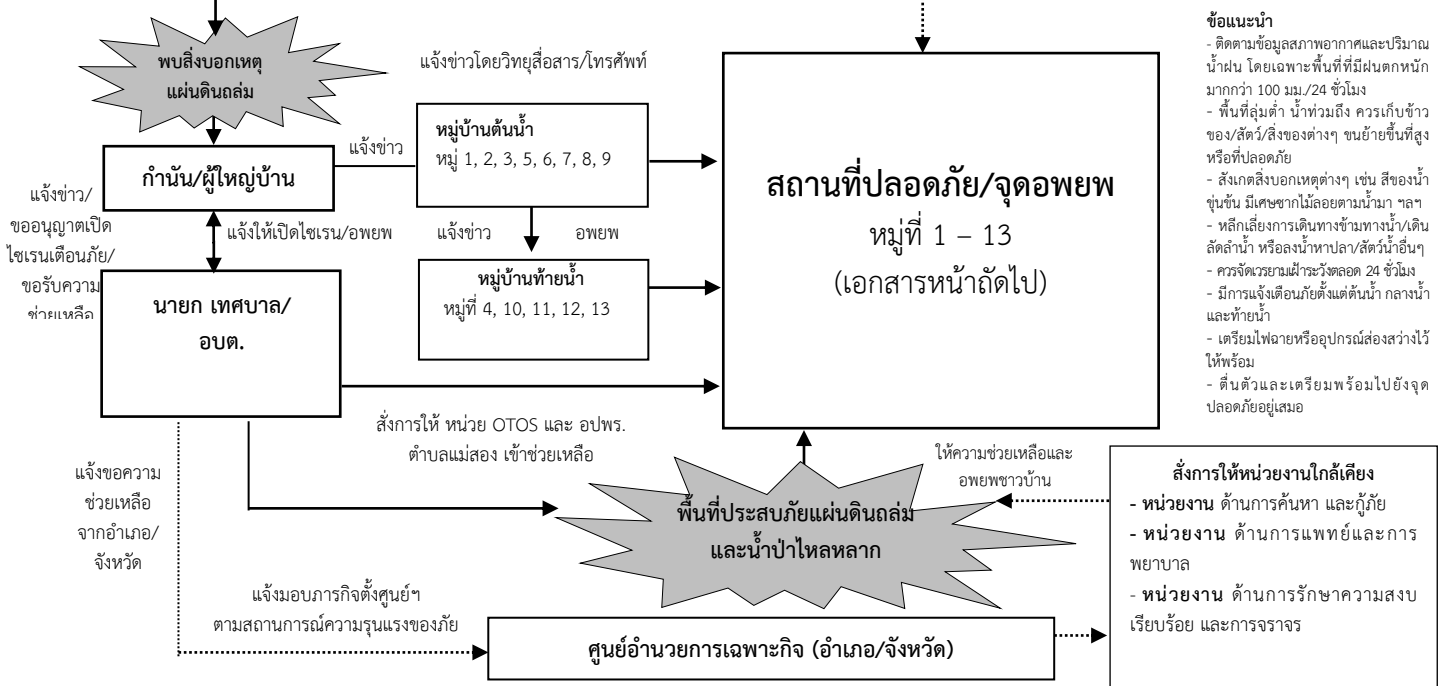
จัดเวรยามเฝ้าระวัง

จุดเฝ้าระวัง ต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

น้ำแม่สะเรียง ไหลผ่านหมู่ 1 บ้านแมริตป่าแก่ กลุ่มบ้านแมลิดน้อย ผ่านหมู่ 3 บ้านแม่สวรรค์หลวง กลุ่มบ้านห้วยเสือ กลุ่มบ้านปากกล้วย กลุ่มบ้านห้วยม่วง หมู่ 4 บ้านแม่เหาะ กลุ่มบ้านไร่ล่อ ก่อนไหลไปบรรจบแม่น้ำยวม น้ำแม่สวรรค์ ไหลผ่านหมู่ 3 บ้านแม่สวรรค์หลวง กลุ่มบ้านผาแดง กลุ่มบ้านขุน หมู่ 4 บ้านแม่เหาะ กลุ่มบ้านไร่ล่อ

ห้วยแม่สวรรค์หลวง ไหลผ่านหมู่ 12 บ้านแม่สวรรค์น้อย หมู่ 3 บ้านแม่สวรรค์หลวง กลุ่มบ้านผาแดง ห้วยป่าจี้ ไหลผ่านหมู่ 4 บ้านแม่เหาะ กลุ่มบ้านบ้านป่าจี้ กลุ่มบ้านป่าจี้บัวตอง กลุ่มบ้านป่าจี้บน กลุ่มบ้านป่าจี้ล่าง ห้วยปางผาก ไหลผ่านหมู่ 9 บ้านห้วยปางผาง กลุ่มบ้านห้วยปางผาก กลุ่มบ้านแม่กะโน ห้วยแม่เหาะ ไหลผ่านหมู่ 4 บ้านแม่เหาะ กลุ่มบ้านกิวทก หมู่ 10 บ้านดอยเหลี่ยม กลุ่มบ้านบวก กลุ่มบ้านแม่เหาะกลาง กลุ่มบ้านแม่เหาะกลาง ห้วยบวก ไหลผ่านหมู่ 10 บ้านดอยเหลี่ยม กลุ่มบ้านบวก

ห้วยอิฮวก/ห้วยปลาเก๋/ห้วยหมากหนิง ไหลผ่านหมู่ 8 บ้านห้วยปลาเก๋ กลุ่มบ้านห้วยอิฮวก ห้วยแมลิด ไหลผ่านหมู่ 1 บ้านแมริตป่าแก่ กลุ่มบ้านแมลิดป่า กลุ่มบ้านแมลิดหลวง กลุ่มบ้านขุน หมู่ 2 บ้านแมลิดหลวง กลุ่มบ้านสุดห้วยนา ห้วยแมลิดน้อย ไหลผ่านหมู่ 1 กลุ่มบ้านแมลิดน้อย ห้วยแมลิดหลวง ไหลผ่านหมู่ 2 กลุ่มบ้านแมลิดหลวง

หมายเหตุ : หากสถานการณ์ของภัยพิบัติรุนแรงขึ้นให้รายงานและขอความช่วยเหลือจากผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งการให้ ปก. เข้าช่วยเหลือ /ประสานหน่วยงาน ทส. เข้าช่วยเหลือ

สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพตำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
1	บ้านแม่ริตป่าแก่	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านแม่ริตป่าแก่
2	บ้านแม่ลิดหลวง	โรงเรียนบ้านแม่ลิด
3	บ้านแม่สวรรค์หลวง	โรงเรียนบ้านแม่สวรรค์หลวง
4	บ้านแม่เหาะ	โรงเรียนสังวาลย์วิทยา
5	บ้านแม่จ้าง	โรงเรียนบ้านแม่จ้าง
6	บ้านดงกู่	โรงเรียนบ้านดงกู่
7	บ้านดงหลวง	โรงเรียนบ้านแม่จ้าง
8	บ้านห้วยปลากั้ง	โรงเรียนบ้านห้วยปลากั้ง
9	บ้านห้วยปางผาง	คริสตจักรผาง
10	บ้านดอยเหลี่ยม	โรงเรียนบ้านดอยเหลี่ยม
11	บ้านขุนวงเหนือ	โรงเรียนบ้านขุนวงเหนือ
12	บ้านแม่สวรรค์น้อย	วัดป่าธรรมนิมิตร
13	บ้านแม่กะไ	โรงเรียนบ้านแม่กะไ

บทที่ 8

การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม

8.1 เครื่องช่วยเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย

เครื่องช่วยเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยธรณีพิบัติภัยหรือเครื่องช่วยดินถล่มกรมทรัพยากรธรณี คือ อาสาสมัครภาคประชาชนที่อาสาเข้ามาทำงานด้านการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากให้กับท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเอง กรมทรัพยากรธรณีจะคัดเลือกพื้นที่เสี่ยงภัยตามลักษณะพื้นที่ลุ่มน้ำสายเดียวกัน ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ จะมีการเชิญผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน นายกองค้การ บริหารส่วนตำบล สมาชิกและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล) และราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยที่จะได้รับผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยดินถล่มเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชน ได้มีความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุ ปัจจัยของการเกิดภัย การสังเกตสิ่งบอเหตุล่วงหน้า การเฝ้าระวังภัยโดยการ ตรวจวัดปริมาณน้ำฝน และการแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มเมื่อปริมาณน้ำฝนถึงจุดวิกฤต รวมทั้งการอพยพ ประชาชนไปยังสถานที่ปลอดภัย (ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ) โดยมีการร่วมกันจัดทำแผน เฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยของหมู่บ้าน เพื่อให้ราษฎรในหมู่บ้านได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยโดยประชาชนในชุมชนเอง เพื่อเป็นการป้องกันและบรรเทาความสูญเสียทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน

การอบรมให้ความรู้เรื่องแผ่นดินถล่มกับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย และมอบกระบอกวัดปริมาณน้ำฝน เพื่อใช้ในการแจ้งเตือนภัยดินถล่มล่วงหน้าในช่วงฤดูฝน

กรมทรัพยากรธรณี ได้อบรมอาสาสมัครเครือข่ายชาวบ้านในพื้นที่เสี่ยงภัยให้รับทราบถึงสาเหตุของการเกิดพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม สิ่งบอกเหตุ รวมทั้งร่วมวางแผนในการเฝ้าระวังภัยโดยให้เครือข่ายเลือกสถานที่สำหรับเฝ้าระวังซึ่งจะต้องอยู่ใกล้ทางน้ำที่ไหลผ่านหมู่บ้านเพื่อที่จะได้สังเกตเห็นระดับน้ำ และสีของน้ำในลำน้ำ โดยเครือข่ายจะเข้าเฝ้าระวังเฉพาะในช่วงหน้าฝน และจะแจ้งเตือนเมื่อสังเกตเห็นสิ่งบอกเหตุแผ่นดินถล่ม

กระบอกวัดปริมาณน้ำฝน เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับแจ้งเฝ้าระวังสถานการณ์ภัยแผ่นดินถล่มล่วงหน้าจากการวัดปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ช่วงฤดูมรสุม ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ถ้าปริมาณน้ำฝนในรอบ 24 ชั่วโมงมากกว่า 60 มิลลิเมตร ให้เครือข่ายฯ แจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อความตื่นตัว ถ้ามากกว่า 90 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านแจ้งเตือนราษฎรว่าอาจเกิดน้ำป่าไหลหลาก ถ้ามากกว่า 100 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านดำเนินการจัดเวรยามเฝ้าระวัง และถ้ามากกว่า 150 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านเตรียมอพยพราษฎรที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยไปยังพื้นที่ปลอดภัย หรือถ้าปริมาณน้ำฝนสะสม (ตกต่อเนื่องทุกวัน) รวมกันได้มากกว่า 300 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านจัดเวรยามเฝ้าระวังภัยเช่นกัน

สถานที่ตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำฝน 1. อยู่ในที่โล่งแจ้ง 2. ห่างจากหลังคาบ้านและพุ่มไม้อย่างน้อย 5 เมตร 3. ตั้งให้อยู่สูงกว่าพื้นดินมากกว่า 1 เมตร

การวัดปริมาณน้ำฝน 1. วัดปริมาณน้ำฝนทุก 7 โมงเช้า 2. บันทึกปริมาณน้ำฝนใส่สมุด 3. บันทึกปริมาณน้ำฝนแล้วเททิ้ง 4. ตั้งเครื่องไว้ที่เดิม

กระบอกวัดปริมาณน้ำฝน

เสาวัดระดับน้ำ

การทำหน้าที่ของอาสาสมัครเครือข่ายวัดปริมาณน้ำฝน ขอให้จดบันทึกปริมาณน้ำฝนในรอบ 24 ชั่วโมง ทุก 7 โมงเช้า โดยเมื่ออ่านค่าเสร็จให้จดบันทึกลงสมุด ต่อจากนั้นเทน้ำในกระบอกทิ้ง แล้วก็ตั้งกระบอกไว้ที่เดิม โดยให้ทำการแจ้งเตือนตามเกณฑ์ปริมาณน้ำฝนที่กำหนดไว้ แต่ในบางพื้นที่ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศและธรณีวิทยาที่ต่างกัน เกณฑ์ปริมาณน้ำฝนก็อาจแตกต่างกันไป ดังนั้น คนวัดปริมาณน้ำฝนจึงต้องหมั่นสังเกตและบันทึกปริมาณน้ำฝนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ โดยให้สังเกตว่าฝนตกขนาดนี้วัดน้ำฝนได้เท่าไร เกิดเหตุอะไรขึ้นบ้างในพื้นที่ เช่น น้ำล้นตลิ่ง น้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก ดินไหลข้างทาง หรือเกิดแผ่นดินถล่มในพื้นที่ โดยให้บันทึกในช่องหมายเหตุเก็บไว้เป็นเกณฑ์หรือสถิติของหมู่บ้าน เมื่อเรามีเกณฑ์ปริมาณน้ำฝนของหมู่บ้าน ต่อไปก็จะสามารถแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าได้

เกณฑ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่ม

	0-50 มิลลิเมตร/วัน : สถานการณ์ปกติ
	เมื่อวัดได้มากกว่า 90 มิลลิเมตร/วัน แจ้งราษฎรในหมู่บ้านให้รับทราบและระวังน้ำหลาก
	เมื่อวัดได้มากกว่า 100 มิลลิเมตร/วัน แจ้งผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ให้รับทราบและจัดเวรยามไปเฝ้าระวังในตอนกลางคืน
	เมื่อวัดได้มากกว่า 150 มิลลิเมตร/วัน แจ้งผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ให้รับทราบและเตรียมอพยพไปสถานที่ปลอดภัย
สะสม 300	เมื่อปริมาณน้ำฝนสะสมวัดได้ มากกว่า 300 มิลลิเมตร แจ้งผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ให้รับทราบ และจัดเวรยามไปเฝ้าระวังในตอนกลางคืน

ตารางบันทึกปริมาณน้ำฝน

โครงการ เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยดินถล่ม

ชื่อบ้าน...นอกท่า.....หมู่ 2.....ตำบล...พรหมโลก.....
อำเภอ...พรหมคีรี.....จังหวัด...นครศรีธรรมราช.....ชื่อผู้ตรวจวัด...นายชัยรัตน์ เกื้อกาญจน์
ประจำเดือน...พฤษภาคม.....ปี พ.ศ..2553.....

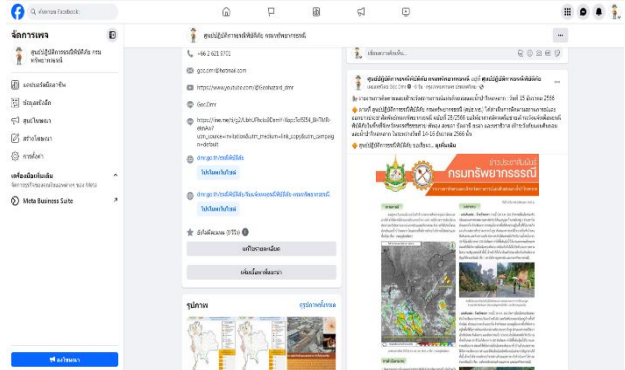
วันที่	เวลาที่จดบันทึก	ปริมาณน้ำฝนที่วัด (มิลลิเมตร)	ฝนสะสม	หมายเหตุ
1	7.00 น.	25	25	
2	7.00 น.	30	55	
3	7.00 น.	65	120	* เกิดดินไหลข้างทาง
4	7.00 น.	0.1	120.1	
5	7.00 น.	0	0	
6	7.00 น.	15	15	
7	7.00 น.	10	25	
8				
9				
10				

การจดบันทึกปริมาณน้ำฝน

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

กรมทรัพยากรธรณี เดือน 10 จังหวัด เพ็ญระวังดินถล่ม-น้ำป่าหลาก

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านธรณีพิบัติภัย

8.3 การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

แผนที่เสี่ยงภัยดินแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน จะทำให้เราทราบถึงตำแหน่งต่างๆ ที่สำคัญของหมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างละเอียดและชัดเจน แผนที่แสดงรายละเอียดของพื้นที่ภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน และพื้นที่ใกล้เคียงที่อาจจะได้รับผลกระทบจากภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากที่เกิดขึ้น การสร้างแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มขึ้นมาจะจำเป็นต้องมีการระดมตัวแทนชาวบ้าน เพื่อช่วยกันจัดทำร่างแผนที่เสี่ยงภัยที่ผ่านการระดมความคิดเห็นและปรึกษาหารือให้คนในชุมชนได้เข้าใจถึงลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยและทรัพยากรต่างๆ ที่มีในชุมชนเตรียมความพร้อมรับมือกับอันตรายและลดผลกระทบจากภัยหรือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น

องค์ประกอบของแผนที่จะแสดงลักษณะทางกายภาพของชุมชน เช่น ตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือน เส้นทางคมนาคม ถนน ซอย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง สะพาน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล สถานอนามัย ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สถานีตำรวจ เป็นต้น พร้อมแสดงขอบเขตพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก กำหนดบริเวณจุดเสี่ยงภัย จุดปลอดภัย สถานที่อพยพ จุดวัดปริมาณน้ำฝน จุดเฝ้าระวังระดับน้ำ และเส้นทางอพยพหนีภัย เป็นต้น

8.3.1 ประโยชน์ของแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

1. เพื่อให้มีเข้าใจและรู้จักสภาพพื้นที่และลักษณะความเสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มของหมู่บ้าน
2. เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3. เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือจากภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น
4. เพื่อสร้างพื้นที่ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยพิบัติ
5. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนำเสนอความคิดแลกเปลี่ยนของคนในชุมชน

8.3.2 องค์ประกอบของแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

1. ลักษณะทางกายภาพของหมู่บ้าน ได้แก่ ตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือน เส้นทางคมนาคม ถนน ขอย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง สะพาน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีอนามัย ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สถานีตำรวจ เป็นต้น

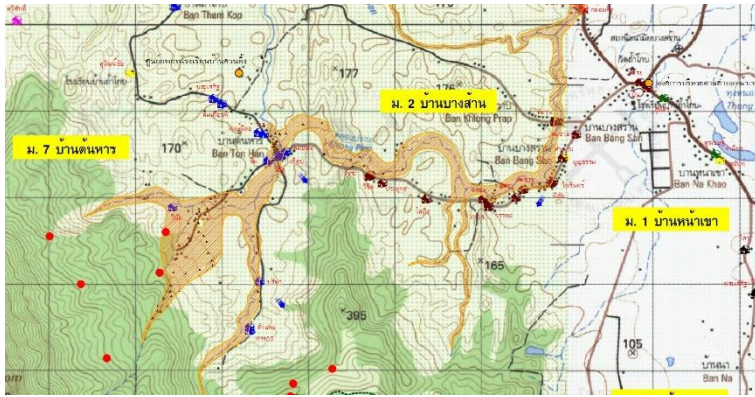

2. ร่องรอยแผ่นดินถล่มที่ยังคงปรากฏร่องรอยให้เห็นอยู่หรือสังเกตจากสีของต้นไม้ที่มีความแตกต่างในบริเวณเดียวกัน จากนั้นทำการบันทึกข้อมูลตำแหน่งพิกัดที่เกิดรอยแผ่นดินถล่ม ลักษณะธรณีวิทยา ภาพถ่ายร่องรอยแผ่นดินถล่ม และบันทึกรายละเอียดว่าเคยเกิดเหตุการณ์เมื่อไร อย่างไร และจัดทำเป็นชั้นข้อมูลตำแหน่งและรูปร่างแผ่นดินถล่ม เพื่อนำไปประกอบแผนที่

3. ขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมฉับพลัน อาศัยการใช้ลุ่มน้ำเป็นหลัก ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ ไล่เรียงการสำรวจให้เป็นระบบ เช่น จากทิศเหนือลงใต้ หรือทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ในบางพื้นที่ที่เคยประสบเหตุแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากมาก่อน จะทำให้เราเห็นร่องรอยความเสียหายของสิ่งปลูกสร้าง เศษซากตะกอน หรือคราบน้ำโคลนที่ยังคงปรากฏให้เห็นตามผนังกำแพง เสาไฟฟ้า หรือรั้วบ้าน ทำให้สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์กำหนดขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัยได้เป็นอย่างดี

เพราะจะทำให้เราได้เห็นทิศทางการไหลของน้ำ ระดับความสูงของน้ำ และการแผ่ขยายของของมวลซากตะกอน เป็นต้น

4. จุดวัดปริมาณน้ำฝน และจุดเฝ้าระวัง น้ำป่าไหลหลากและแผ่นดินถล่มบริเวณต้นน้ำให้มีการกำหนดจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนให้ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ ส่วนจุดเฝ้าระวังภัยห่างจากหมู่บ้านไปทางต้นน้ำ โดยให้คำนวณระยะเวลาเดินทางของน้ำหรือการไหลของน้ำบริเวณต้นน้ำล่งไปยังหมู่บ้านอย่างน้อย 30 นาที เพื่อให้ผู้เฝ้าระวังภัยสามารถแจ้งข่าวไปยังหมู่บ้านได้ทัน ทั้งนี้จุดเฝ้าระวังภัยควรอยู่บนพื้นที่สูงปลอดภัย และมีศาลาไว้ป้องกันฝน เป็นต้น

5. เส้นทางอพยพและสถานที่ปลอดภัย สำหรับจัดตั้งศูนย์อพยพชั่วคราว การอพยพเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่งในการลดผลกระทบจากพิบัติภัย หากการอพยพขาดการวางแผนที่ดี จะทำให้เกิดการแตกตื่นและจลาจลจนนำไปสู่ความเสียหายมากกว่าที่จะทำให้เกิดความปลอดภัย เนื่องจากทุกคนจะรีบเร่งในการเอาตัวรอด รวมทั้งจะพยายามนำเอาทรัพย์สินสมบัติที่มีอยู่ติดตัวไปด้วย อย่างเช่น รถยนต์ หรือมอเตอร์ไซด์ และด้วยความรีบเร่งจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ หรือการห่วงทรัพย์สินเงินทอง สิ่งของมีค่าสำคัญที่ลืมไว้ภายในบ้าน จนกลายเป็นห่วงหน้าพะวงหลัง มีการย้อนกลับเข้าไปเอาสิ่งของเหล่านี้ ออกมา ทำให้ต้องเผชิญ

กับเหตุการณ์ที่เสี่ยงอันตรายและอาจทำให้สูญเสียชีวิตได้ ดังนั้นการวางแผนการอพยพจึงเป็นแนวทางที่ดีในการเตรียมความพร้อมลดผลกระทบจากพิบัติภัย

การกำหนดเส้นทางการอพยพ ไม่ควรวางแผนโดยข้ามลำน้ำ เพราะจะทำให้เป็นอันตรายได้ เนื่องจากสะพานอาจจะโดนกระแสน้ำที่รุนแรงพัดขาด ทำให้เราพลัดตกน้ำและเศษซากที่ลอยตามมากับน้ำอาจทำอันตรายต่อชีวิตเราได้ เราควรกำหนดเส้นทางอพยพที่ชัดเจน เป็นเส้นทางที่ใช้เวลาสั้นที่สุดในการเดินทาง ไม่เข้าใกล้จุดล่อแหลมหรือเสี่ยงต่อการเกิดภัย และจะต้องไม่อยู่ในพื้นที่ประสบภัยดินถล่ม

ลักษณะจุดปลอดภัยควรเป็นพื้นที่สูงหรือเป็นเนิน น้ำท่วมไม่ถึง สามารถรองรับคนจำนวนมากได้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย และสะดวก ประกอบด้วยสถานที่ต่างๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ศาลากลางหมู่บ้าน โรงเรียน วัด และสถานีนอนามัย เป็นต้น

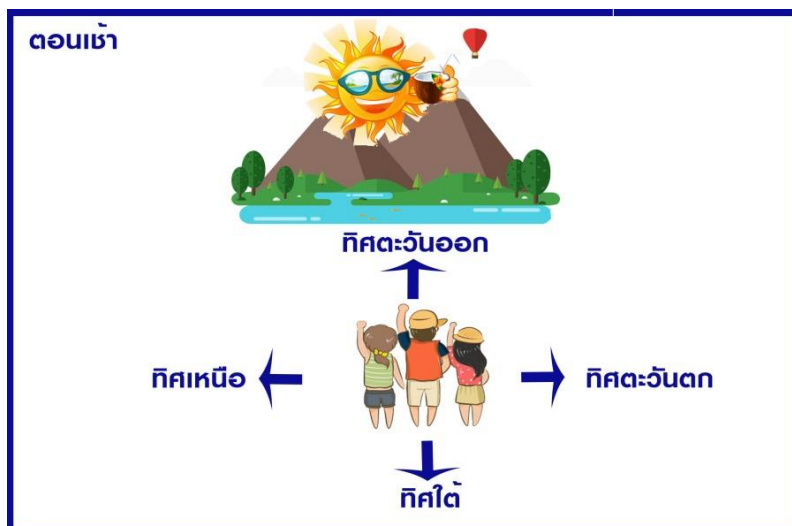
การกำหนดสถานที่ปลอดภัยในชุมชน จะต้องให้ราษฎรในหมู่บ้านทุกคนได้รับทราบเหมือนกัน และเห็นตรงกันที่จะอพยพไปยังจุดดังกล่าว เพราะหากเกิดเหตุการณ์ดินถล่มขึ้นจริงและมีการอพยพผู้คนไปรวมตัวในพื้นที่นั้น การให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็จะทำได้โดยง่าย ทั้งนี้หากเกิดภัยแผ่นดินถล่มแบบไม่คาดคิดขึ้น เราอาจใช้พื้นที่สูงหรือเนินที่ใกล้ที่สุดเป็นที่อพยพชั่วคราวก็ได้

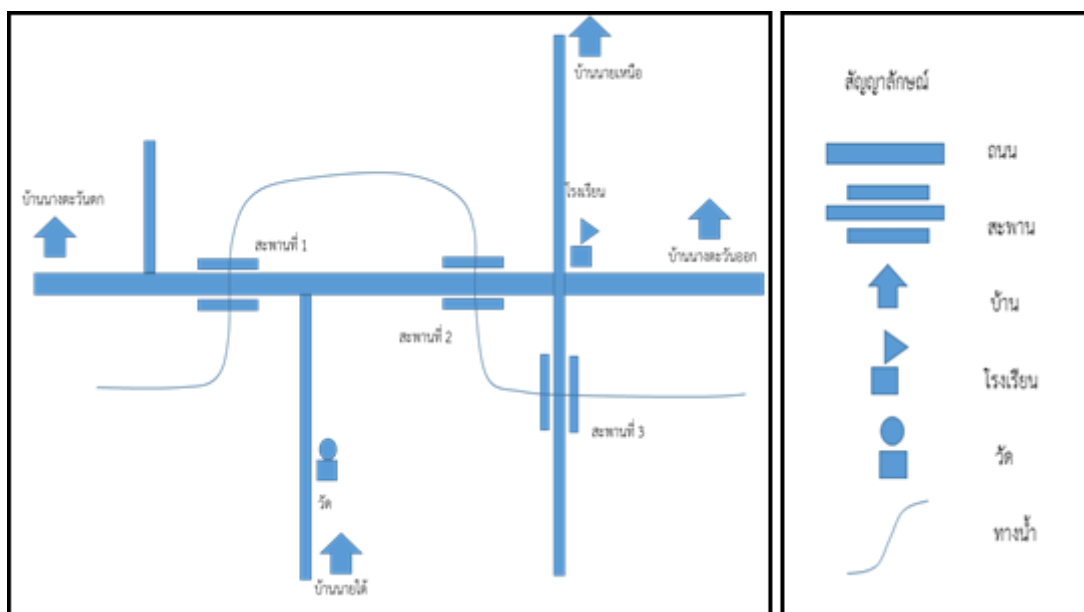
สถานที่ปลอดภัยสำหรับจัดตั้งศูนย์อพยพชั่วคราว

8.3.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนที่

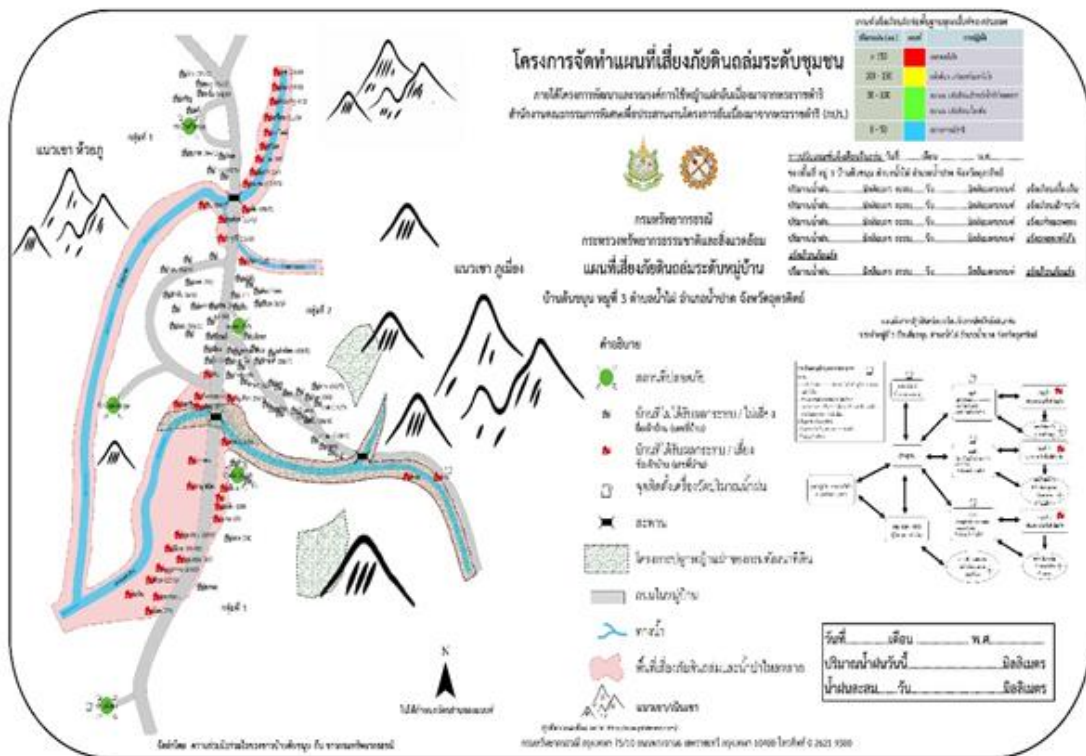
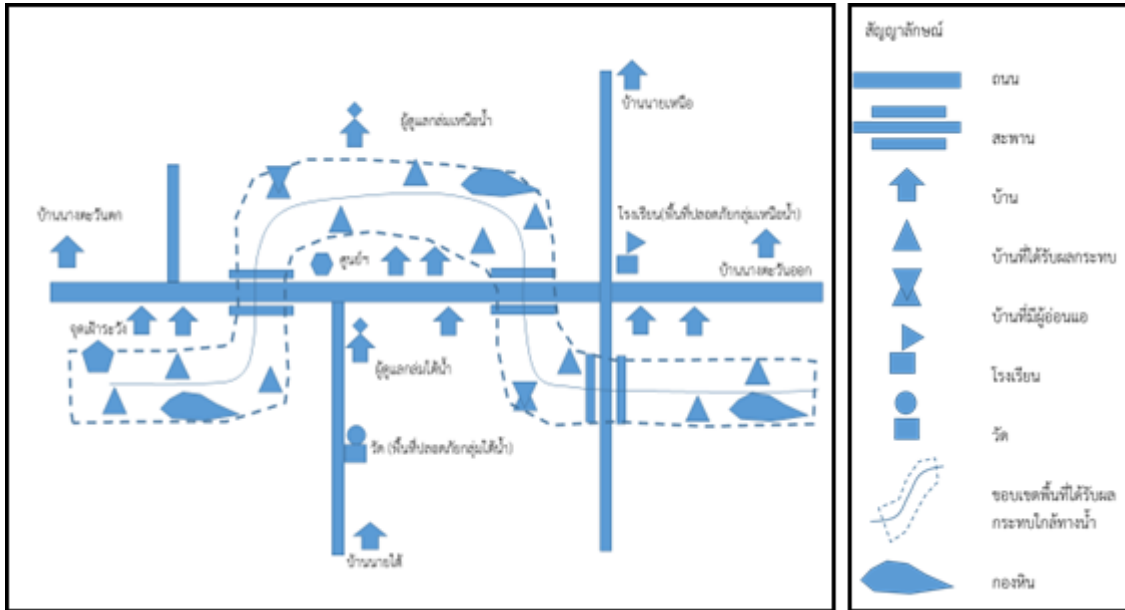
1. กำหนดทิศ 4 ทิศหลัก ได้แก่ ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก ให้เรายึดทิศเหนือเป็นหลัก เริ่มต้นจากให้ยืนหันหน้าเข้าหาดวงอาทิตย์ ซึ่งก็คือทิศตะวันออกของหมู่บ้าน ตรงข้ามก็จะเป็นทิศตะวันตก จากนั้นให้กางแขนออกโดยด้านซ้ายมือจะเป็นทิศเหนือ ส่วนด้านขวามือเป็นทิศใต้ ซึ่งเป็นการประยุกต์การหาทิศอย่างแบบง่าย ๆ ดังรูป

2. ขอบเขตและรูปร่างหมู่บ้าน เป็นขั้นตอนการร่างรูปของหมู่บ้านโดยอาศัยตำแหน่งบ้านที่อยู่นอกสุดของหมู่บ้านใน 4 ทิศหลัก เลือกจากบ้านที่อยู่ขอบเขตด้านใดหนึ่งของถนนสายหลัก แล้วยึดแนวถนนสายหลักในแนวเหนือ-ใต้ หรือตะวันออก-ตะวันตก เมื่อพบซอยหรือทางตัดให้ขีดเส้นออกจากแนวถนนสายหลักตามทิศต่าง ๆ โดยเฉพาะถนนที่จะไปตำแหน่งบ้านที่อยู่นอกสุดของหมู่บ้าน จนกว่าจะขอบสุดหมู่บ้าน ดังรูป

5. ลงรายละเอียดจุดวัดปริมาณน้ำฝน จุดเฝ้าระวัง เส้นทางอพยพ สถานที่ปลอดภัย และให้คำนึงถึงกลุ่มคนหรือคุ่มของหมู่บ้านเป็นหลัก โดยใช้ทางน้ำแยกกลุ่มคน เนื่องจากเมื่อมีเหตุการณ์ไม่ควรข้ามทางน้ำ จะต้องกำหนดผู้นำเพื่อดูแลคนในกลุ่ม ดังรูป

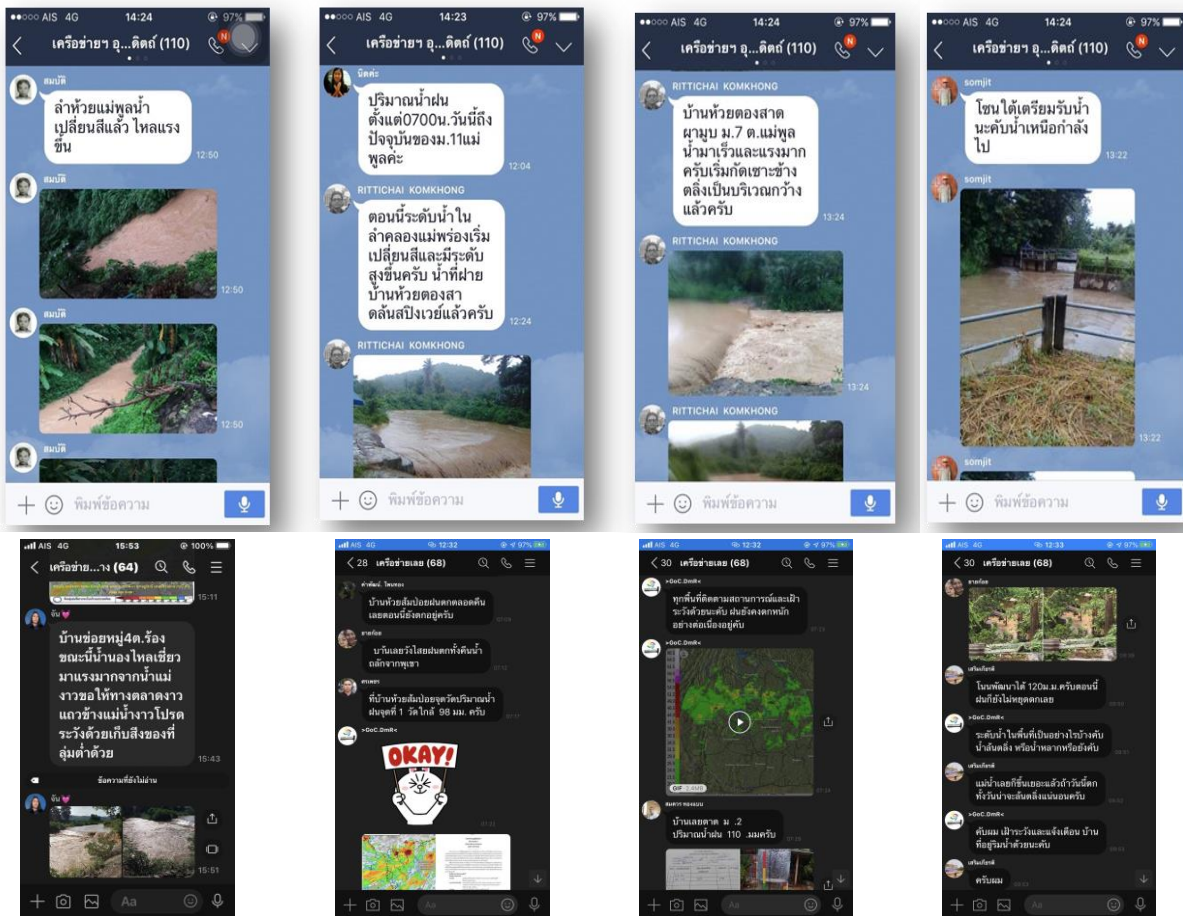

ตัวอย่างแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

8.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีโซเซียลมีเดียกับงานด้านธรณีพิบัติภัย

การใช้ LINE ส่งข้อมูลด้านธรณีพิบัติภัยโดยอาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย กรมทรัพยากรธรณี จะขอความอนุเคราะห์อาสาสมัครเครือข่ายทุกท่าน เพิ่มการเป็นเพื่อน (Add Friend) กับศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย เพื่อสนับสนุนและร่วมกันทำงานด้านการเฝ้าระวัง ซึ่งจะเป็นช่องทางการสื่อสารที่ง่าย สะดวก และมีประสิทธิภาพสูงสุด ให้สามารถใช้หรือเข้าถึงเครื่องมือต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย การติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูล ในปัจจุบันโลกโซเซียลมีเดีย มีส่วนสำคัญที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือสื่อสาร (โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน) สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ อาทิเช่น การใช้แอปพลิเคชันไลน์ และสร้างกลุ่ม เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารติดต่อกัน โดยการสร้างกลุ่มหลายๆ ระดับ ทั้งกลุ่มไลน์ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับภูมิภาค ที่เป็นกลุ่มไลน์ภาคประชาชนกับประชาชนด้วยกัน หรือกลุ่มไลน์ภาคประชาชนกับหน่วยงาน ซึ่งจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่หลากหลายทั่วถึงและเป็นประโยชน์ต่อกัน หรือช่องทางรับข้อมูลข่าวสารอื่นๆ เช่น เฟสบุ๊ก, ทวิตเตอร์, เว็บไซต์, แอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้องด้านสภาพอากาศอากาศ ปริมาณน้ำฝน สถานการณ์ระดับน้ำ ความเสี่ยงธรณีพิบัติภัย และสถานการณ์สาธารณภัยของหน่วยงานต่างๆ นำมาใช้งานได้ เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรน้ำ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) เป็นต้น

ชื่อ LINE ของศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย = >GOC.DMR<
 ID LINE ของศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย = goc.dmr

ตัวอย่างการใช้แอปไลน์ (LINE App) ในการแจ้งเตือนภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

กลุ่มไลน์เครือข่ายแผ่นดินถล่ม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

QR-Code : เครือข่ายแผ่นดินถล่มแม่ฮ่องสอน

ข้อปฏิบัติ

1. ใช้ถ้อยคำสุภาพในการสื่อสาร
2. ไม่แชร์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ
3. ไม่ส่งข้อมูลภาพและข้อความ ที่ผิดกฎหมายหรือละเมิดลิขสิทธิ์
4. ใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สภาพอากาศ ปริมาณน้ำฝน สถานการณ์ธรณีพิบัติภัย

ในพื้นที่ หรือข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกในกลุ่ม

กรมทรัพยากรธรณี ขอขอบพระคุณอาสาสมัครเครือข่ายฯ ทุกท่าน ที่เข้าร่วมการฝึกอบรมในครั้งนี้และเป็นสมาชิกในกลุ่มไลน์เครือข่ายดินถล่ม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มล่วงหน้า ให้กับชุมชนของตนเอง ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

